

UŽSIENIO LIETUVIŲ APKLAUSA APIE JŲ BŪKLĘ IR POREIKIUS

2019 m. lapkritis - gruodis

SUMINIAI REZULTATAI

Tyrimas atliktas

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos
užsakymu

Vilnius - 2019

1. Tyrimo metodika

- ◆ **Tyrimo laikas:** 2019 m. lapkričio 7 d. - gruodžio 6 d.
- ◆ **Respondentų skaičius:** N = 1874
- ◆ **Tyrimo objektas:** 18 metų ir vyresni užsienio lietuviai, gyvenę užsienyje ne mažiau 6 mėn.
- ◆ **Apklauso būdas:** tikslinė užsienio lietuvių apklausa internetu, nustatant kvotas pagal emigracijos šalį. Potencialūs respondentai buvo kviečiami užpildyti anketą per Facebook portalą, per užsienio lietuvių vienijančias bendruomenes ir organizacijas
- ◆ **Statistinių paklaidų, esant skirtingiems rezultatams, dydžiai:**

5%±1.2%; 10%±1.6%; 30%±2.5%; 50%±2.7%; 70%±2.5%;
90%±1.6%; 95%±1.2%.

2. Respondentų socialinis-demografinis portretas

		N	Proc.
Lytis	Moteris	903	76,6%
	Vyras	276	23,4%
Išsimokslinimas	Nebaigtas vidurinis	12	1,0%
	Vidurinis	96	8,1%
	Aukštesnysis/ spec.vidurinis	126	10,7%
	Aukštasis (universitetas, kolegija)	796	67,5%
	Turiu mokslinį laipsnį	149	12,6%
Amžius	18-25 m.	207	11,0%
	26-35 m.	676	36,1%
	36-50 m.	724	38,6%
	51-65 m.	217	11,6%
	66 m. ir daugiau	50	2,7%
Gimimo vieta	Lietuva	1707	92,9%
	Kita šalis	130	7,1%
Laikas, pragyventas užsienyje	Nuo 6 mėnesių iki 3 metų	278	14,8%
	Nuo 3 iki 10 metų	730	39,0%
	10 ir daugiau metų	866	46,2%
Socialinė grupė	Įstaigos, įmonės vadovas	69	6,0%
	Tarnautojas	189	16,4%
	Specialistas	407	35,4%
	Mokslininkas /akademikas	62	5,4%
	Veršlininkas	74	6,4%
	Menininkas /autorius	39	3,4%
	Namų šeimininkas /auginu vaikus	71	6,2%
	Darbininkas	134	11,6%
	Bedarbis /šiuo metu nedirbu	23	2,0%
	Moksleivis /studentas	74	6,4%
	Pensininkas	9	0,8%

		N	Proc.
Gyvenamoji vieta	ES šalys	1336	72,5%
	Ne ES šalys	507	27,5%
Gyvenamoji vieta: šalis	Airija	158	8,6%
	Australija	63	3,4%
	Belgija	66	3,6%
	Danija	89	4,8%
	Ispanija	85	4,6%
	JAV	126	6,8%
	Jungtinė Karalystė	366	19,9%
	Lenkija	70	3,8%
	Norvegija	125	6,8%
	Vokietija	133	7,2%
	Kitos šalys	562	30,5%

Respondento gyvenamoji šalis:

	N	%
Airijoje	158	8,4%
Argentinoje	3	0,2%
Australijoje	63	3,4%
Austrijoje	54	2,9%
Baltarusijoje	5	0,3%
Belgijoje	66	3,5%
Brazilijoje	3	0,2%
Bulgarijoje	9	0,5%
Čekijoje	5	0,3%
Danijoje	89	4,7%
Egipte	4	0,2%
Estijoje	14	0,7%
Graikijoje	1	0,1%
Ispanijoje	85	4,5%
Italijoje	34	1,8%
Izraelyje	8	0,4%
JAE	12	0,6%
Japonijoje	5	0,3%
JAV	126	6,7%
Jungtinėje Karalystėje	366	19,5%
Kanadoje	21	1,1%
Kinijoje	4	0,2%
Kipre	35	1,9%
Kroatijoje	1	0,1%
Latvijoje	9	0,5%
Lenkijoje	70	3,7%
Liuksemburge	23	1,2%
Maltoje	1	0,1%
Meksikoje	1	0,1%
Naujojoje Zelandijoje	9	0,5%
Nyderlanduose	54	2,9%
Norvegijoje	125	6,7%
Portugalijoje	4	0,2%
Prancūzijoje	35	1,9%
Rumunijoje	6	0,3%

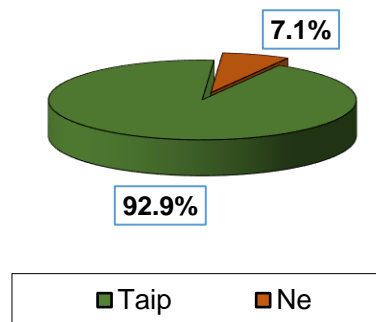
Lentelės tęsinys	N	%
Rusijoje	11	0,6%
Sakartvele	6	0,3%
Slovakijoje	1	0,1%
Suomijoje	40	2,1%
Švedijoje	39	2,1%
Šveicarijoje	10	0,5%
Turkijoje	28	1,5%
Ukrainoje	16	0,9%
Vengrijoje	5	0,3%
Vokietijoje	133	7,1%
Islandijoje	10	0,5%
P. Korėjoje	13	0,7%
PAR	6	0,3%
Singapūre	2	0,1%
Armėnijoje	7	0,4%
Kita šalis*	8	0,4%
<i>Nenurodė</i>	31	1,7%
Iš viso	1874	100,0%

***Kita**: Bahreine (0,1%); Indonezijoje (0,1%); Jordanijoje (0,1%); Omane (0,1%); Pietryčių Azijoje (0,1%); Serbijoje (0,1%); Tailande (0,1%); Ugandoje (0,1%).

3. Tyrimo rezultatų analizė

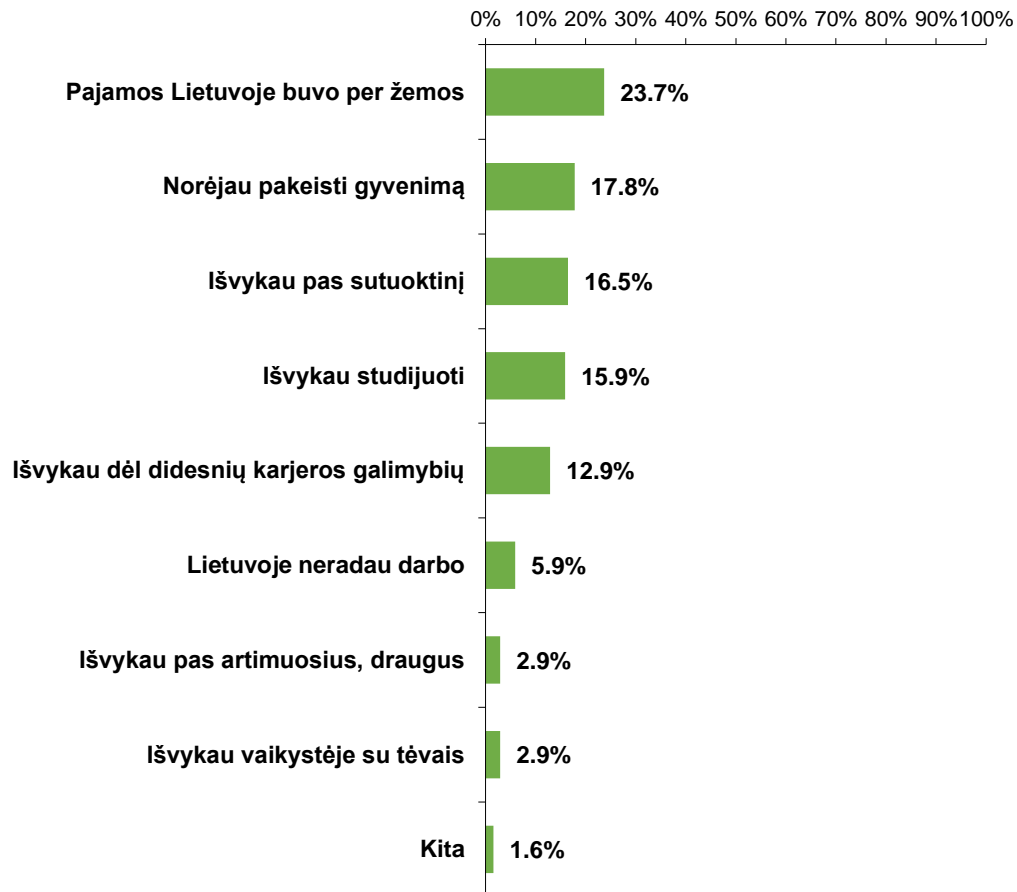
3.1. Užsienio lietuvių emigracijos priežastys

1 pav. Ar Jūs gimėte Lietuvoje?

Pirmiausia užsienyje gyvenančių lietuvių buvo pasiteirauta, ar jie gimė Lietuvoje, ar ne. Absoliuti dauguma (93%) respondentų atsakė, kad jie gimė Lietuvoje. Tikrai 7% nurodė, kad jie gimė ne Lietuvoje.

2 pav. **Dėl kokių priežasčių išvykote iš Lietuvos?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad gimė Lietuvoje

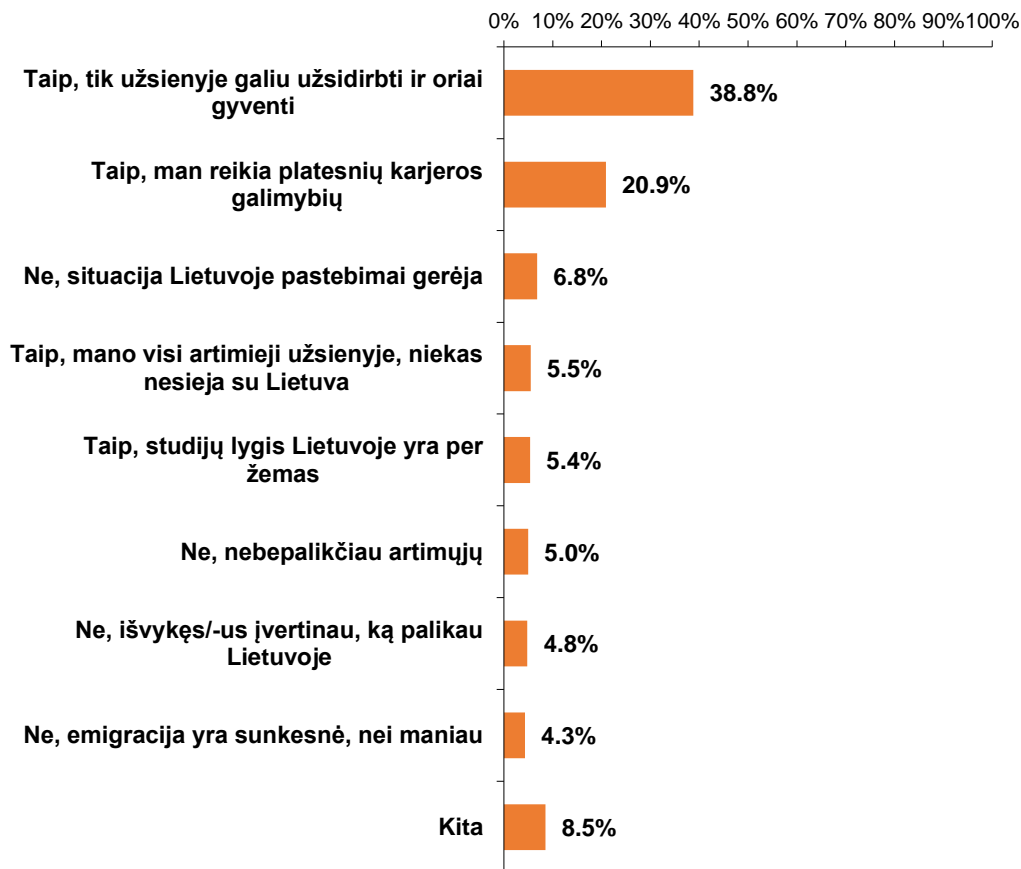

Paprašyti įvardinti išvykimo iš Lietuvos priežastis, respondentai nurodė tokias priežastis: pajamos Lietuvoje buvo per žemos 24% (šią priežastį dažniau nurodė 51-65 m. respondentai – 36%, turintys aukštesnįjį/ spec. vidurinį išsimokslinimą – 43%, darbininkai – 43%, gyvenantys Airijoje – 41%, Jungtinėje Karalystėje – 39%), išvyko studijuoti 16% (šią priežastį dažniau nurodė 18-25 m. respondentai – 51%, turintieji mokslinį laipsnį – 31%, mokslininkai/ akademikai – 48%, gyvenantys Danijoje – 40%), norėjo pakeisti gyvenimą 18%, išvyko pas sutuoktinį 16% (šį variantą dažniau rinkosi moterys – 20%, namų šeimininkės – 43%, Norvegijoje – 28%), išvyko dėl didesnių

karjeros galimybių 12% (šį variantą dažniau rinkosi vyrai – 20%, pragyvenę užsienyje 6 mėn. – 3 m. – 21%, tarnautojai – 26%, Belgijoje – 35%).

6% apklaustųjų nurodė, kad iš Lietuvos išvyko, nes Lietuvoje negalėjo rasti darbo (šią priežastį dažniau minėjo darbininkai – 12%, gyvenantys JK – 10%).

3 pav. Ar išvyktumėte iš Lietuvos dabar?
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad gimė Lietuvoje

Paprašyti atsakyti į klausimą, ar išvyktų iš Lietuvos dabar, užsienio lietuviai dažniausiai rinkosi atsakymus „taip, tik užsienyje galiu užsidirbti ir oriai gyventi“ 39% (šį atsakymo variantą dažniau rinkosi su aukštesniu/ spec. viduriniu išsimokslinimu – 52%, darbininkai – 50%, Jungtinėje Karalystėje – 45%, Airijoje – 50%), bei „taip, man reikia platesnių karjeros galimybių“ 21% (šį variantą dažniau paminėjo 18-25 m. – 29%, turintys mokslinį laipsnį – 30%, Belgijoje – 38%). Kiti atsakymai buvo minimi žymiai rečiau.

Kita vertus, susumavus visus neigiamus atsakymus, nurodė, kad nebeišvyktų iš Lietuvos 21% apklaustųjų (daugiau tokių tarp pagyvenusių).

3.2. Pilietybė, referendumas, išvykimo deklaravimas

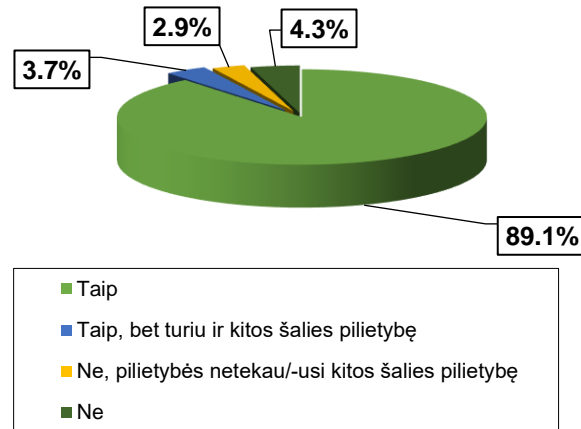
4 pav. **Ar esate deklaravęs/-usi išvykimą iš Lietuvos?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad gimė Lietuvoje

Dauguma – 82% – apklaustųjų deklaravo savo išvykimą iš Lietuvos, 13% – nedeklaravo (4% iš jų nežinojo, kad tai reikia padaryti). Daugiausia nedeklaravusių yra tarp 18-25 m. jaunimo – 22% (dar 8% – nurodo, kad nežinojo, kad reikia deklaruoti), daug nedeklaravusių yra tarp turinčių mokslinį laipsnį 21% (dar 4% – nežinojo), studentų – 26% (dar 12% – nežinojo), išvykusių nuo 6 mėn. iki 3 metų – 29% (dar 3% nežinojo), išvykusių į Belgiją – 29% (dar 5% – nežinojo), Norvegiją – 22% (dar 3% – nežinojo).

Užsienio lietuvių buvo klausama, ar jie yra išlaikę Lietuvos pilietybę.

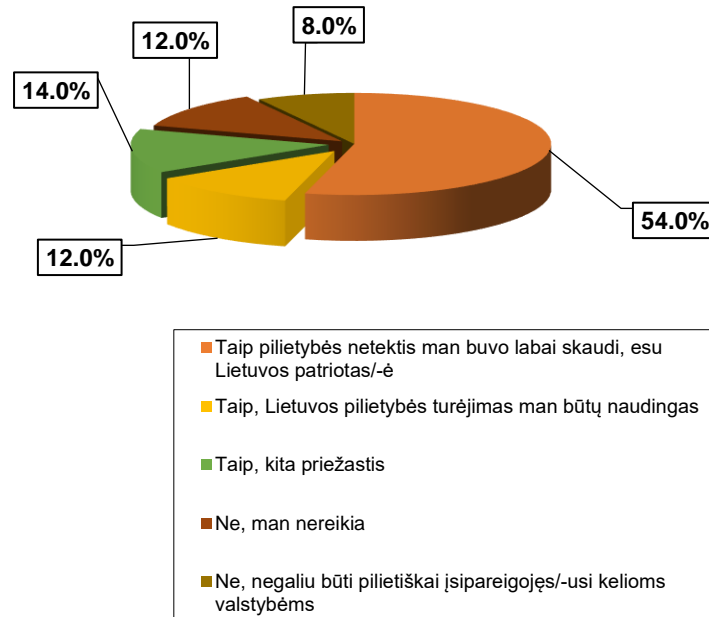
5 pav. **Ar Jūs esate Lietuvos Respublikos pilietis/-ė?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad gimė Lietuvoje

Didžioji dauguma – 89% – apklaustų užsienio lietuvių turi tik Lietuvos pilietybę, dar 4% – Lietuvos ir kitos šalies pilietybę. Lietuvos pilietybės neturi 4%, pilietybės neteko įgiję kitos šalies pilietybę – 3%. Daugiausia neturinčių Lietuvos pilietybės yra tarp gimusių ne Lietuvoje – 57%, gyvenančių JAV – 25% (dar 22% turi ir Lietuvos, ir JAV pilietybę).

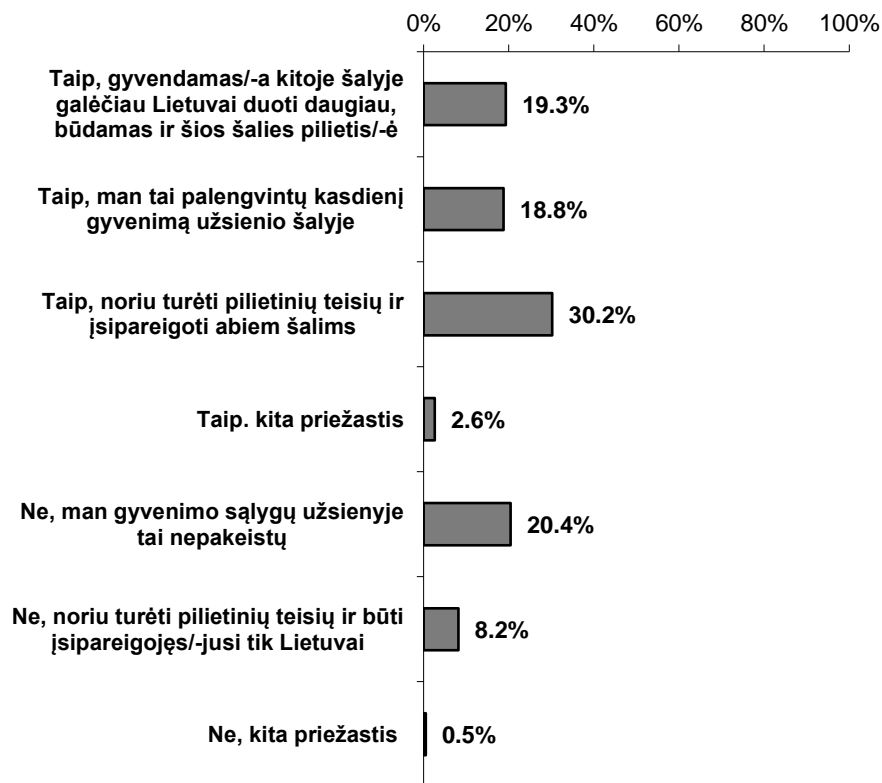
Tiems respondentams, kurie neteko Lietuvos pilietybės, buvo pateiktas klausimas, ar jie norėtų atkurti Lietuvos pilietybę.

6 pav. **Ar Jūs norėtumėte atkurti lietuvos pilietybę?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad LR pilietybės neteko (N=50)

Didžioji dauguma apklaustų lietuvių, kurie prarado Lietuvos pilietybę, nurodė, kad jie ją norėtų susigrąžinti – 80%. Tik kas penktas (20%) nurodė, kad pilietybės nereikia (12%), ar ją negali turėti dėl įsipareigojimų kitai valstybei (8%).

7 pav. Ar Jūs norėtumėte įgyti šalies, kurioje gyvenate, pilietybę, išsaugant Lietuvos? Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra tik LR piliečiai

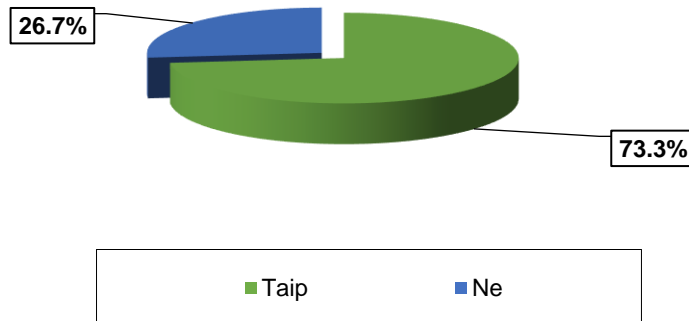

Dauguma apklaustųjų – 71% – norėtų įsigyti šalies, kur gyvena pilietybę ir išlaikyti Lietuvos. Dažniausiai nurodoma, kad taip turės daugiau pilietinių teisių – 30%, bus didesnė nauda ir pačiai Lietuvai – 19%, tai palengvins kasdieninį respondento gyvenimą – 18%.

Nemaža dalis – 29% - nurodė, kad jie nenorėtų papildomai kitos pilietybės, dažniausiai – 20% dėl to, kad niekas nepasikeistų, o 8% - kad norėtų būti įsipareigojusiu tik Lietuvai (gyvenantys trumpai nuo 6 mėnesių iki 3 metų – 14%).

Respondentų buvo klausiama, ar jie dalyvavo referendume dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo.

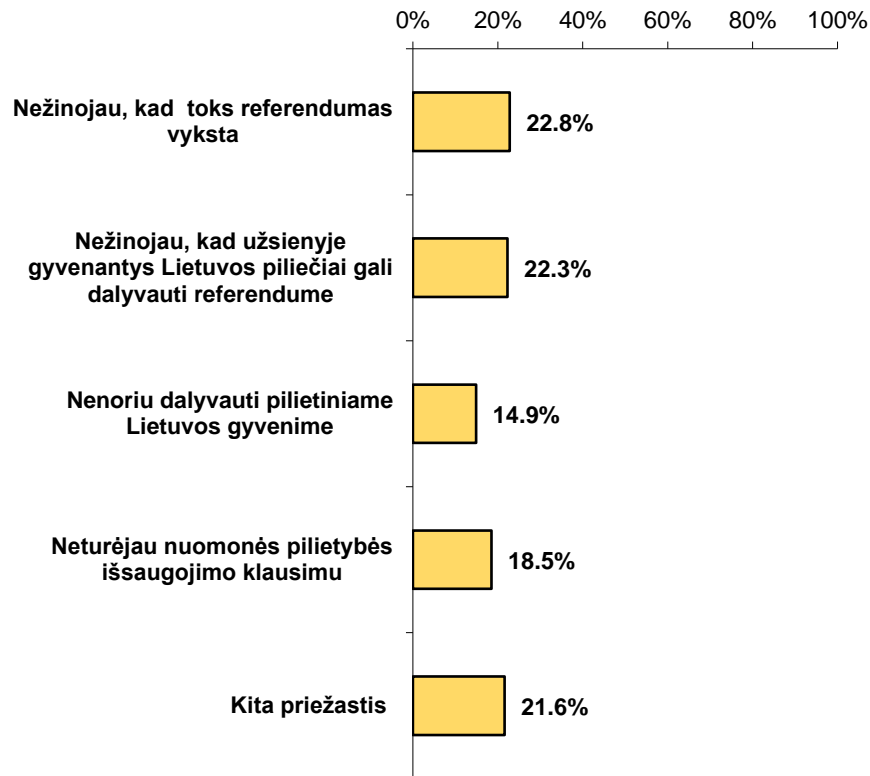
8 pav. **Ar dalyvavote referendume dėl pilietybės išsaugojimo?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra LR piliečiai

Dauguma – 73% – apklaustųjų teigia, kad jie dalyvavo referendume dėl pilietybės išsaugojimo (ypač daug tokių tarp turinčių mokslinį laipsnį – 91%, gyvenančių Belgijoje – 86%, Danijoje – 86%, JAV – 88%).

Nedalyvavusių yra apie 27%, daugiau jų tarp jaunimo 34%, turinčių vidurinį išsilavinimą – 46%, darbininkų – 46%, gyvenančių Airijoje – 35% ir Jungtinėje Karalystėje – 37%.

9 pav. **Referendume nedalyvavote, nes:**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad referendume nedalyvavo (N=417)

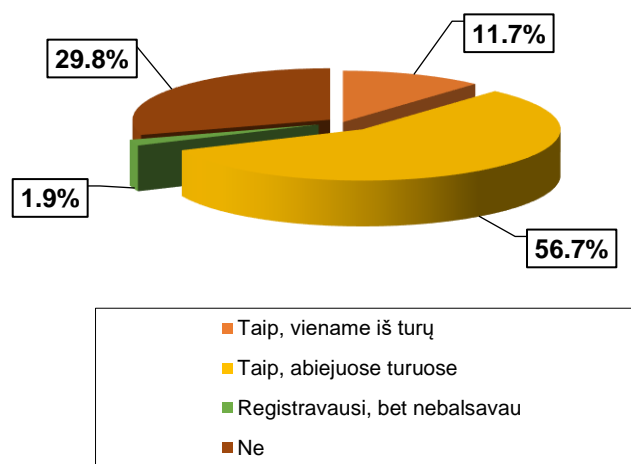
Aiškindami nedalyvavimo referendume priežastis, respondentai nurodė, kad tiesiog nežinojo, kad toks referendumas vyksta – 23% (jaunimas 31%), nežinojo, kad galima balsuoti – 22% (jaunimas 31%), neturėjo nuomonės šiuo klausimu – 18% (51-65 metų amžiaus – 27%).

3.3. Balsavimas Seimo ir Prezidento rinkimuose

Užsienyje gyvenančių ir turinčių Lietuvos pilietybę gyventojų buvo klausiama, ar jie dalyvavo 2019 m. vykusiuose Prezidento rinkimuose.

10 pav. Ar balsavote šiais metais vykusiuose Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra LR piliečiai (N=1586)

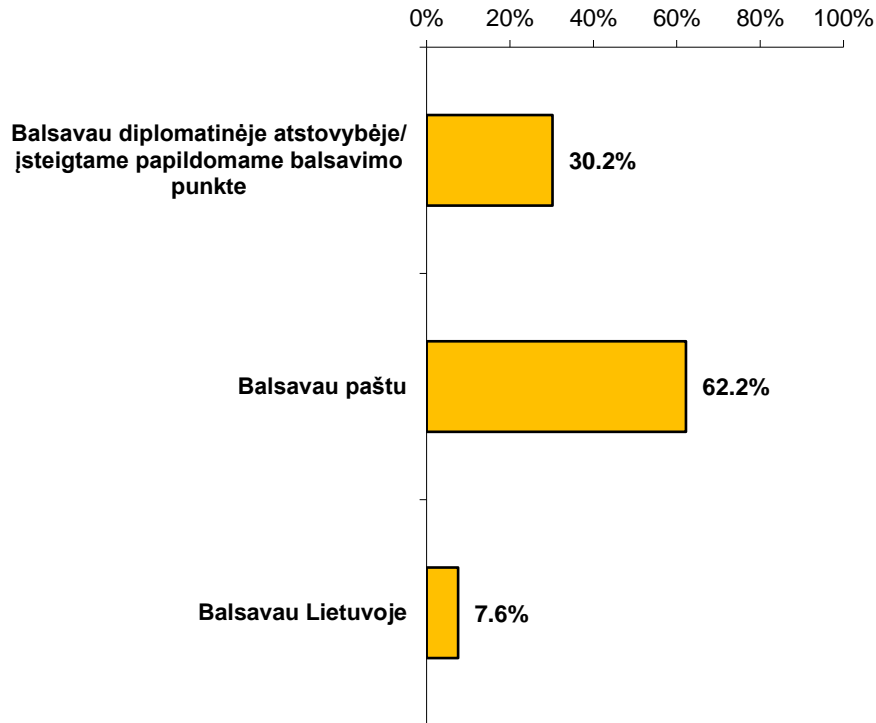
Dauguma – 57% – atsakiusių į anketos klausimus teigia, kad jie dalyvavo abiejuose Prezidento rinkimų turuose (daugiau tokių tarp turinčių aukštąjį išsilavinimą 67%, turinčių mokslinį laipsnį – 79%, gyvenančių Belgijoje – 91%). Dar 12% dalyvavo viename iš turų.

Nurodė, kad nebalsavo (įskaitant ir tuos, kurie registravosi, bet nebalsavo) – 32% (daugiau tokių tarp turinčių vidurinį – 48%, aukštesnįjį/ spec. vidurinį – 51%, tarp darbininkų – 55%, Airijoje – 45%, Jungtinėje Karalystėje – 47%).

Balsavusiųjų LR Prezidento rinkimuose buvo klausama, koku būdu jie balsavo.

11 pav. **Kokį balsavimo būdą rinkotės?**

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad balsavo LR Prezidento rinkimuose (N=1083)

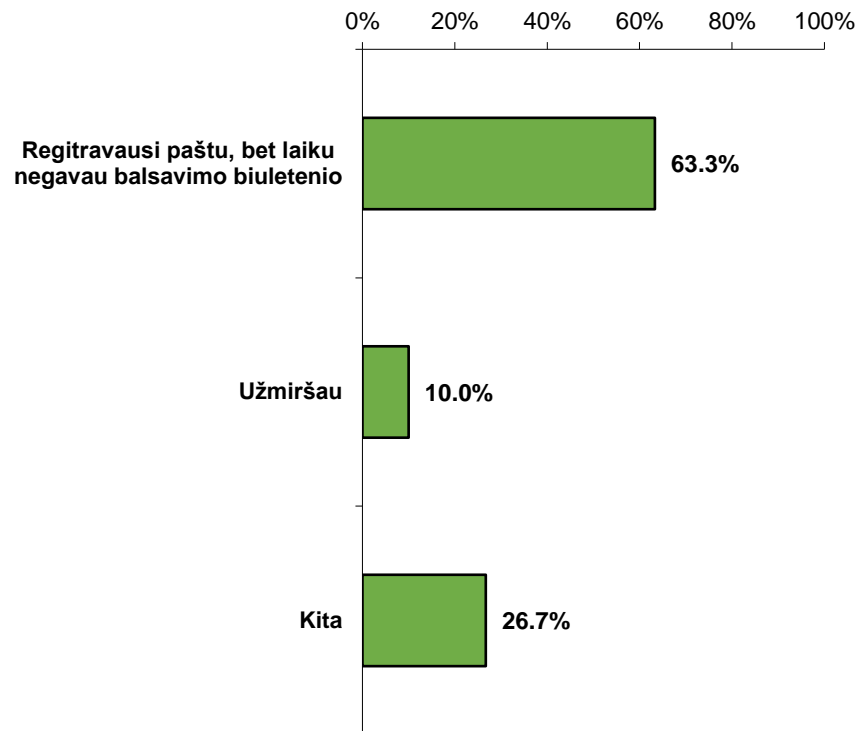

Dauguma balsavusių tą atliko paštu – 62% (Airijoje – 73%, Australijoje – 75%, Ispanijoje – 73%, JAV – 84%, Jungtinėje Karalystėje – 71%, Vokietijoje – 77%). Tačiau nemaža dalis savo balsą atidavė diplomatinėse atstovybėse 30% (Belgijoje 64%), dalis – 8% – balsavo Lietuvoje.

Dalis respondentų balsuoti registravosi, bet rinkimuose nedalyvavo.

12 pav. **Registrotės, bet rinkimuose nebalsavote, nes:**

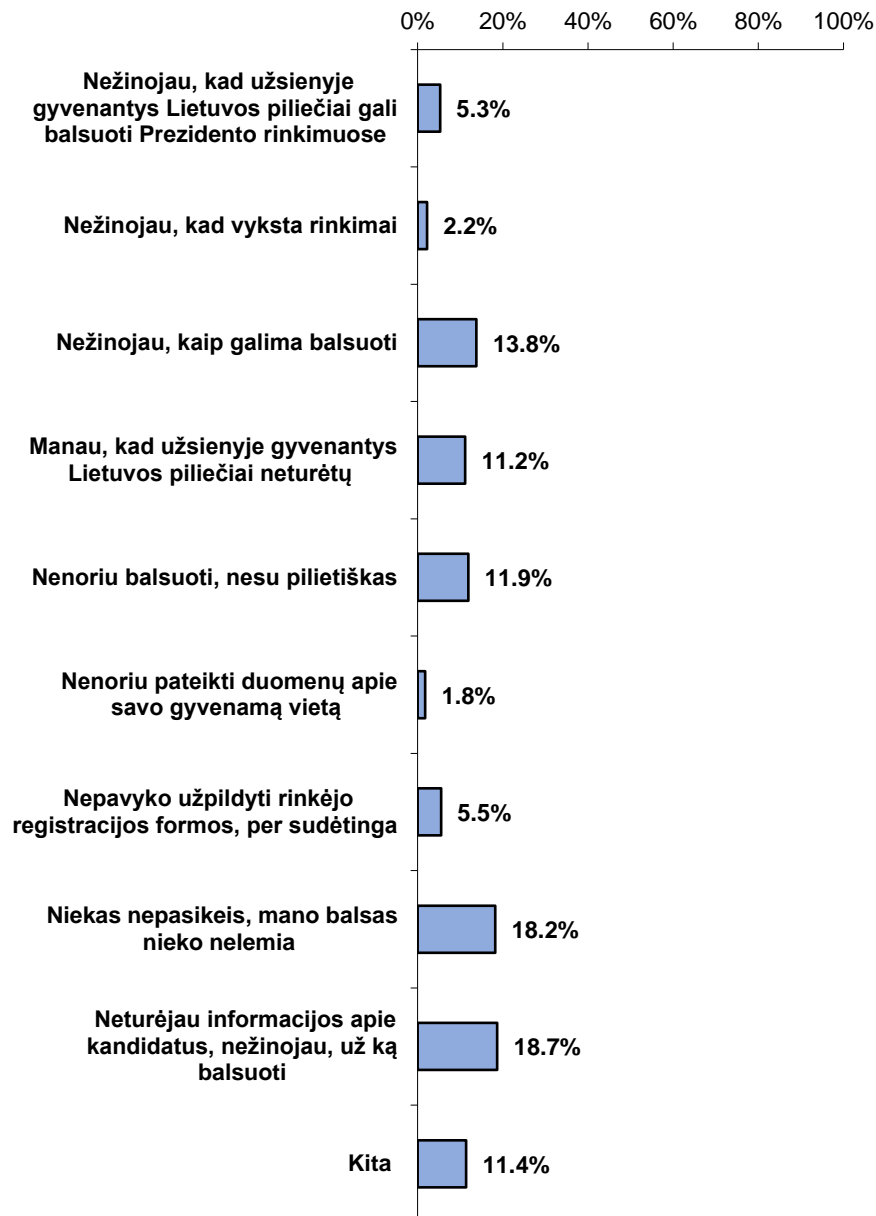
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad balsuoti registrovosi, bet rinkimuose nedalyvo (N=30)

Dauguma - 63% - užsiregistravusių, bet nebalsavusių nurodė, kad laiku negavo balsavimo biuletenio, 10% teigia, kad pamiršo, o 27% - nurodė kitas priežastis.

Respondentų, kurie nebalsavo LR Prezidento rinkimuose, buvo prašome nurodyti priežastis.

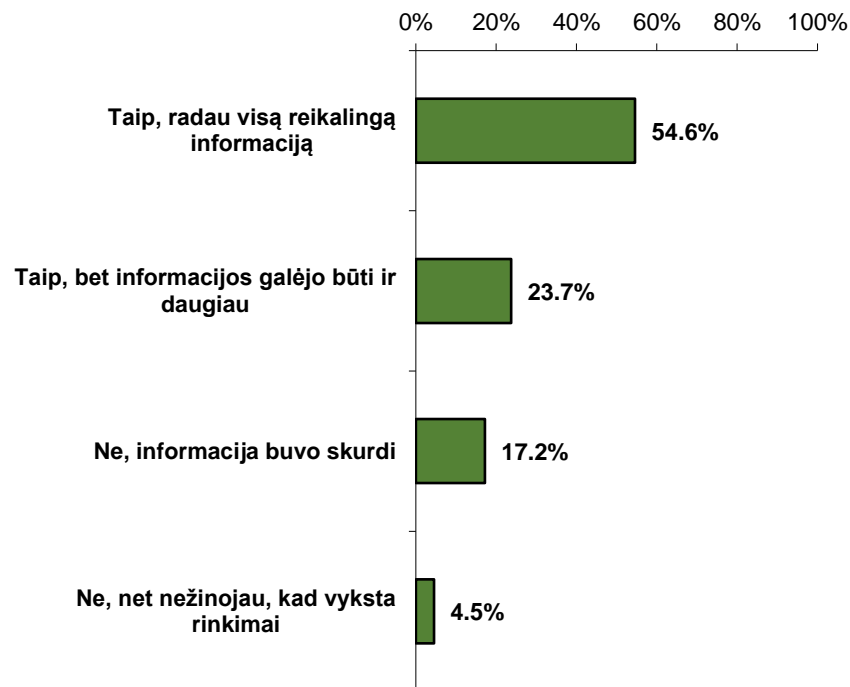
13 pav. **Rinkimuose nebalsavote, nes:**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad nebalsavo LR Prezidento rinkimuose (N=455)

Dažniausia nebalsavusieji nurodė, kad neturėjo pakankamai informacijos apie kandidatus – 19%, niekas nuo to nepasikeis – 18%, nežinojo kaip balsuoti – 14%, nenorėjo balsuoti – 12% ir kt.

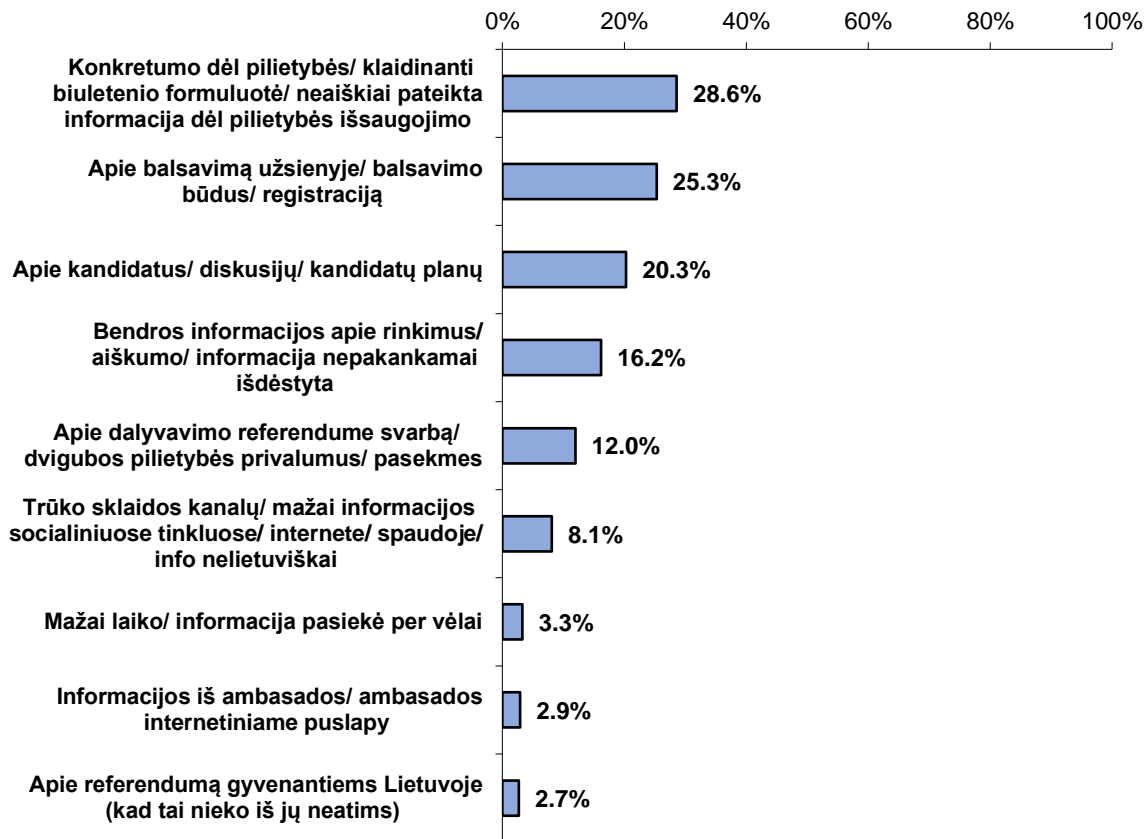
14 pav. Ar sutiktumėte, kad buvo pakankamai informacijos apie vykusius rinkimus ir referendumus?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra LR piliečiai (N=1554)

Dauguma – 55% – apklaustųjų nurodė, kad jie gavo visą reikiamą informaciją (Belgija – 62%, Norvegija – 69%), dar 24% nurodė, kad galėjo būti daugiau, 17% respondentų manymu informacija buvo skurdi (Australija – 29%, Ispanija – 25%), 4% teigia, kad apie rinkimus nežinojo (darbininkai – 13%, Ispanija – 12%).

15 pav. **Irašykite, kokios informacijos trūko:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad informacijos galėjo būti ir daugiau arba ji buvo skurdi (N=482)

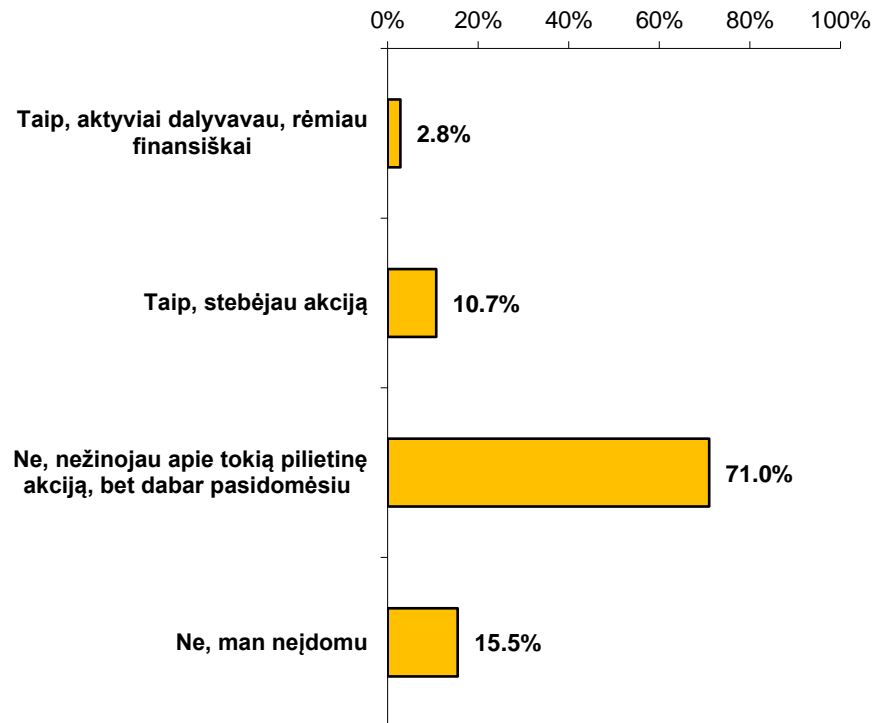

Dažniausiai buvo nurodoma, kad trūko informacijos apie pilietybės pilietybės išsaugojimą, buvo neaiški referendumo formuluotė – 29%, nurodė, kad nėra aiškumo, kaip balsuoti užsienyje – 25%.

Respondentų buvo klausiama apie JAV lietuvių inicijuotą užsienio lietuvių pilietinę akciją „Mūsų metas Dabar“

16 pav. Ar dalyvavote/sekėte JAV lietuvių inicijuotą užsienio lietuvių pilietinę akciją „Mūsų metas Dabar“?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra LR piliečiai

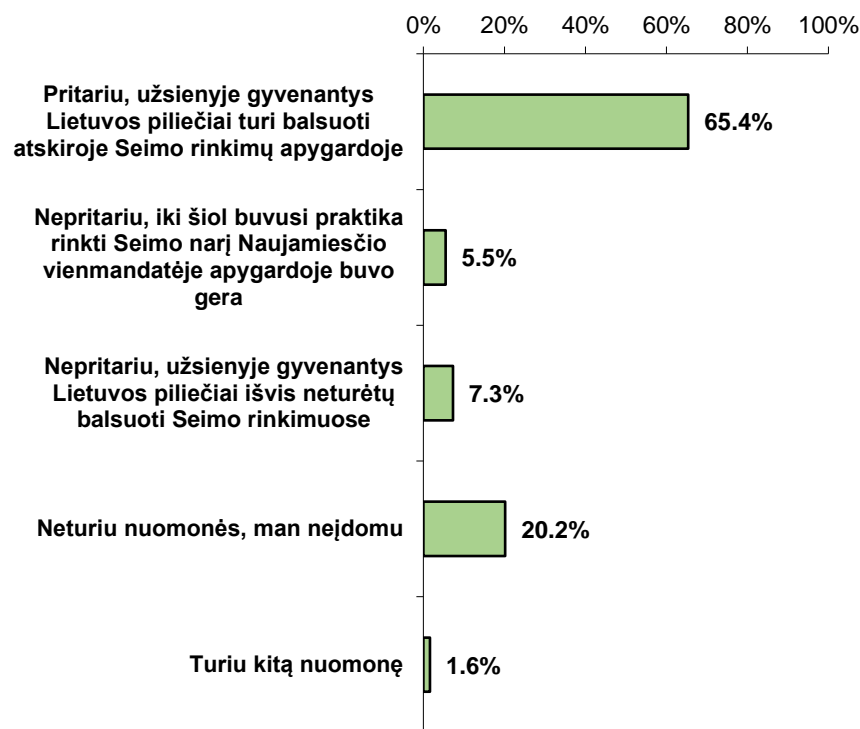

Dauguma apklaustųjų – 71% – apie šią akciją negirdėjo arba tuo nesidomėjo (15%). Aktyviai dalyvavusių ir bent jau stebėjusių šią akciją buvo 13% (tarp turinčių mokslinius laipsnius – 22%, JAV – 42%).

Anketoje buvo klausiama ir apie atskirą Pasaulio lietuvių Seimo apygardą.

17 pav. Seimui pritarus Seimo rinkimų įstatymo pataisoms, sukuriančioms teisinę galimybę užsienyje gyvenantiems lietuviams rinkti savo Seimo narį, 2020 m. bus sudaroma Pasaulio lietuvių vienmandatė rinkimų apygarda. Kokia Jūsų nuomonė? (Žiniai: atskira vienmandatė Pasaulio lietuvių Seimo rinkimų apygarda sudaroma tik tokiu atveju, jei paskutiniuose rinkimuose užsienyje balsavusių rinkėjų skaičius yra didesnis negu 0,9 vidutinio rinkėjų skaičiaus visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus. Jei balsavusiųjų skaičius užsienyje yra mažesnis, užsienyje esantys rinkėjai įrašomi į tą vienmandatę apygardą Lietuvoje, kurioje yra Seimas (naujamiestyje))

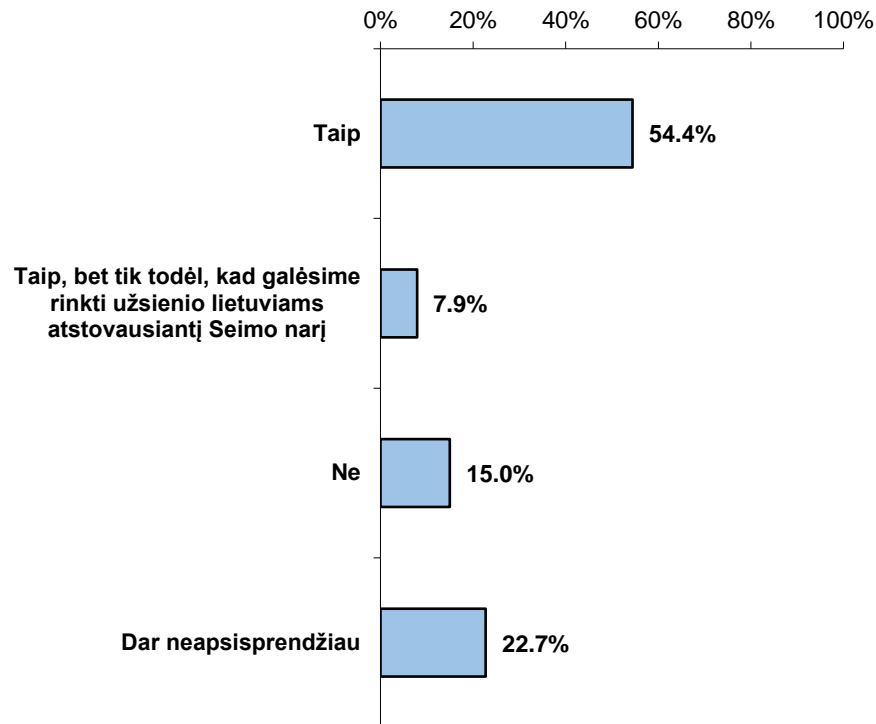
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra LR piliečiai (N=1442)

Beveik du trečdaliai – 65% – apklaustų užsienio lietuvių pritarė atskiros vienmandatės apygardos sudarymui (JAV – 84%). Nepritariančių apklausoje buvo 13%.

Respondentai atsakė apie balsavimo intencijas 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimuose.

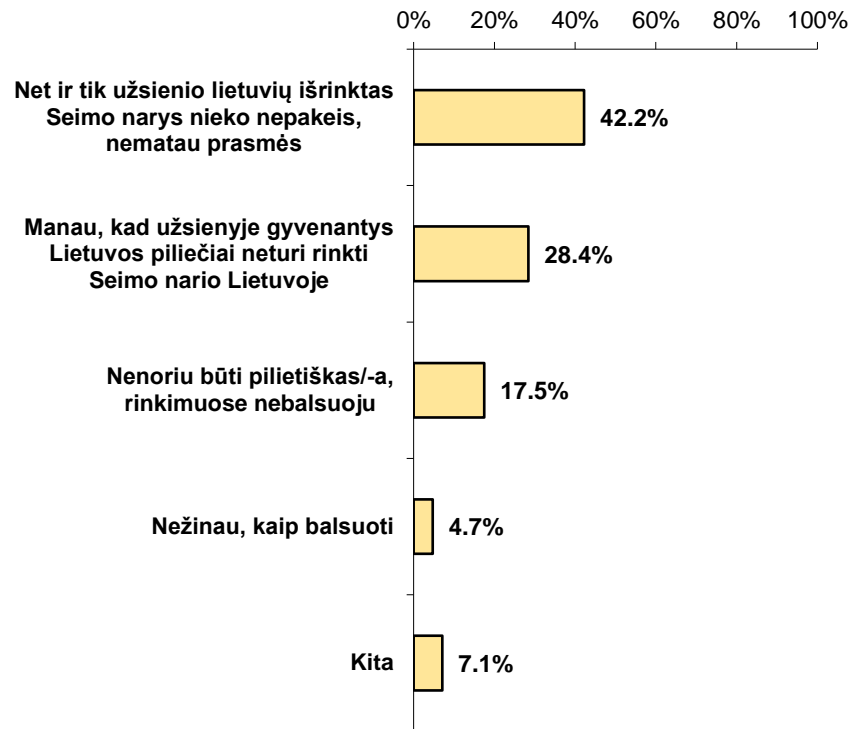
18 pav. **Ar balsuosite 2020 m. spalio 11 d. vyksiančiuose Seimo rinkimuose?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra LR piliečiai (N=1435)

Dauguma apklaustųjų – 54% – teigia, kad balsuos būsimuose Seimo rinkimuose (tarp turinčių aukštąjį išsilavinimą tokių yra 61%, o tarp turinčių mokslinį laipsnį – 72%). Dar 8% teigia, kad balsuotų, jei bus užsienio lietuviams atstovaujantis Seimo narys. Neplanuoja balsuoti 15% apklaustųjų, o neapsisprendė 23%. Daugiau nebalsuosiančių yra tarp turinčių žemesnį išsilavinimą, darbininkų, seniai gyvenančių užsienyje žmonių.

Buvo aiškinamasi, dėl kokių priežasčių nėra planuojama balsuoti Seimo rinkimuose.

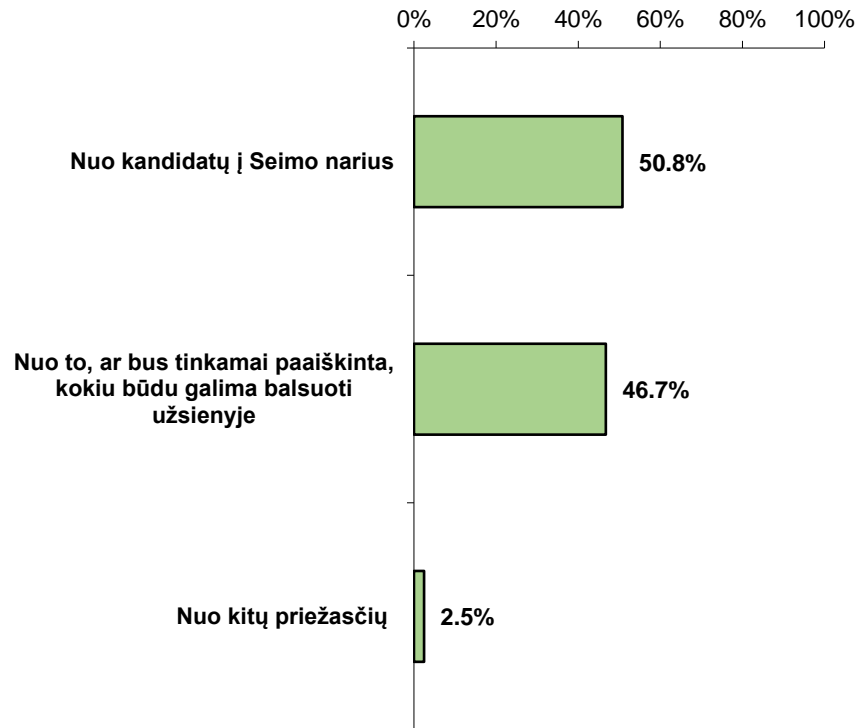
19 pav. **Seimo rinkimuose nebalsuosiu, nes:**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad Seimo rinkimuose nebalsuos (N=211)

Dažniausiai buvo nurodoma, kad net užsienio lietuvių išrinktas Seimo narys nieko nepakeis – 42%. Buvo ir tokių, kurių manymu užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai neturėtų rinkti Seimo nario – 28% (nuo nebalsuosiančių). Dažniau taip galvoja užsienyje ilgiau gyvenantys žmonės (10 metų ir daugiau) – 33%.

Tų, kurie dar neapsisprendė, ar balsuos Seimo rinkimuose, buvo klausiama apie priežastis.

20 pav. **Nuo ko priklausys Jūsų apsisprendimas balsuoti:**
 Atsakinėja respondentai, dar neapsisprendę dėl balsavimo Seimo rinkimuose (N=315)

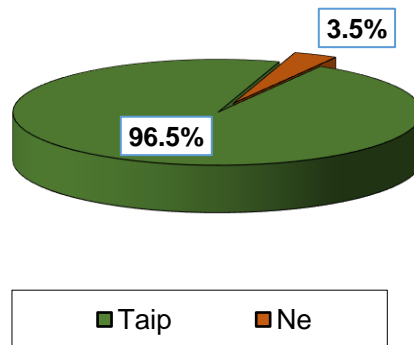

Abi nurodytos aplinkybės, dėl kurių abejojantys dėl balsavimo dalyvautų rinkimuose, surinko maždaug vienodai balsų: tai priklausys nuo kandidatų – 51% ir jei bus paaiškinta, kaip balsuoti užsienyje – 47%.

3.4. Darbas Lietuvai, tautinis identitetas

Respondentų buvo klausiama apie jų požiūrį į Lietuvos pažangą ir gerovę.

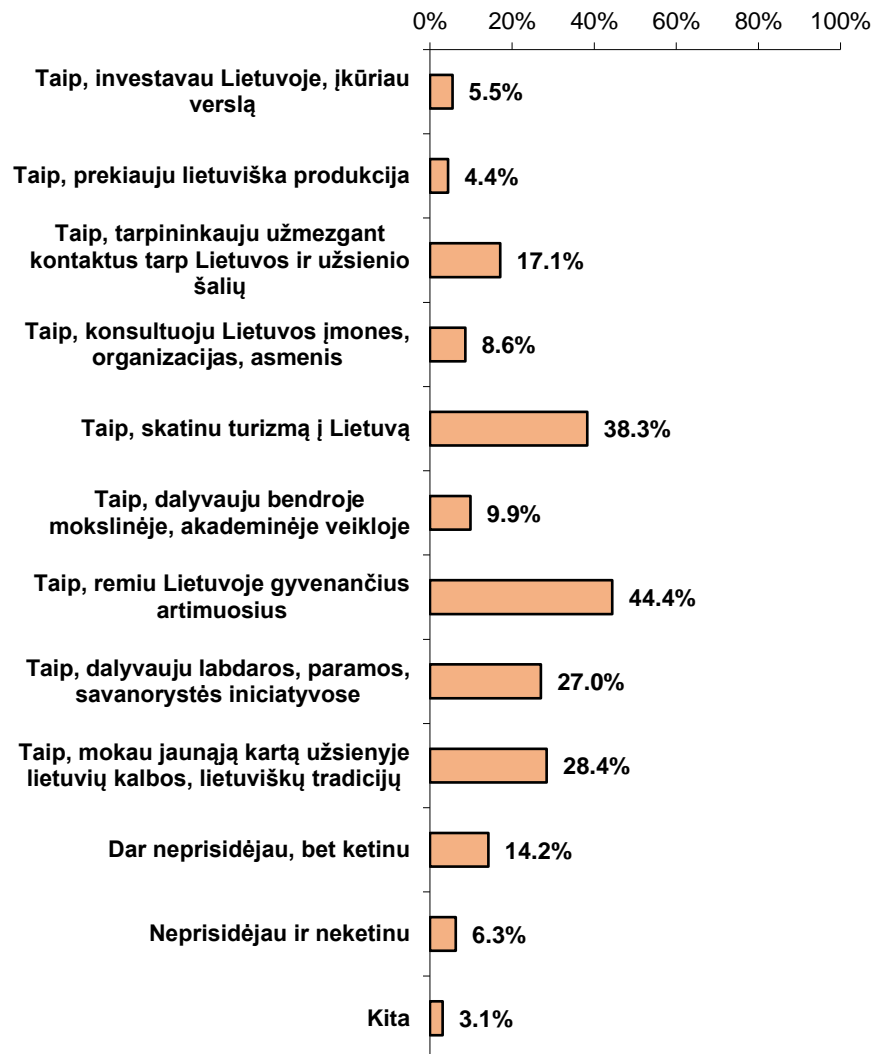
21 pav. *Ar Jums svarbi Lietuvos pažanga ir gerovė?*
Atsakinėja visi respondentai

Absoliuti dauguma apklaustų užsienio lietuvių, kad jiems yra svarbi Lietuvos pažanga ir gerovė. Jiems buvo pateiktas klausimas apie tai, kaip jie prisideda kuriant Lietuvos pažangą ir gerovę.

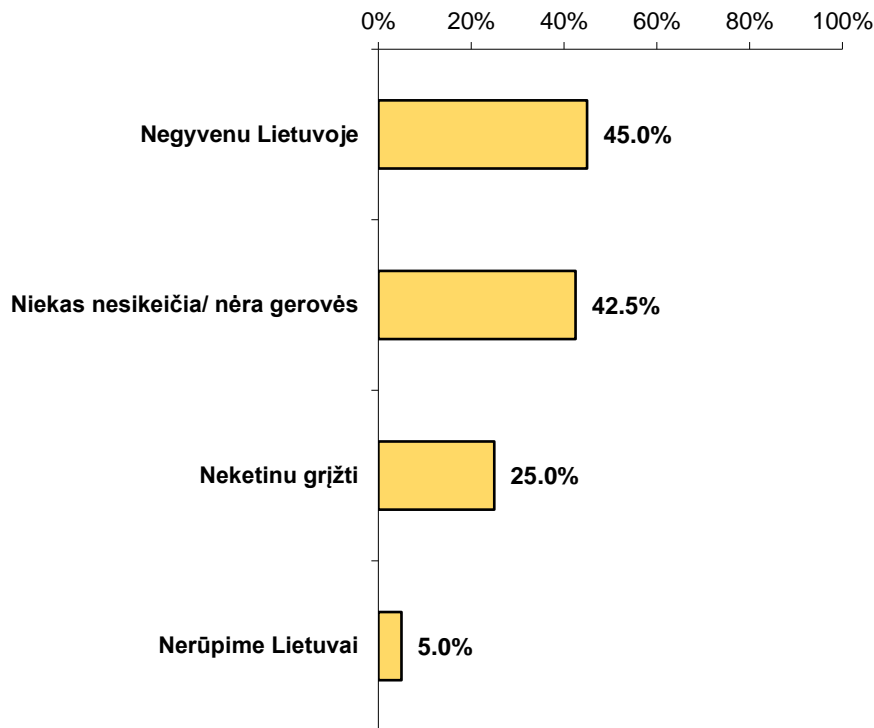
22 pav. *Ar prisidedate prie gerovės Lietuvoje kūrimo?*

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad jiems svarbi Lietuvos pažanga ir gerovė (N=1472)

Dažniausiai apklaustieji nurodė, kad jie remia Lietuvoje gyvenančius artimuosius – 44%, skatina turizmą į Lietuvą – 38%, moko jaunąją kartą lietuvių kalbos ir tradicijų – 28%, dalyvauja labdaroje – 27%, tarpininkauja užmezgant kontaktus tarp Lietuvos ir užsienio šalių – 17%, kitos veiklos buvo minimos rečiau.

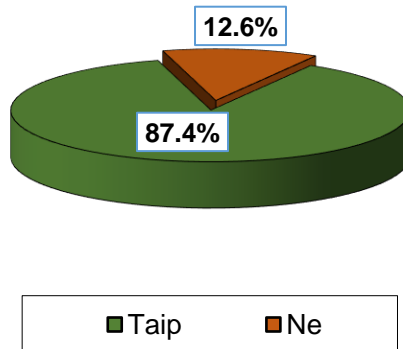
23 pav. Lietuvos pažanga ir gerovė Jums nesvarbi, nes ... (atviras klausimas)
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad jiems nesvarbi Lietuvos pažanga ir gerovė (N=40)

Tie, kurie nurodė, kad jiems Lietuvos gerovė nėra svarbi, tą aiškino tuo, kad Lietuvoje negyvena, neketina grįžti, kad Lietuvoje niekas nesikeičia.

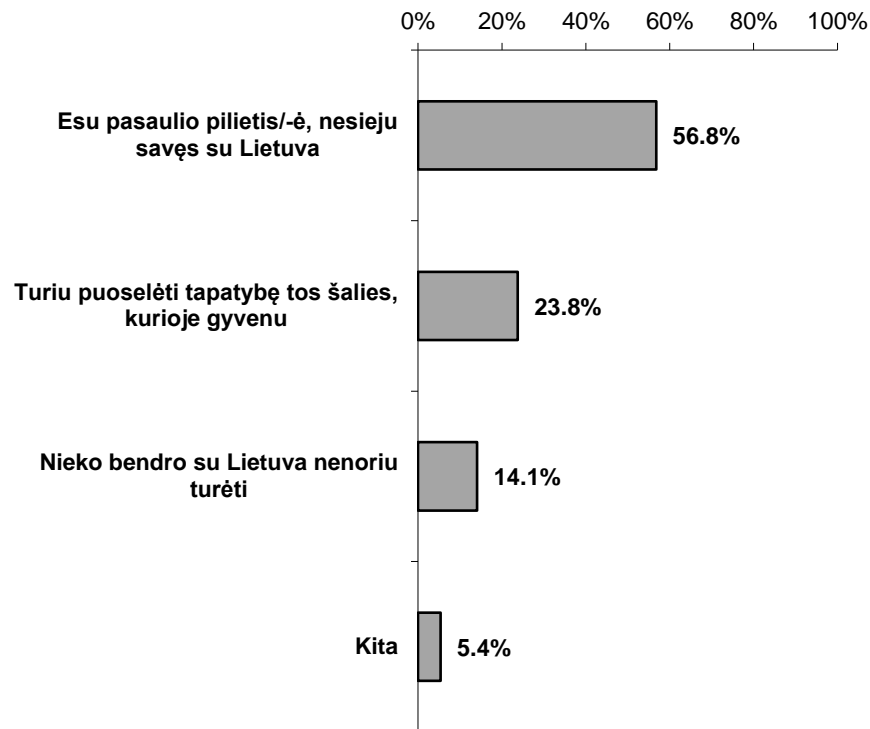
Respondentų buvo klausiama, kiek jiems, gyvenant užsienyje, yra svarbus tautinis identitetas.

24 pav. *Ar Jums asmeniškai yra svarbus tautinis identitetas (lietuvybė) gyvenant užsienyje?* (vienas atsakymas, N= 1521)

87% užsienio lietuvių nurodė, kad jiems yra svarbu tautinis identitetas (lietuvybė) gyvenant užsienyje. Tikrai 13% respondentų atsakė, kad jiems tautinis identitetas yra nesvarbu. Tautinio identiteto svarbą nurodo visos socialinės demografinės ir šalių grupės. Kiek daugiau nurodė, kad tai nėra svarbu, verslininkai – 22%.

25 pav. **Lietuvybė Jums nėra svarbi, nes:** (vienas atsakymas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad lietuviybė nėra svarbi (N=185)

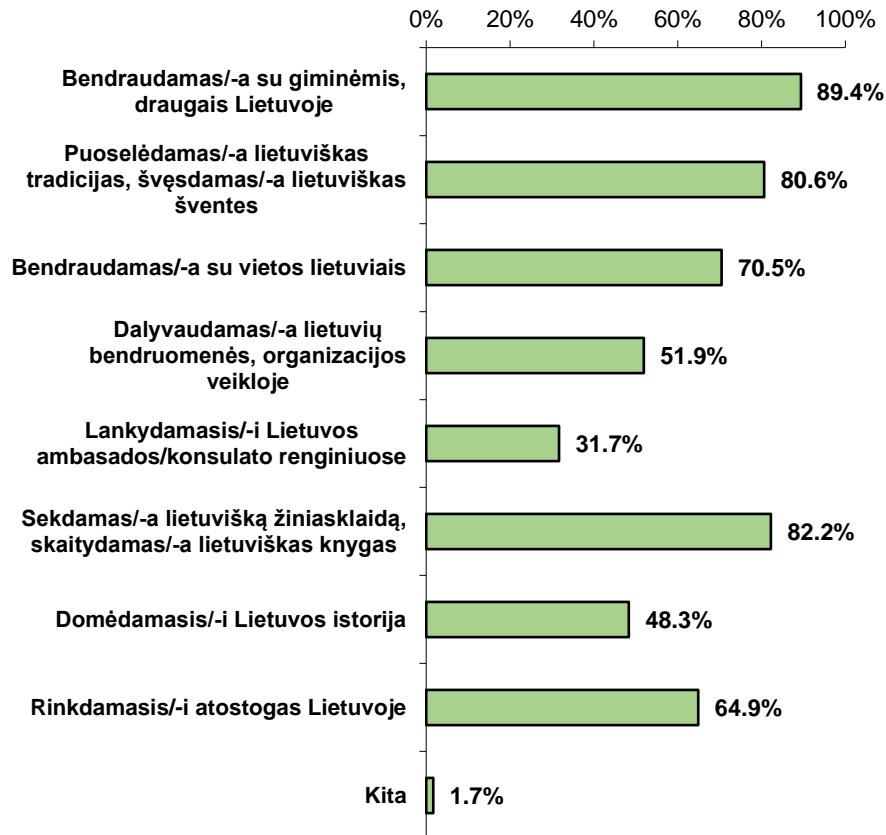

Tie respondentai, kuriems lietuviybė nėra svarbi, dažniausiai nurodė, kad jie yra pasaulio piliečiai ir nesieja savęs su Lietuva.

Tiems, kam lietuviybė yra svarbi, buvo pateiktas klausimas, kaip jie puoselėja lietuviybę.

26 pav. *Kaip Jūs išlaikote lietuviybę, tautinį identitetą?*

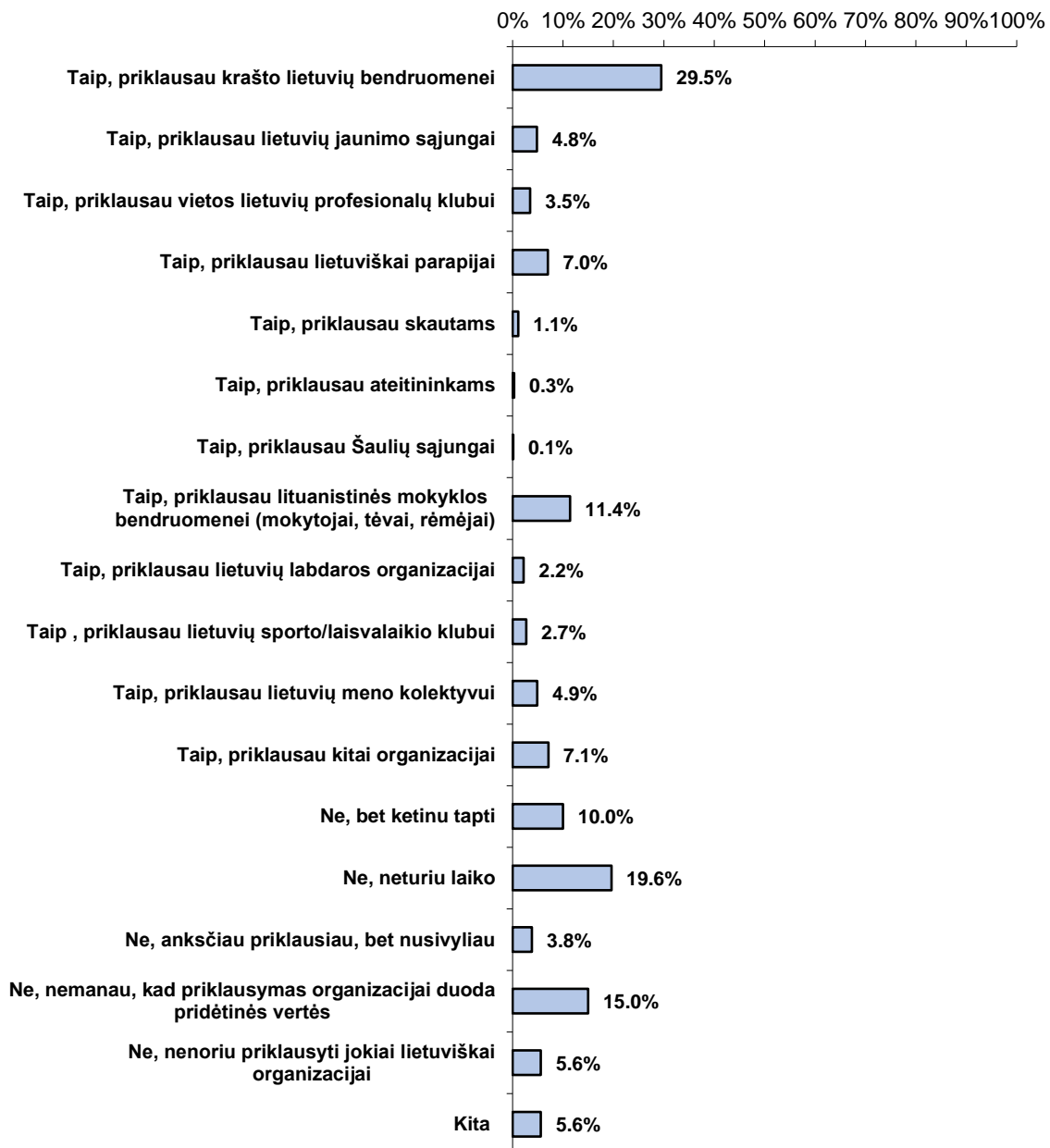
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad lietuviybė jiems yra svarbi (N=1311)

Dažniausiai buvo minima, kad, išlaikant tautinį identitetą, svarbu yra bendravimas su draugais ir giminėmis Lietuvoje – 89%. Virš pusės apklaustųjų paminėjo tokias lietuviybės išlaikymo formas: seka lietuvišką žiniasklaidą – 82%, švenčia lietuviškas šventes – 81%, bendrauja su vietos lietuviais – 70%, atostogos Lietuvoje – 65%, dalyvauja lietuvių bendruomenės veikloje – 52%. Taip pat buvo minimas domėjimasis Lietuvos istorija – 48%, lankymasis ambasados renginiuose – 32% (pastaruosius renginius dažniau paminėjo turintys mokslinį laipsnį – 39%, gyvenantys Belgijoje – 64%).

Respondentų buvo klausiama, kokioms lietuviškomis organizacijoms užsienyje jie priklauso.

27 pav. **Ar esate lietuviškos organizacijos/ bendruomenės užsienyje narys/ narė?**
Atsakinėja visi respondentai

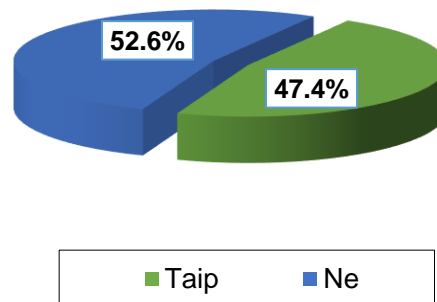

Dažniausiai – 29% – apklaustieji nurodė, kad jie priklauso krašto lietuvių bendruomenei (JAV – netgi 46%), kitos dalyvavimo formos buvo minimos žymiai rečiau (lituanistinės mokykos bendruomenė – 11%, lietuviška parapija – 7%, lietuvių jaunimo sąjunga – 5% ir t.t). Dalis apklaustųjų tokiose organizacijose nedalyvauja: 10% ketina tapti ateityje, 20% neturi laiko, 4% nusivylė, 15% nėra naudos, 6% nenori priklausyti lietuviškoms organizacijoms.

3.5. Lietuvybė ir vaikai

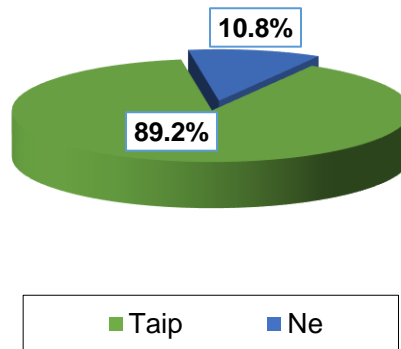
Anketoje buvo pateiktas blokas klausimų apie lietuviybę ir vaikus.

28 pav. **Ar Jūsų šeimoje yra vaikų iki 18 metų?**
Atsakinėja visi respondentai (N=1480)

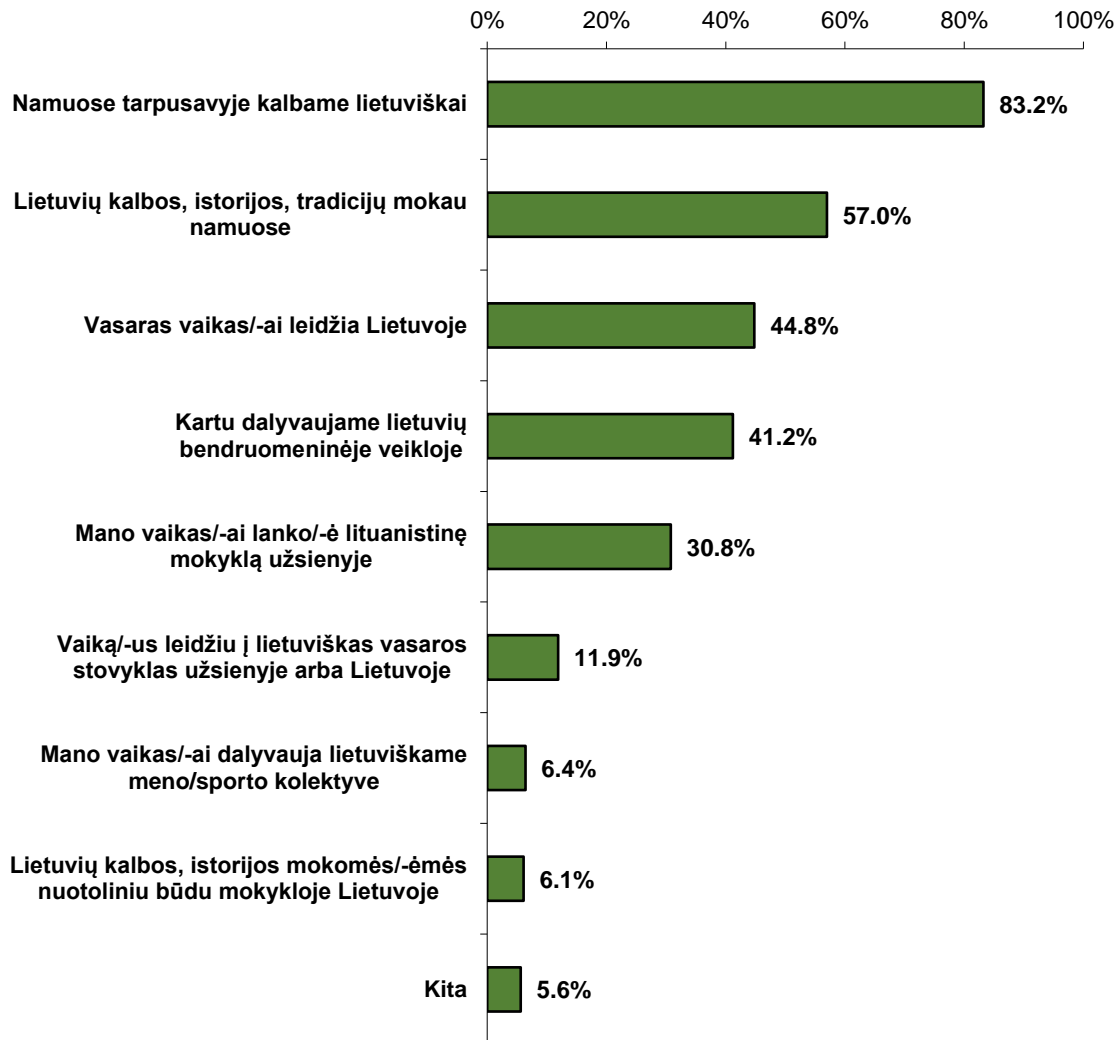
Apie pusė – 47% – apklaustųjų nurodė, kad jie turi vaikų iki 18 metų. Daugiau tai 36-50 m. amžiaus žmonės – 70%, gyvenantys Airijoje – 69%.

29 pav. **Ar Jums svarbu, kad Jūsų vaikai saugotų savo lietuviškas šaknis?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad šeimoje yra nepilnamečių vaikų (N=701)

Didžiąją daugumą – 89% – apklaustųjų yra svarbu, kad jų vaikai išsaugotų lietuviškas šaknis. Tas yra būdinga visose šalyse gyvenantiems lietuviams. Tie, kuriems nėra svarbu išsaugoti vaikams lietuviškas šaknis nurodė, kad jie Lietuvoje negyvens ir nesidomės lietuvybe arba, kad yra pernelyg sudėtinga augti turint kelias tautines tapatybes. Toliau respondentų, kurie turi vaikų ir kuriems yra svarbu, kad vaikai išsaugotų lietuviškas šaknis, buvo klausiama, kaip vaikuose yra ugdoma lietuvybė.

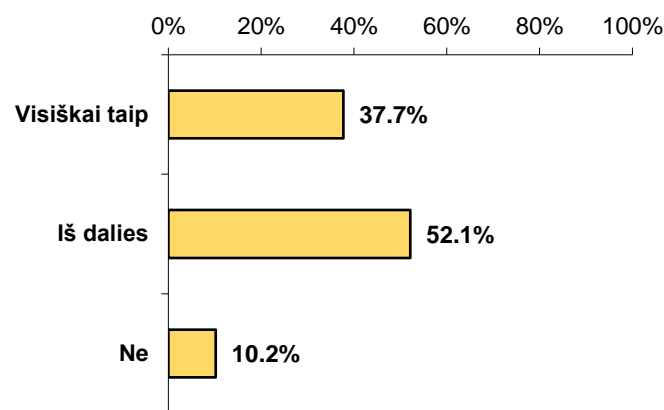
30 pav. **Kaip savo vaikuose Jūs ugdote lietuviybę?**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad svarbu vaikams saugoti lietuviškas
 šaknis (N=607)

Dažniausiai yra minima, kad lietuviybė yra ugdoma tarpusavyje kalbant lietuviškai – 83%, kad šeimoje yra mokoma tradicijų, istorijos – 57%. Kitos lietuviybės ugdymo formos surinko mažiau nei 50% balsų: vaikas leidžia vasaras Lietuvoje – 45%, kartu dalyvauja lietuvių bendruomeninėje veikloje – 41%, lanko lituanistinę mokyklą – 31%,

vaiką leidžia į vasaros lituanistines mokyklas – 12%. Kitos lietuviybės ugdymo formos paplitusios dar rečiau: lietuviški meno/ sporto kolektyvai – 6%, kalbos mokymasis nuotoliniu būdu – 6%.

31 pav. **Lituanistinių mokyklų vertinimas: Jeigu Jūsų vaikas lanko(-ė) lituanistinę mokyklą, ar jus tenkina(-o) vaikų mokslas lituanistinėje mokykloje?**
% nuo tėvų, kurių vaikai lankė lituanistinę mokyklą

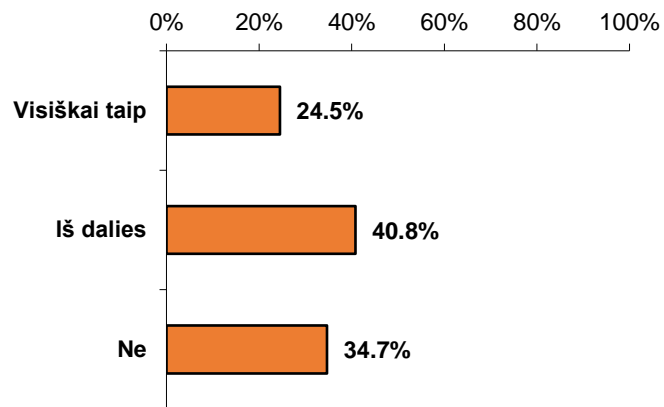

Virš trečdalis – 38% – respondentų lituanistinės mokyklos tenkina, 52% iš dalies, o 10% jos netenkina poreikių. Dėl nepakankamo apklaustųjų skaičiaus yra keblu pasakyti, kokiose šalyse padėtis yra geresnė, o kuriose blogesnė. Nei vieno nepatenkinto nebuvo užfiksuota Belgijoje, JAV, Lenkijoje, Vokietijoje.

Taip pat buvo klausama apie mokymąsi nuotoliniu būdu.

32 pav. Jeigu Jūsų vaikas (vaikai) mokėsi nuotoliniu būdu, ar Jus tenkina/-o vaikų nuotolinis mokymas?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad vaikas mokėsi nuotoliniu būdu, %

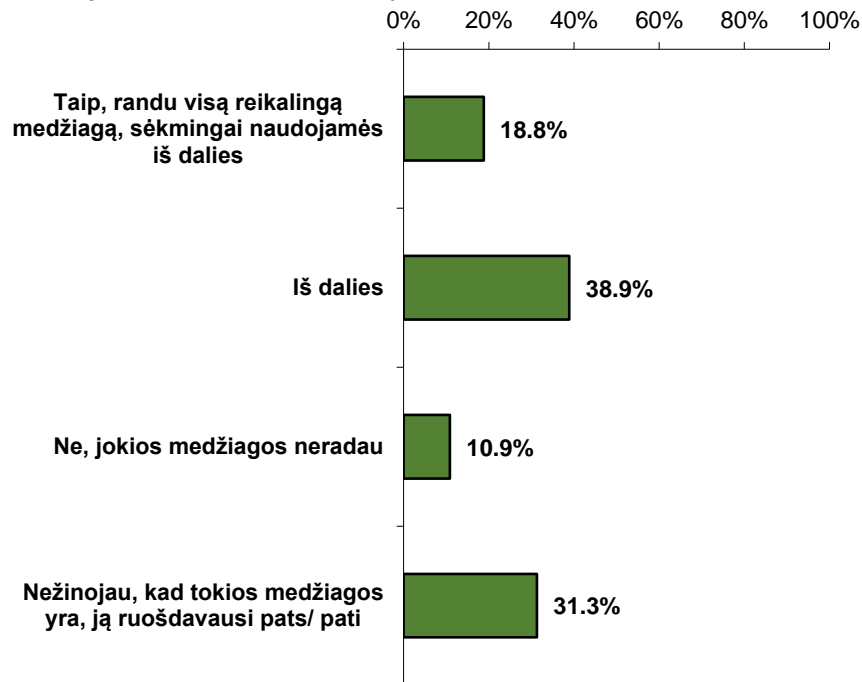

Lyginant su lituanistinėmis mokyklomis, nepatenkintų nuotoliniu mokymusi yra žymiai daugiau – 35%. Nepatenkintų dalis viršija patenkintų (24%) dalį.

Tėvų buvo klausama ir apie lietuvių kalbos mokymąsi savarankiškai.

33 pav. Jeigu mokotės savarankiškai, ar Jus tenkina internete randama savarankiško lietuvių kalbos mokymosi medžiaga?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad vaikas mokosi savarankiškai, %

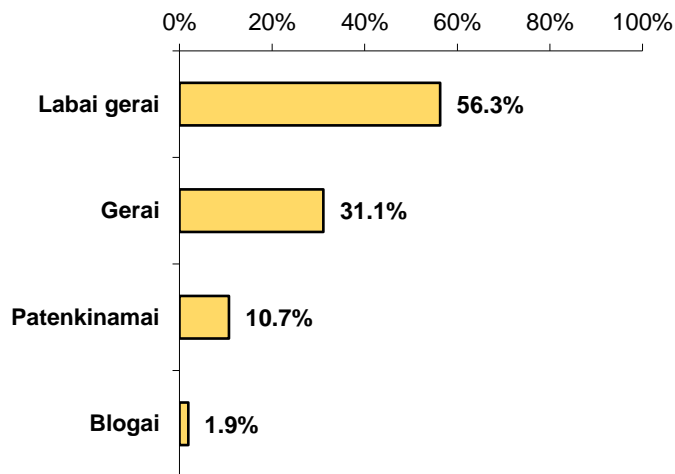
Daugelis tų, kurie namuose mokydavosi savarankiškai, nežinojo, kad internete yra medžiaga savarankiškam lietuvių kalbos mokymuisi – 31%, dar 11% tokios medžiagos ieškojo, bet nerado.

Surasta kalbos mokymosi medžiaga iš dalies patenkino 39% respondentų ir tik 19% rado viską, ko jiems reikėjo.

Buvo klausama ir apie lietuviškąsias vasaros stovyklas.

34 pav. Jeigu Jūsų vaikas(ai) dalyvavo lietuviškoje vasaros stovykloje, kaip vertinate vasaros stovyklą/-as, kurioje/-iose dalyvavo Jūsų vaikas/-ai?

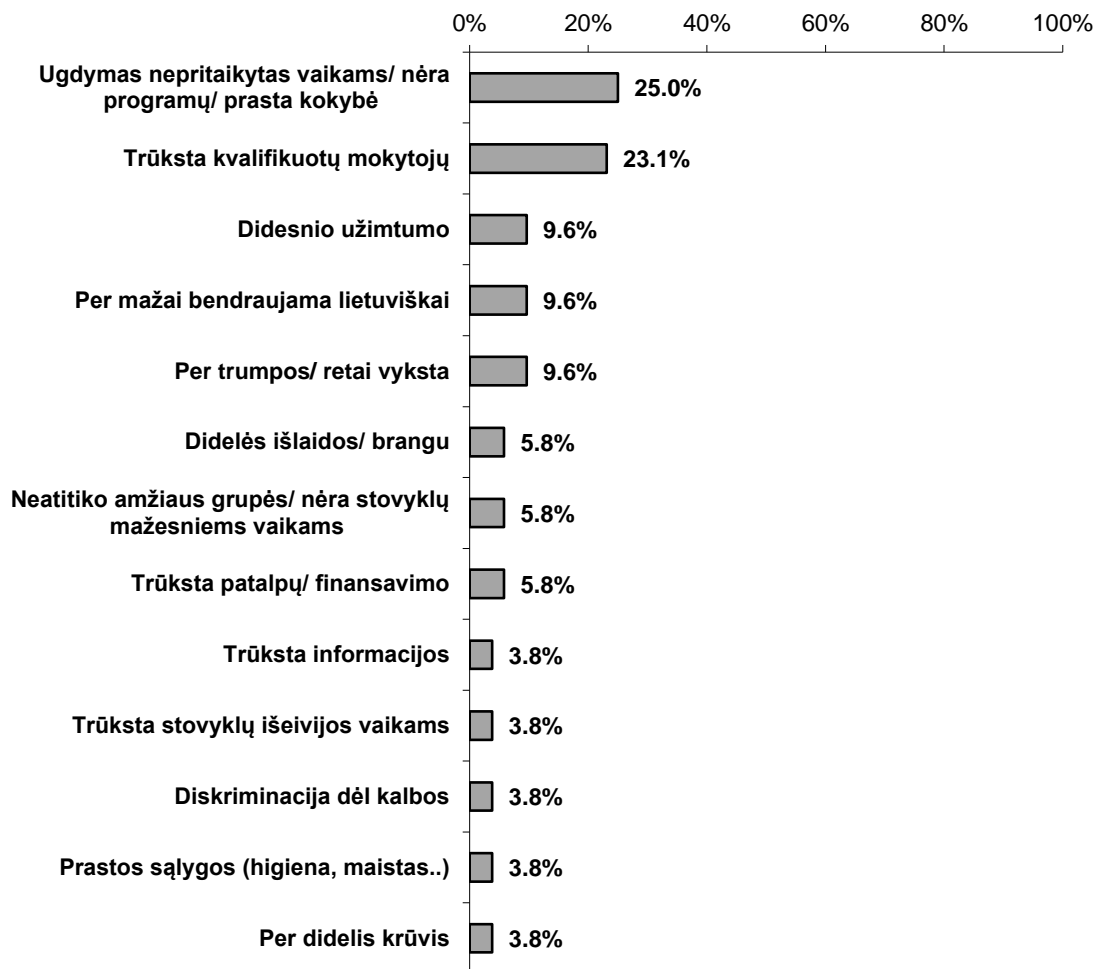
Atsakinėja respondentai, kurių vaikai dalyvavo lietuviškose vasaros stovyklose, %

Dauguma respondentų, kurių vaikai dalyvavo lietuviškose vasaros stovyklose, įvertino šias stovyklas labai gerai – 56%, dar 31% jas įvertino balu „gerai“. Taigi, vasaros stovyklų vertinimai didžiojoje daugumoje yra geri ir labai geri.

Tėvų, kurių vaikai lankė lituanistinę mokyklą arba dalyvavo lituviškoje vasaros stovykloje, buvo klausama apie šių ugdymo formų trūkumus.

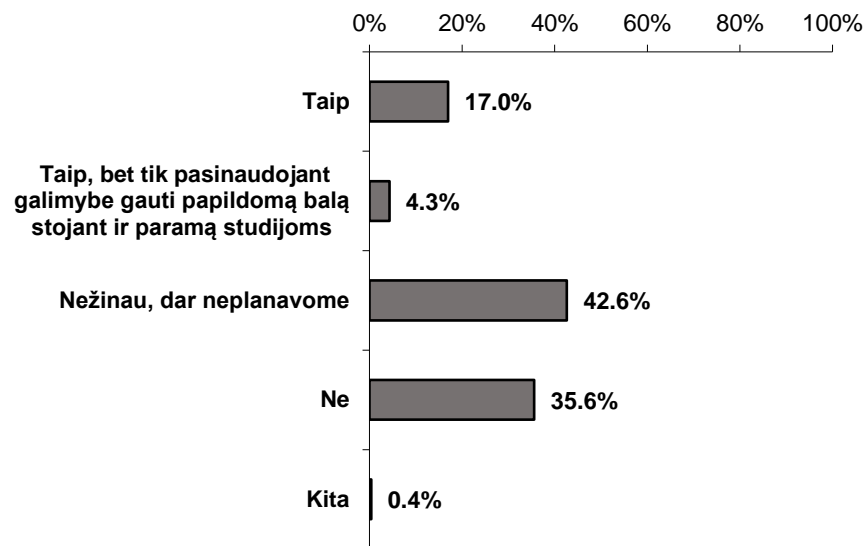
35 pav. **Jrašykite trūkumus:** (atviras klausimas)
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad turi vaikų, lankiusių lituanistinę mokyklą arba dalyvavusių lituviškoje vasaros stovykloje (N=52)

Dažniausiai buvo nurodomi trūkumai, kad ugdymas nėra pritaikytas vaikams ir kad trūksta kvalifikuotų mokytojų.

Tėvų, kurie turi nepilnamečių vaikų buvo klausama, ar jie planuoja, kad vaikai studijuotų Lietuvoje.

36 pav. Ar svarstote vaikų studijų Lietuvoje galimybę?
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad šeimoje yra nepilnamečių vaikų (N=669)

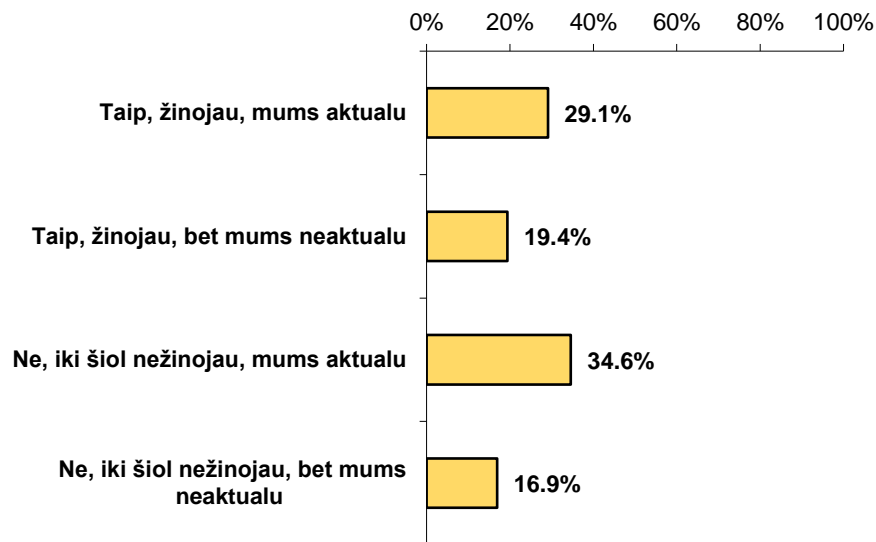

Dauguma apklaustųjų neplanavo (36%) arba dar neplanavo (43%), kad vaikai mokytųsi Lietuvoje. Tokius planus turi 17% tėvų, dar 4% norėtų, kad stojant būtų skiriamas papildomas balas ar parama studijoms.

Tėvų buvo klausama apie dvigubą pilietybę vaikams.

37 pav. Ar žinojote, kad 2015 m. Seimas priėmė Pilietybės įstatymo pataisą, kuri suteikia teisę vaikui turėti dvigubą (daugybinę) pilietybę visą gyvenimą (nebereikia rinktis, suėjus 21 metų amžiui), jei vaikas Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietybę įgijo gimimu?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad šeimoje yra nepilnamečių vaikų (N=670)

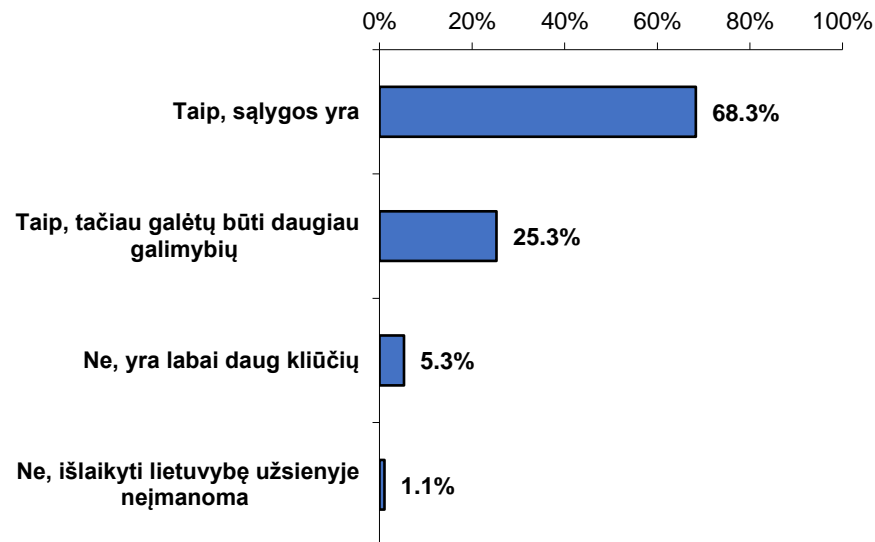
Virš pusės (51%) nežinojo apie dvigubos pilietybės teisę vaikams. Daugiau nei pusei tėvų tokia galimybė yra aktuali – 64%, iš jų 35% apie tai nežinojo.

3.6. Dalyvavimas Lietuvos gyvenime

Respondentų buvo klausiama apie sąlygas išlaikyti lietuviybę užsienyje.

38 pav. Ar sutiktumėte su teiginiu, kad gyvenant užsienyje yra sąlygos išlaikyti lietuviybę?

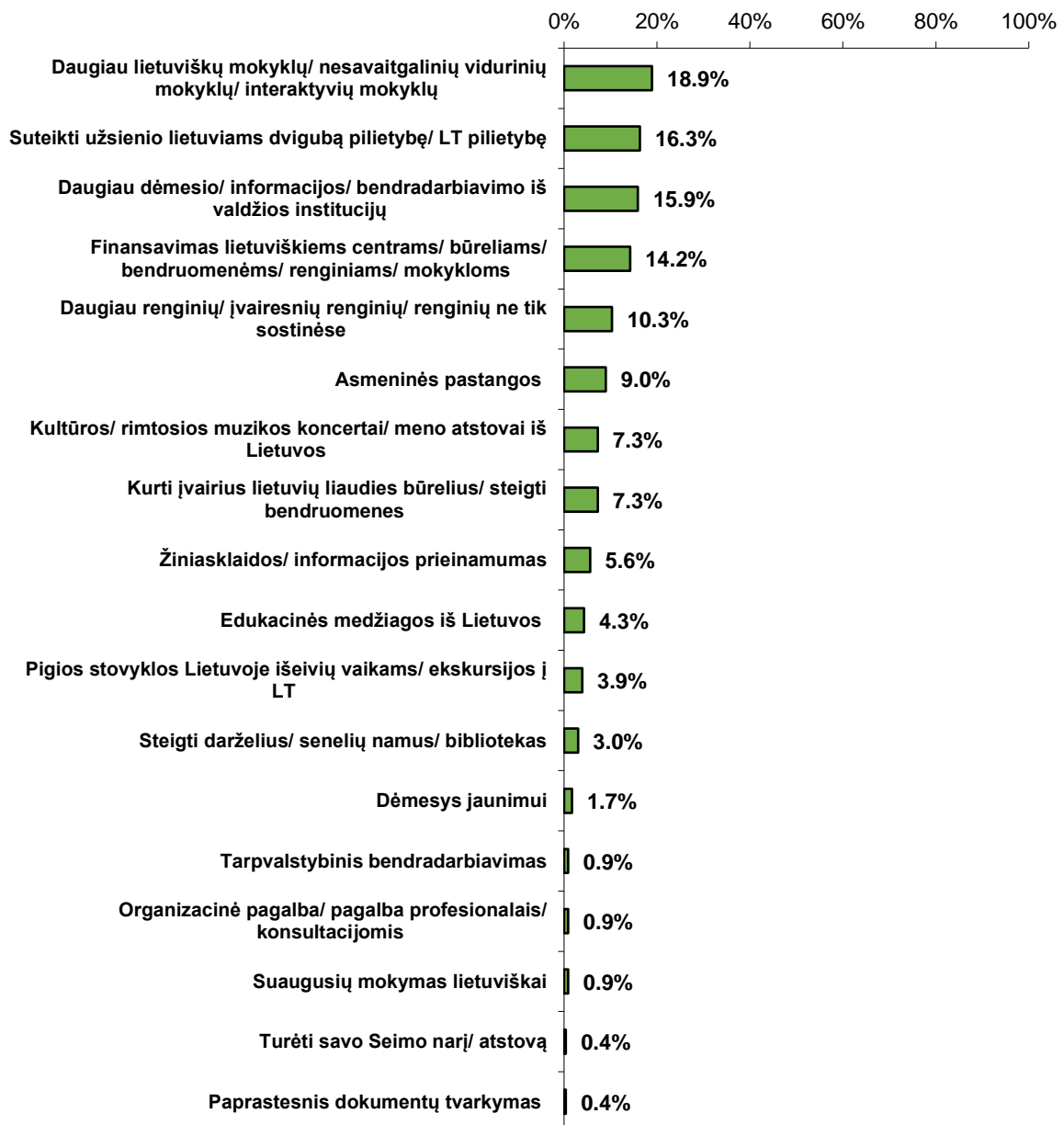
Atsakinėja visi respondentai

Dauguma, virš dviejų trečdalių apklaustųjų – 68% – nurodė, kad sąlygos užsienyje išlaikyti lietuviybę yra, 25% – norėtų daugiau galimybių, nurodė, kad čia yra daug kliūčių arba tai yra neįmanoma 5% apklaustųjų. Daugiau skeptikų yra tarp pragyvenusių užsienyje virš 10 metų – 8%, gyvenančių Australijoje (17%).

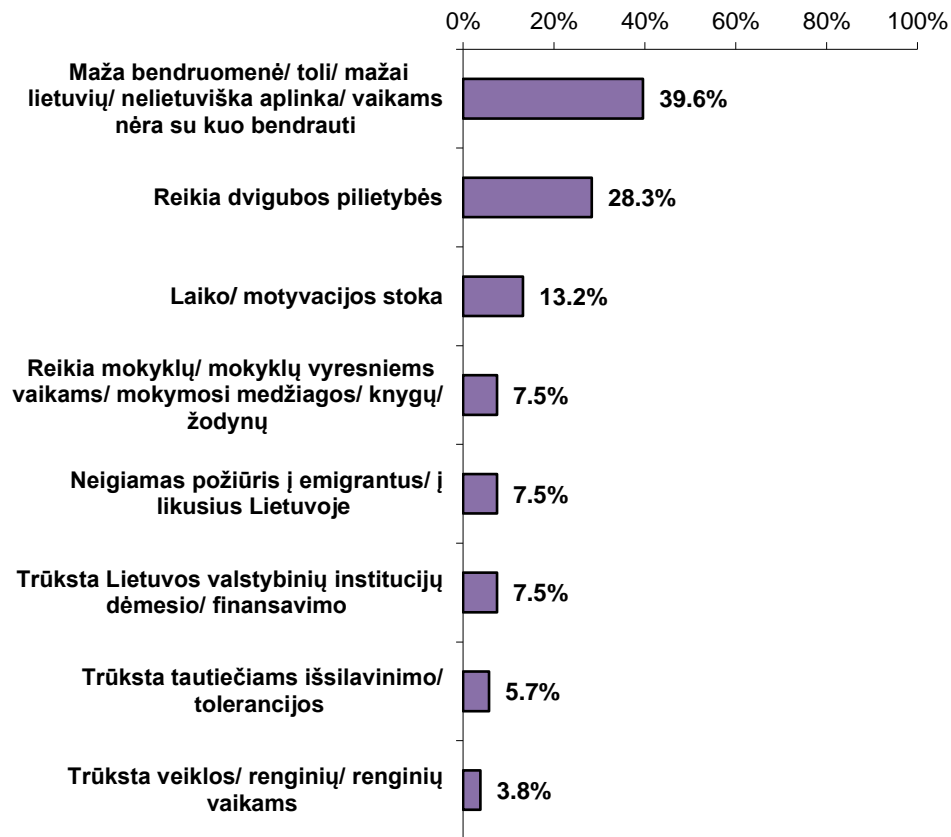
39 pav. **Labai prašome įrašyti siūlymus:** (atviras klausimas)

Atsakinėja respondentai, sutinkantys su teiginiu, kad lietuvių išsaugoti galima, bet manantys, kad galėtų būti daugiau galimybių (N=233)

Dažniausiai buvo nurodoma, kad reikia daugiau lietuviškų mokyklų, suteikti dvigubą pilietybę, daugiau dėmesio iš Lietuvos institucijų, daugiau finansavimo lietuviškiems centrams.

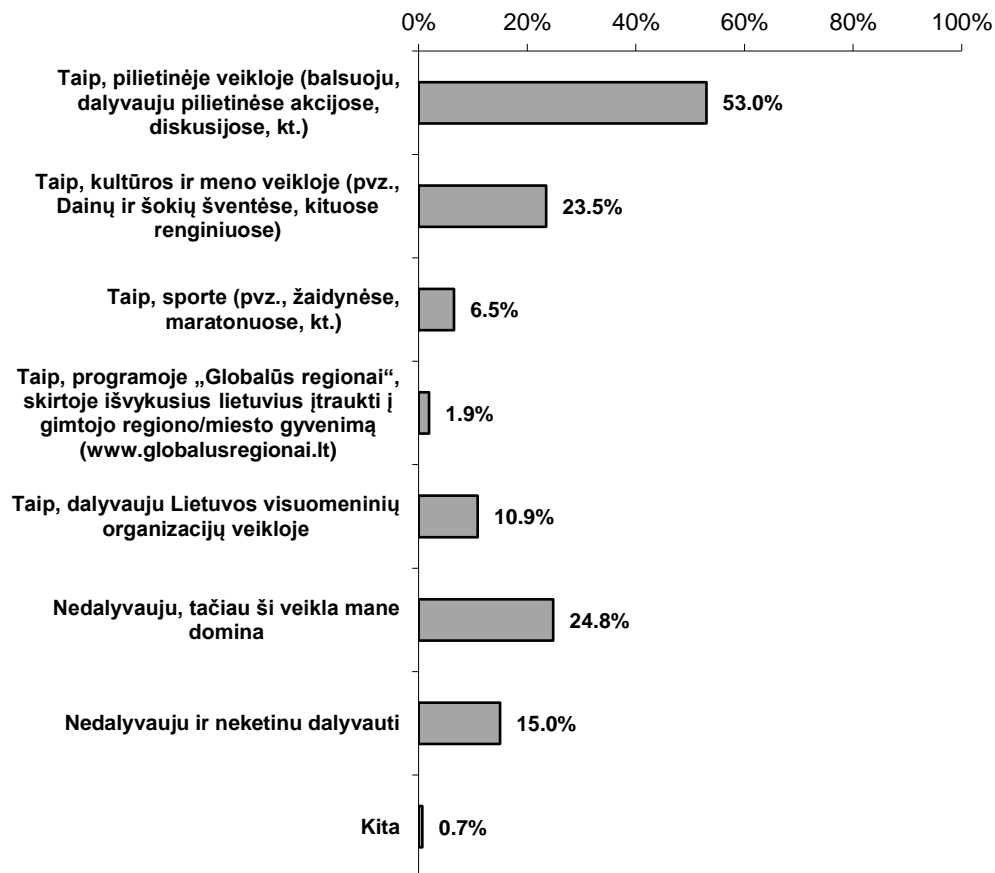
40 pav. **Labai prašome įrašyti pagrindines problemas:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad yra labai daug kliūčių išlaikyti lietuviybę užsienyje (N=53)

Respondentai, kurie nurodė, kad lietuviybę išlaikyti užsienyje yra labai sunku, dažniausiai nurodydavo, kad gyvenamojoje vietoje nėra lietuviškos bendruomenės, kad išlaikyti lietuviybę padėtų dviguba pilietybė.

Respondentų buvo klausiama, ar jie dalyvauja ir kaip dalyvauja Lietuvos visuomeniniame gyvenime.

41 pav. **Ar Jūs dalyvaujate viešajame Lietuvos gyvenime?**
Galimi keli atsakymai, atsakinėja visi respondentai (N=1395)

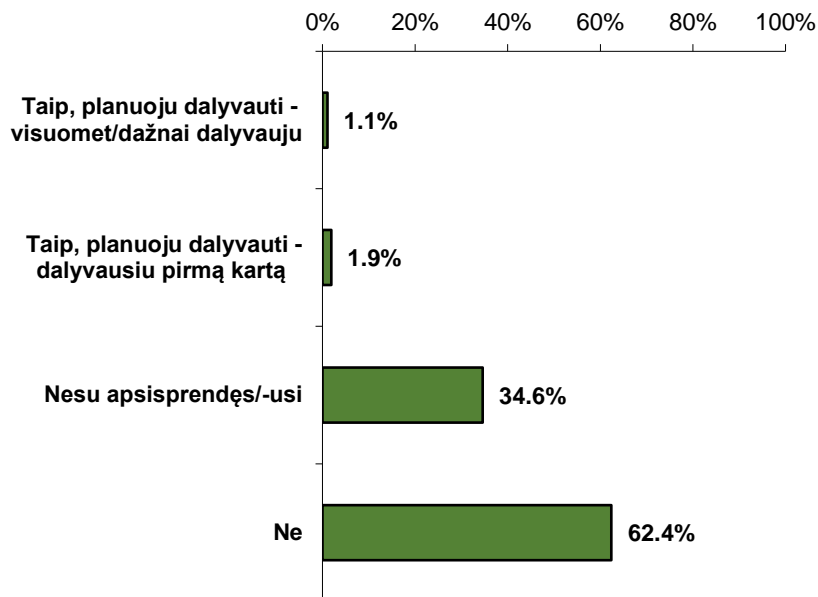

Virš pusės – 53% – atsakinėjusių į anketą nurodė, kad dalyvauja balsavimuose, akcijose, diskusijose, dar beveik ketvirtadalis – 23% – paminėjo kultūros ir dalis meno veiklą. Nemaža dalis – 40% nurodė, kad tokiose veiklose nedalyvauja (25% nedalyvauja, nors ir norėtų, 15% neketina dalyvauti).

Buvo klausama, ar respondentai dalyvaus 2021 m. liepos mėn. žaidynėse Druskininkuose.

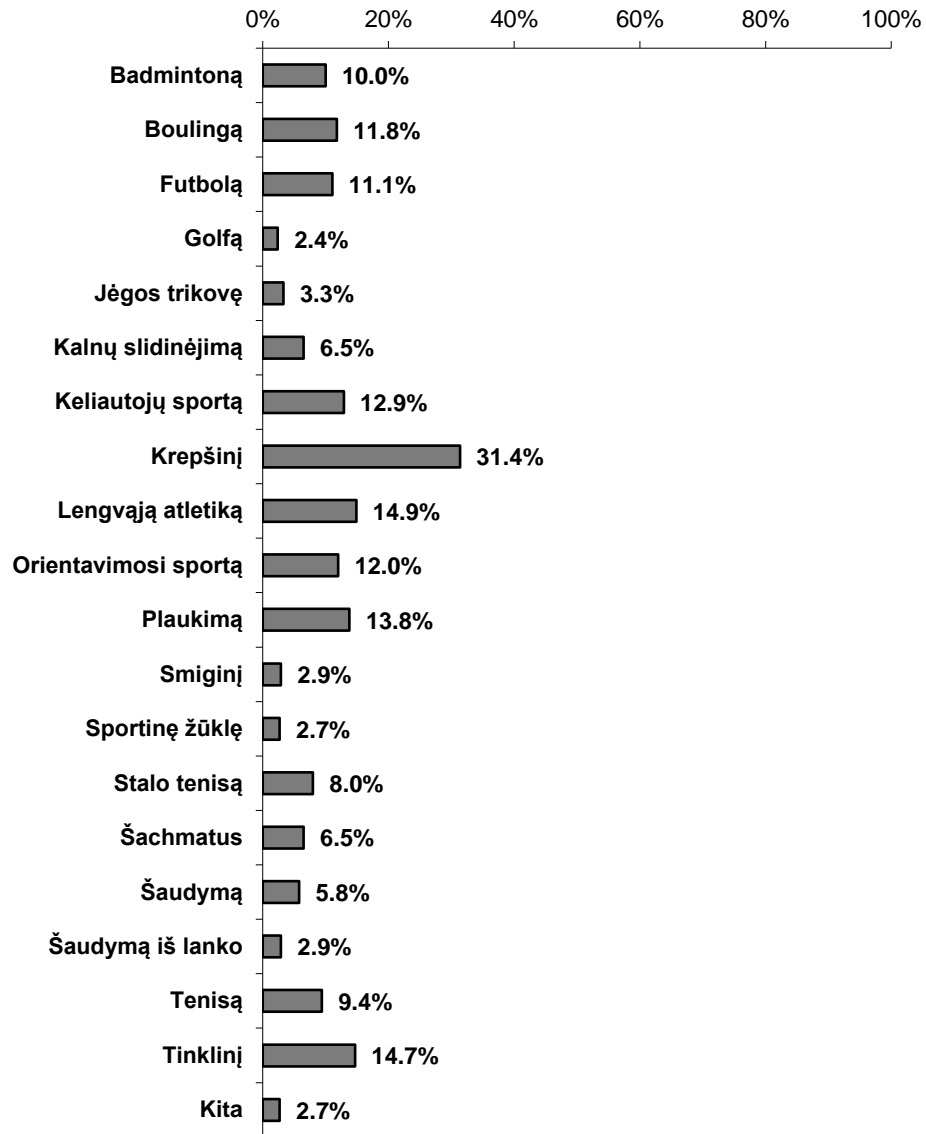
42 pav. Ar planuojate dalyvauti XI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, kurios vyks 2021 m. liepos 1-4 d. Druskininkuose, skirtose sporto mėgėjams (www.lietuvizaidynes.lt)?

(% nuo atsakiusių į klausimą, N=1386)

Dauguma – 62% – apklaustųjų nurodė, kad sporto žaidynėse nedalyvaus. Tik nedidelė dalis – 3% – nurodė, kad planuoja dalyvauti. Gana daug – 35% – yra neapsisprendusių.

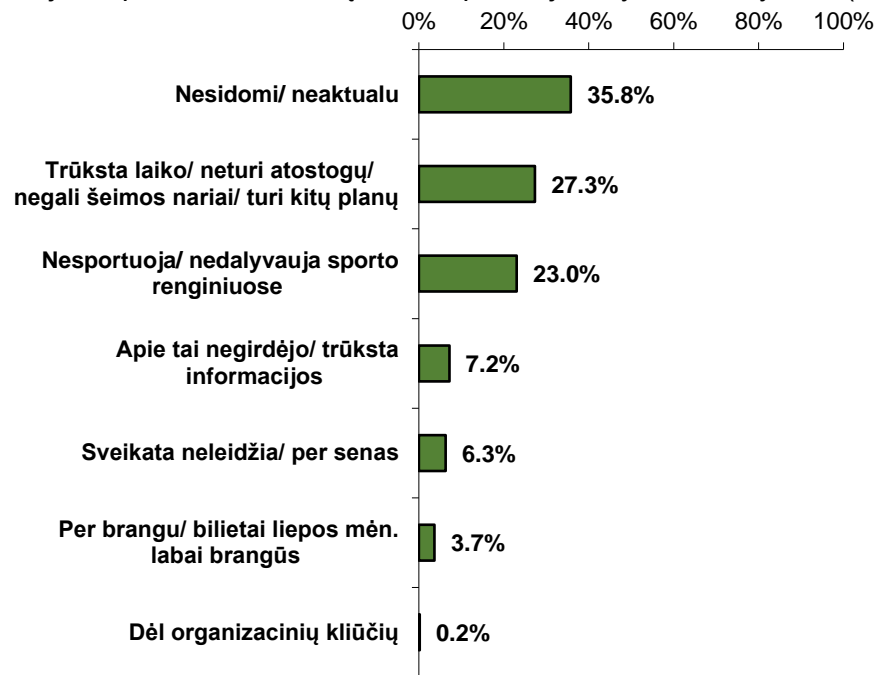
43 pav. **Sporto šakos, kurias rinktųsi norintys dalyvauti XI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse**
 Atsakinėja respondentai, planuojantys arba dar neapsisprendę dalyvauti žaidynėse (N=449)

Daugiausiai potencialūs žaidynių dalyviai rinkosi krepšinį – 31%. Virš 10% buvo paminėtos tokios sporto šakos: lengvoji atletika – 15%, tinklinis – 15%, plaukimas – 14%, keliautojų sportas – 13%, boulingas – 12%, orientavimosi sportas – 12%, futbolas - 11%. Kitos sporto šakos buvo minimos rečiau.

44 pav. **Kodėl neplanuojate dalyvauti XI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse?**
(atviras klausimas)

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad neplanuoja dalyvauti žaidynėse (N=600)

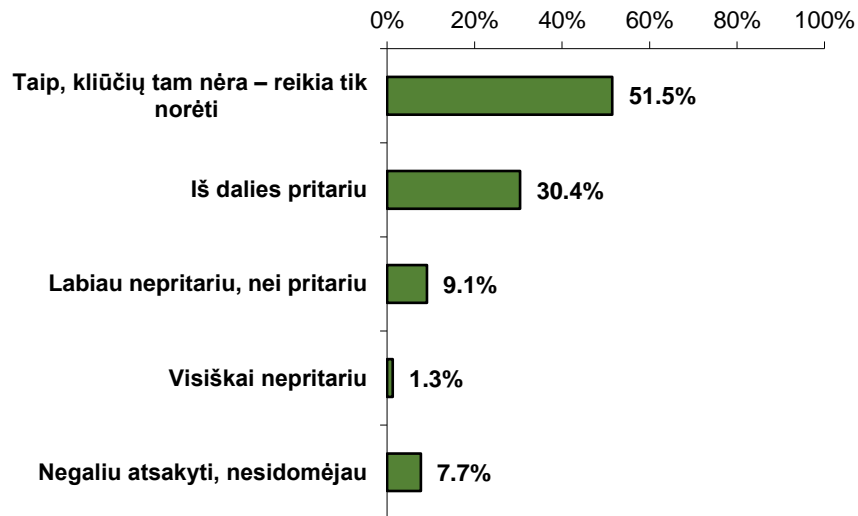

Neketinantis dalyvauti lietuvių sporto žaidynėse dažniausia nurodė, kad sportu nesidomi, turi kitų planų.

Respondentai atsakinėjo į klausimą apie dalyvavimą Lietuvos gyvenime negyvenant Lietuvoje.

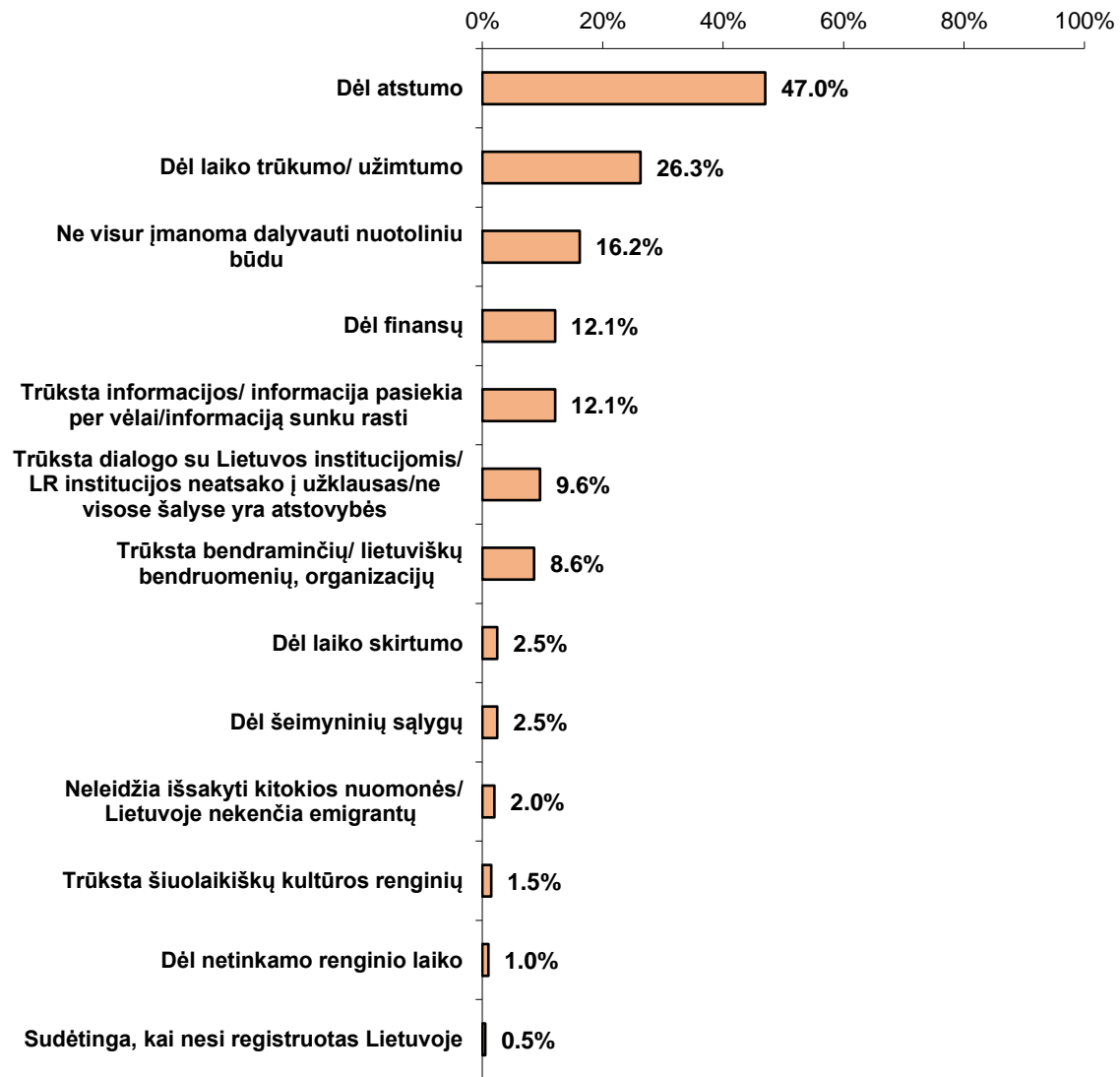
45 pav. Ar pritariate teiginiui, kad ir negyvenant Lietuvoje galima dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime?

Atsakinėja visi respondentai (N=1359)

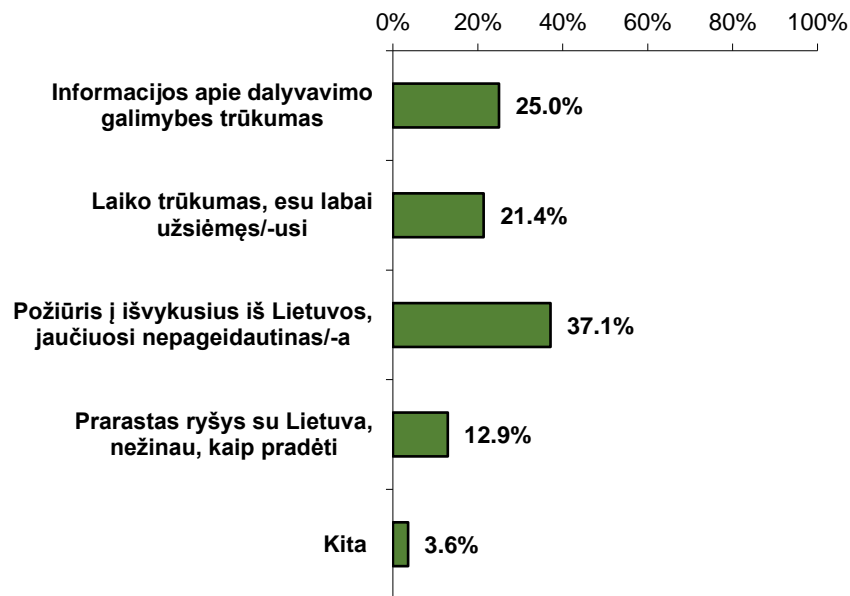
Dauguma atsakusių – 51% – pritarė teiginiui, kad ir negyvenant Lietuvoje galima dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime, dar 30% nurodė, kad galima dalyvauti bent jau iš dalies. Šiam teiginiui nepritaria tik apie 10% apklaustųjų.

46 pav. Įrašykite priežastis, kodėl sutinkate iš dalies: (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad iš dalies pritaria nurodytam teiginiui (N=198)

Dažniausiai buvo atsakoma, kad dalyvauti Lietuvos gyvenime yra keblu dėl atstumo.

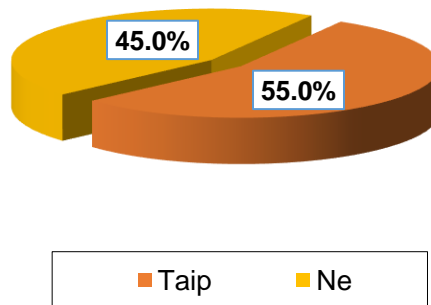
47 pav. **Jūsų nuomone, dalyvauti Lietuvos gyvenime labiausiai trukdo:**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad visiškai arba labiau nepitaria teiginiui, kad ir negyvenant Lietuvoje galima dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime (N=140)

Dalyvavimo Lietuvos gyvenime skeptikai dažniausiai nurodė, kad tam labiausiai kliudo požiūris į išvykusius iš Lietuvos – 37%. Be to buvo minimas informacijos trūkumas – 25%, laiko trūkumas – 21%.

Užsienyje gyvenančių lietuvių buvo klausama, ar jie naudojami elektroniniu būdu teikiamomis administracinėmis ir viešosiomis paslaugomis.

48 pav. Ar, gyvendamas užsienyje, naudojate elektroniniu būdu teikiamomis administracinėmis ir viešosiomis paslaugomis Lietuvoje?
(% nuo atsakiusių į klausimą, N=1348)

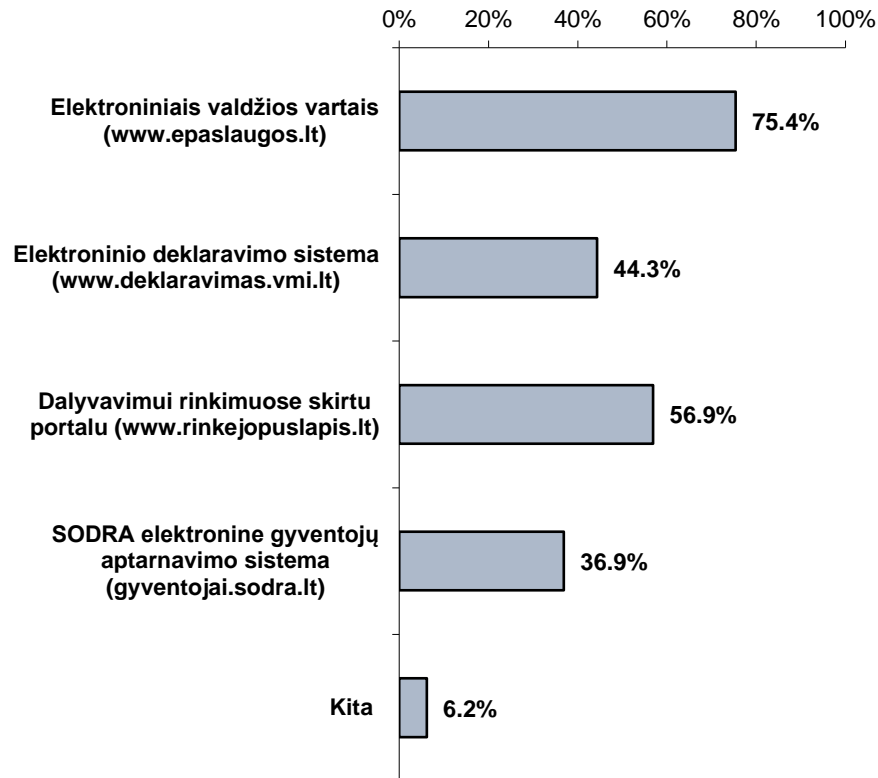

Dauguma atsakiusių – 55% – naudojami elektroniniu būdu teikiamomis administracinėmis ir viešosiomis paslaugomis Lietuvoje. Daugiau tokių tarp turinčių mokslinį laipsnį – 63%, gyvenančių nuo 6 mėnesių iki 3 metų – 85% (nuo 3 metų iki 10 metų – 61%, virš 10 metų – 41%), gyvenančių Belgijoje – 75%.

Tie, kurie nesinaudoja šiomis paslaugomis, dažniausiai nurodė, kad nėra tokio poreikio – 69%, mažesnę dalis nurodė, kad nėra prisijungimo galimybės – 27%.

Tie, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamomis administracinėmis ir viešosiomis paslaugomis Lietuvoje, nurodė konkrečius portalus.

49 pav. **Kuriais paslaugų portalais naudojėtės?**
 Atsakinėję respondentai, nurodę, kad naudojami el. paslaugomis (N=729)

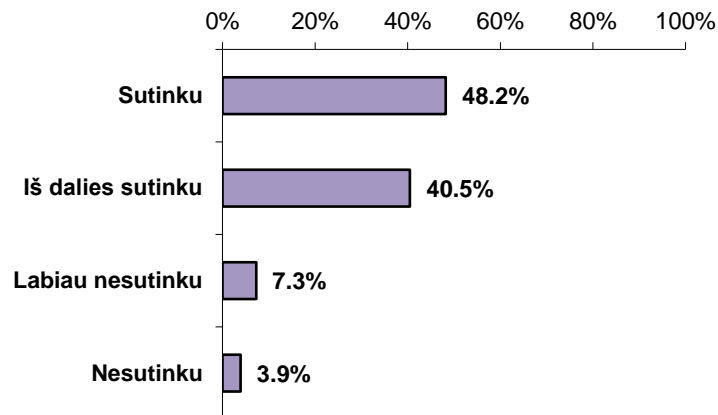

Dažniausiai (virš pusės respondentų) buvo nurodomi Elektroniniai valdžios vartai – 75% ir dalyvavimui rinkimuose skirtas portalas – 57%.

Nemaža dalis besinaudojančių nurodė taip pat elektroninio deklaravimo sistemą – 44% ir SODRA – 37%.

Tie, kurie naudojami elektroninėmis viešosiomis paslaugomis, įvertino jų kokybę.

50 pav. **Ar sutinkate, kad viešosios paslaugos Lietuvoje atitinka Jūsų poreikius?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad naudojami el. paslaugomis (N=735)

Absoliuti dauguma – 88% – besinaudojančių elektroninėmis paslaugomis nurodė, kad jos atitinka arba iš dalies atitinka, poreikius, nepatenkintų paslaugomis – 11%.

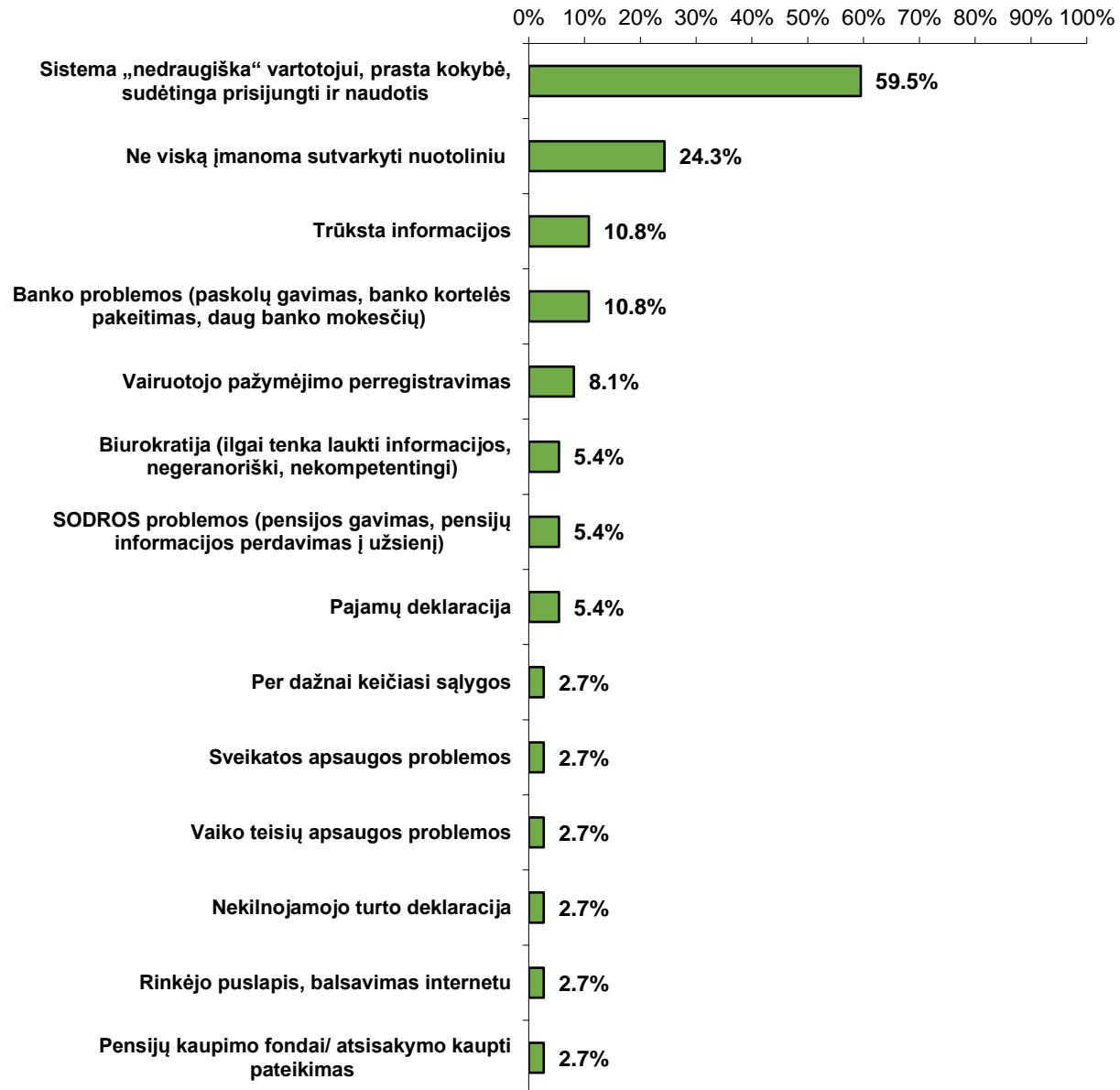
Tiems, kurie nurodė, kad jų poreikiai yra tenkinami iš dalies arba netenkinami, buvo pateiktas atviras klausimas apie priežastis.

51 pav. **Prašome įrašyti pastebėtus trūkumus:** (atviras klausimas)

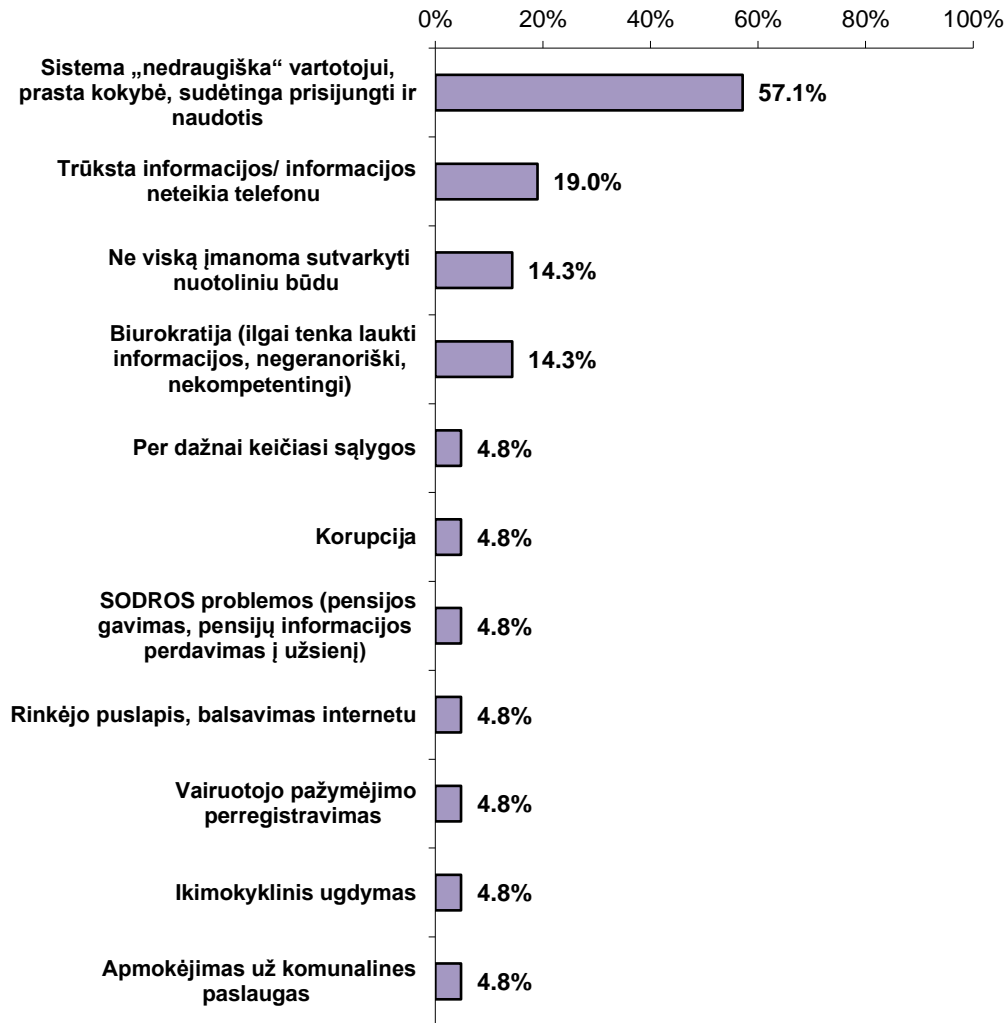
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad iš dalies sutinka su tuo, kad viešosios paslaugos Lietuvoje atitinka jų poreikius (N=124)

52 pav. **Prašome įrašyti pastebėtus problemas:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad labiau nesutinka su tuo, kad viešosios paslaugos Lietuvoje atitinka jų poreikius (N=37)

53 pav. **Prašome įrašyti pagrindines problemas:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad nesutinka su tuo, kad viešosios paslaugos Lietuvoje atitinka jų poreikius (N=21)

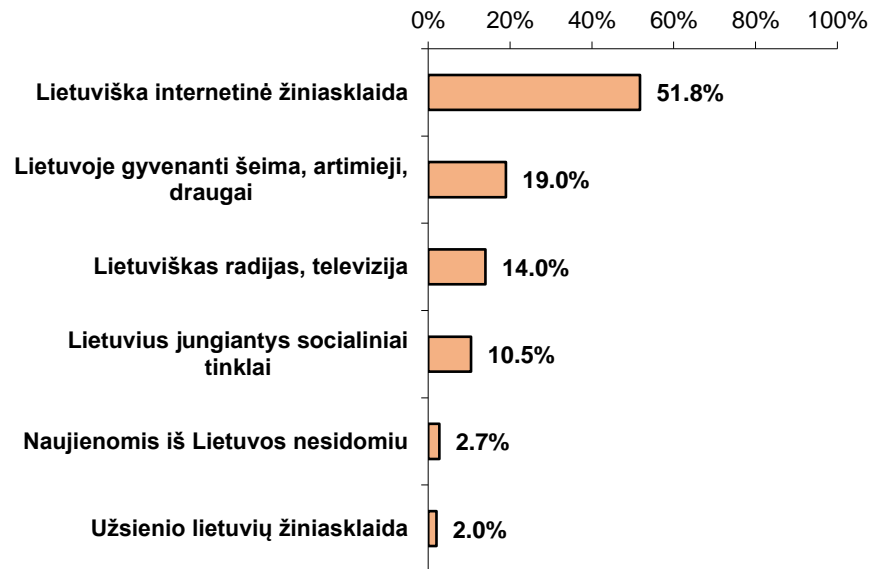

Visais atvejais (iš dalies sutinka apie viešųjų paslaugų poreikių tenkinimą, greičiau nesutinka, nesutinka) pagrindinės nepasitenkinimo priežastys yra trys: sistema „nėra draugiška“ vartotojui, ne viską galimą tvarkyti nuotoliniu būdu ir informacijos stoka.

3.7. Informacijos apie Lietuvą šaltiniai

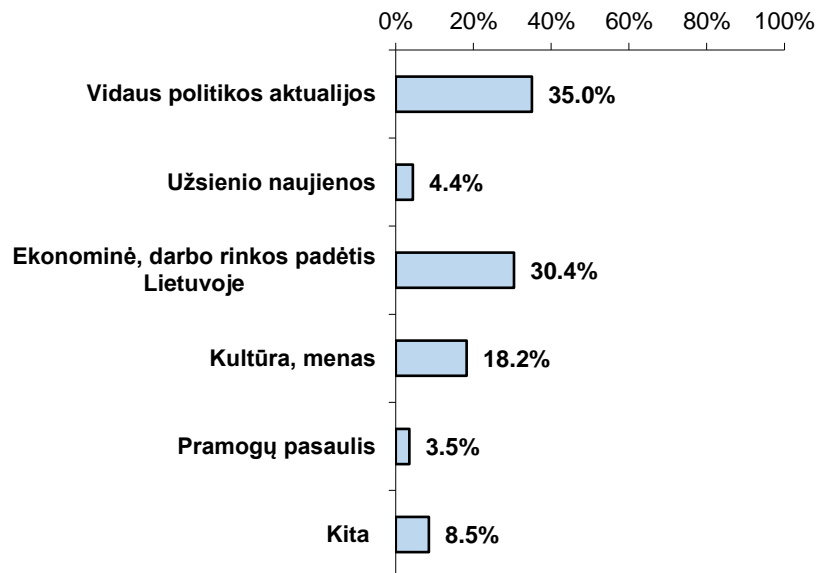
Respondentų buvo klausiama apie pagrindinius naujienų iš Lietuvos šaltinius.

54 pav. **Kuris Jums yra pagrindinis naujienų iš Lietuvos šaltinis?**
Atsakinėja visi respondentai (N=1331)

Dauguma – 52% – apklaustųjų nurodė, kad pagrindinis informacijos šaltinis apie Lietuvą yra internetinė žiniasklaida. Tai yra pagrindinis informacijos šaltinis visoms socialinėms demografinėms grupėms, visose šalyse gyvenantiems lietuviams. Antroje vietoje – 19% – yra paminėta šeima, artimieji, draugai.

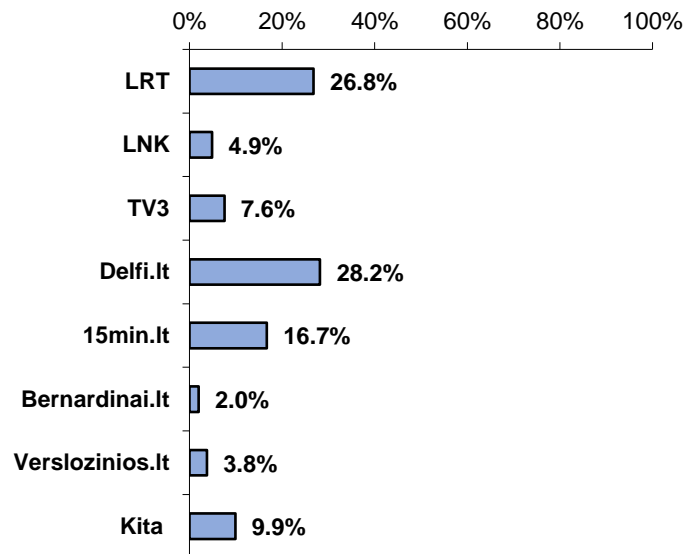
55 pav. **Kokia informacija Lietuvos žiniasklaidoje Jus domina labiausiai:**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad domisi naujienomis iš Lietuvos (N=1262)

Dažniausiai apklaustieji nurodė, kad jie domisi vidaus politikos aktualijomis – 35% ir ekonomikos problemomis Lietuvoje – 30%.

Respondentai nurodė, kokiomis žiniasklaidos priemonėmis naudojosi dažniausiai.

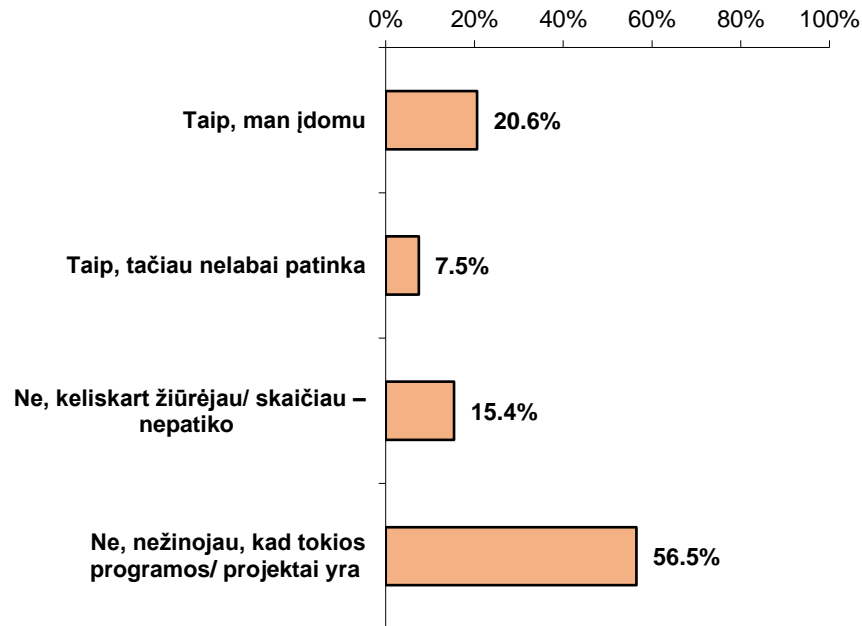
56 pav. **Pažymėkite, kuria Lietuvos žiniasklaidos priemone naudojate dažniausiai?**
Atsakinėja respondantai, nurodę, kad domisi naujienomis iš Lietuvos (N=1236)

Dažniausiai apklaustieji nurodė, kad naudojasi Delfi – 28% ir LRT – 27%, kitos žiniasklaidos priemonės buvo minimos rečiau. Tai būdinga daugumai socialinių demografinių grupių.

57 pav. Ar žiūrite/skaitote specialiai užsienio lietuviams ir apie užsienio lietuvius kuriamą LRT turinį („Pasaulio lietuvių žinios“, „Misija – pasaulio Lietuva“, „Keturi milijonai“, kt.)?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad domisi naujienomis iš Lietuvos (N=1279)

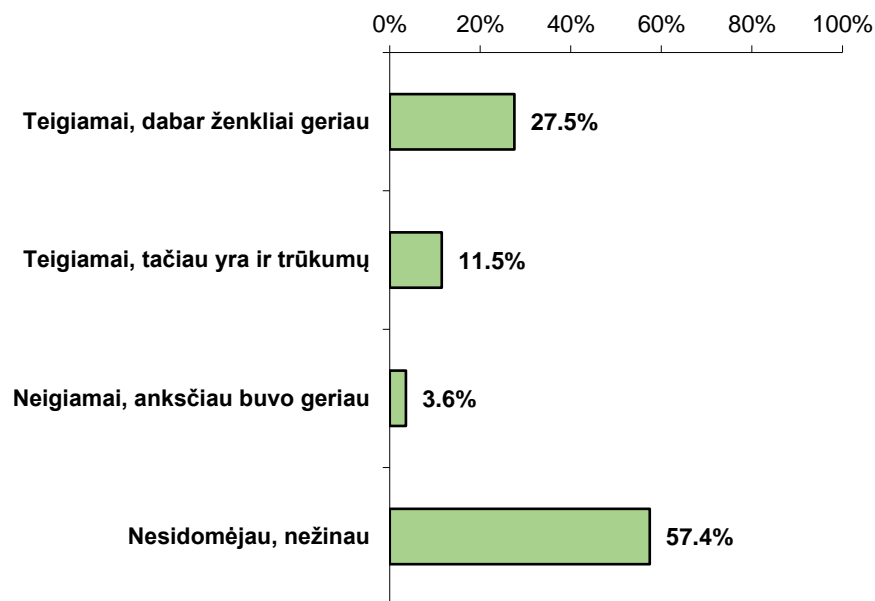

57% apklaustųjų nurodė, kad jie apie tokias laidas nežino, 15% – šios laidos nepatinka/ nelabai patinka ir 21% nurodė, kad tai jiems yra įdomu. Dažniau nurodė, kad šios laidos patinka vyresni respondentai (51-65 m. – 27%, 66 m. ir vyresni – 36%), gyvenantys JAV – 29%, Lenkijoje – 34%, Norvegijoje – 33%).

Atskirai buvo klausama apie atnaujinto LRT.lt naujienų portalo vertinimą.

58 pav. Kaip vertinate atnaujintą LRT.lt naujienų portalą?

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad domisi naujienomis iš Lietuvos (N=1279)

Virš pusės (57%) tų, kurie domisi naujienomis iš Lietuvos, negalėjo įvertinti atnaujinto LRT.lt naujienų portalo. Tačiau, tarp turinčių nuomonę, žymiai daugiau teigiamai vertinančių dabartinį portalą 65%, negu matančių trūkumus – 27%, arba vertinančius neigiamai – 8%.

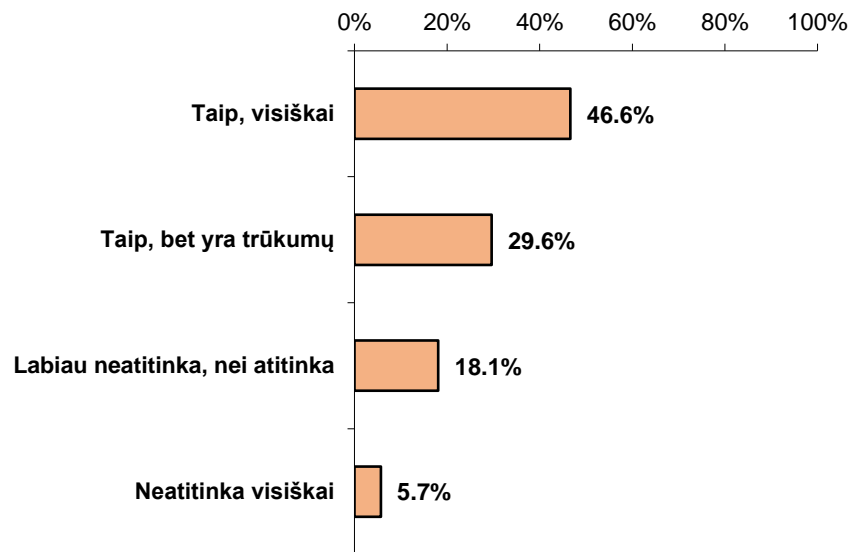
59 pav. **Prašome įvardinti atnaujinto LRT.lt naujienų portalo trūkumus:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, atnaujintą portalą vertinantys teigiamai, bet matantys ir jo trūkumus
 (N=83)

Matantys atnaujinto LRT.lt portalo trūkumus dažniausiai nurodė technines problemas: sudėtinga paieška 28%, sistema stringa – 18%.

Taip pat buvo pateiktas reziumuojantis klausimas apie Lietuvos komunikacijos priemones.

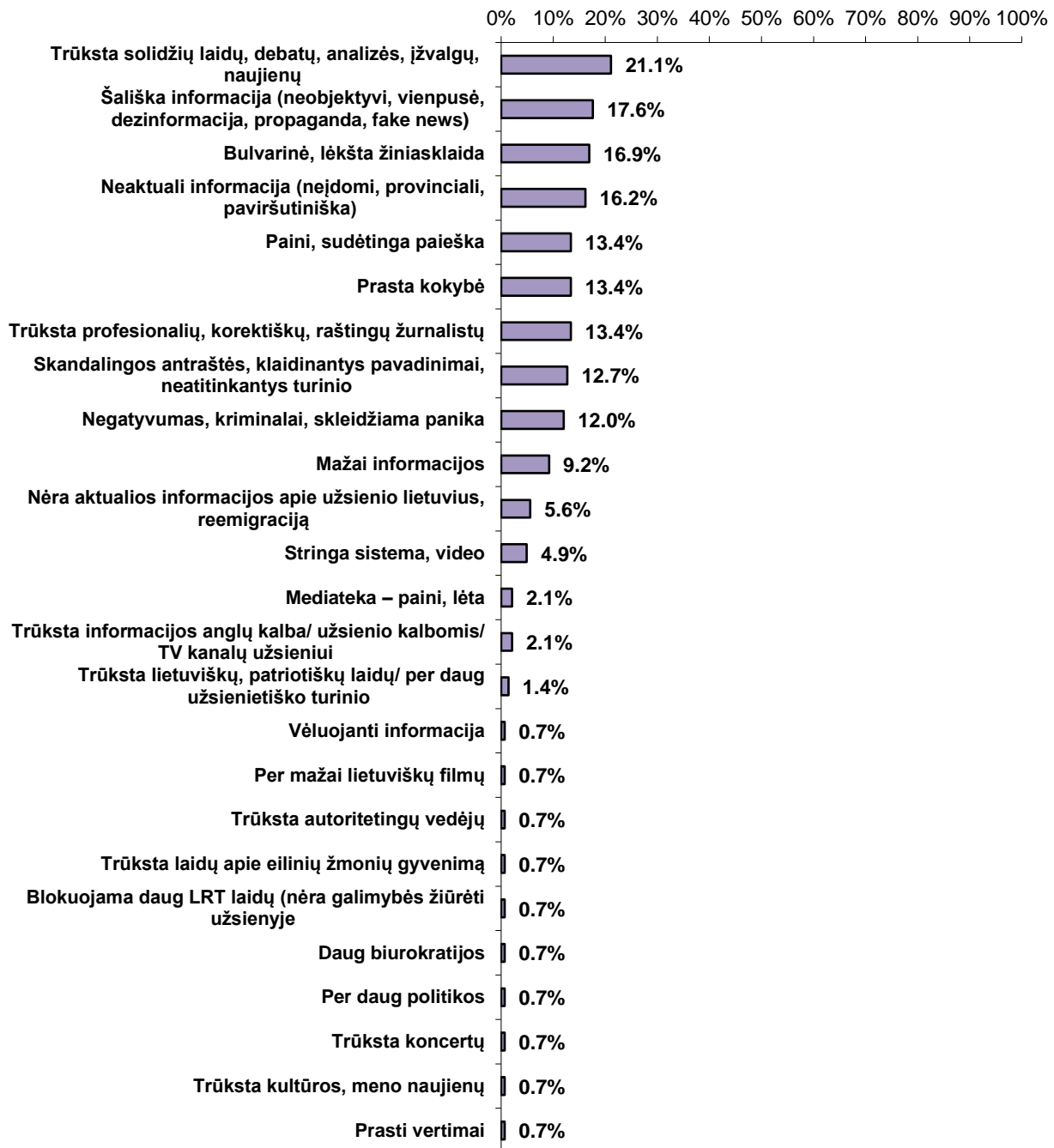
60 pav. **Ar sutinkate, kad Lietuvos komunikacijos priemonės atitinka Jūsų lūkesčius?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad domisi naujienomis iš Lietuvos (N=1272)

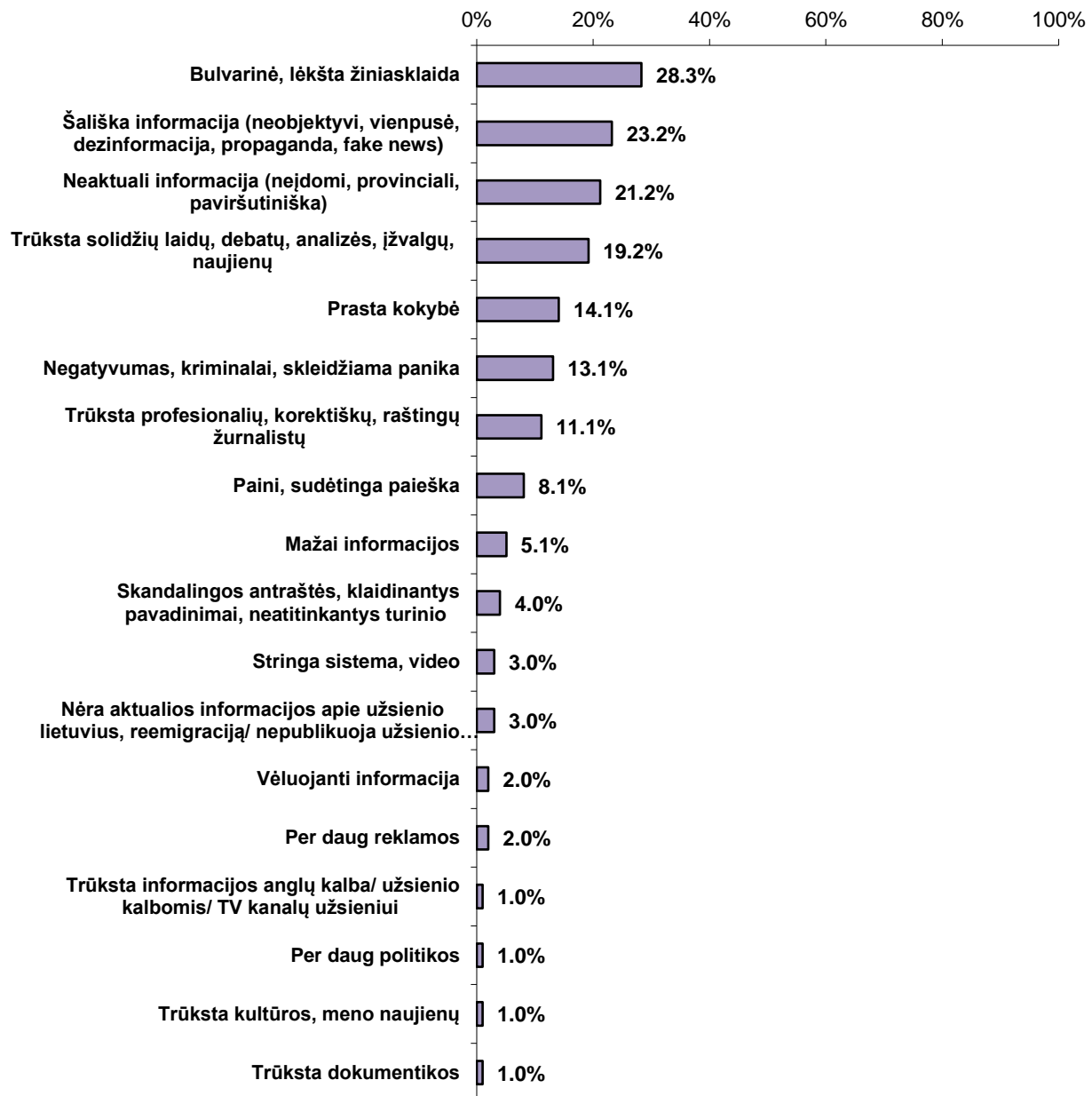
Beveik pusė apklaustųjų – 47% – nurodė, kad Lietuvos komunikacijos priemonės visiškai atitinka lūkesčius, dar 30% – mato tam tikrus trūkumus. Neigiamai Lietuvos komunikacijos priemones įvertino 18% apklaustųjų. Rezultatai įvairiose socialinėse demografinėse grupėse ir šalyse skiriasi neesmingai.

61 pav. **Prašome nurodyti trūkumus:** (atviras klausimas)

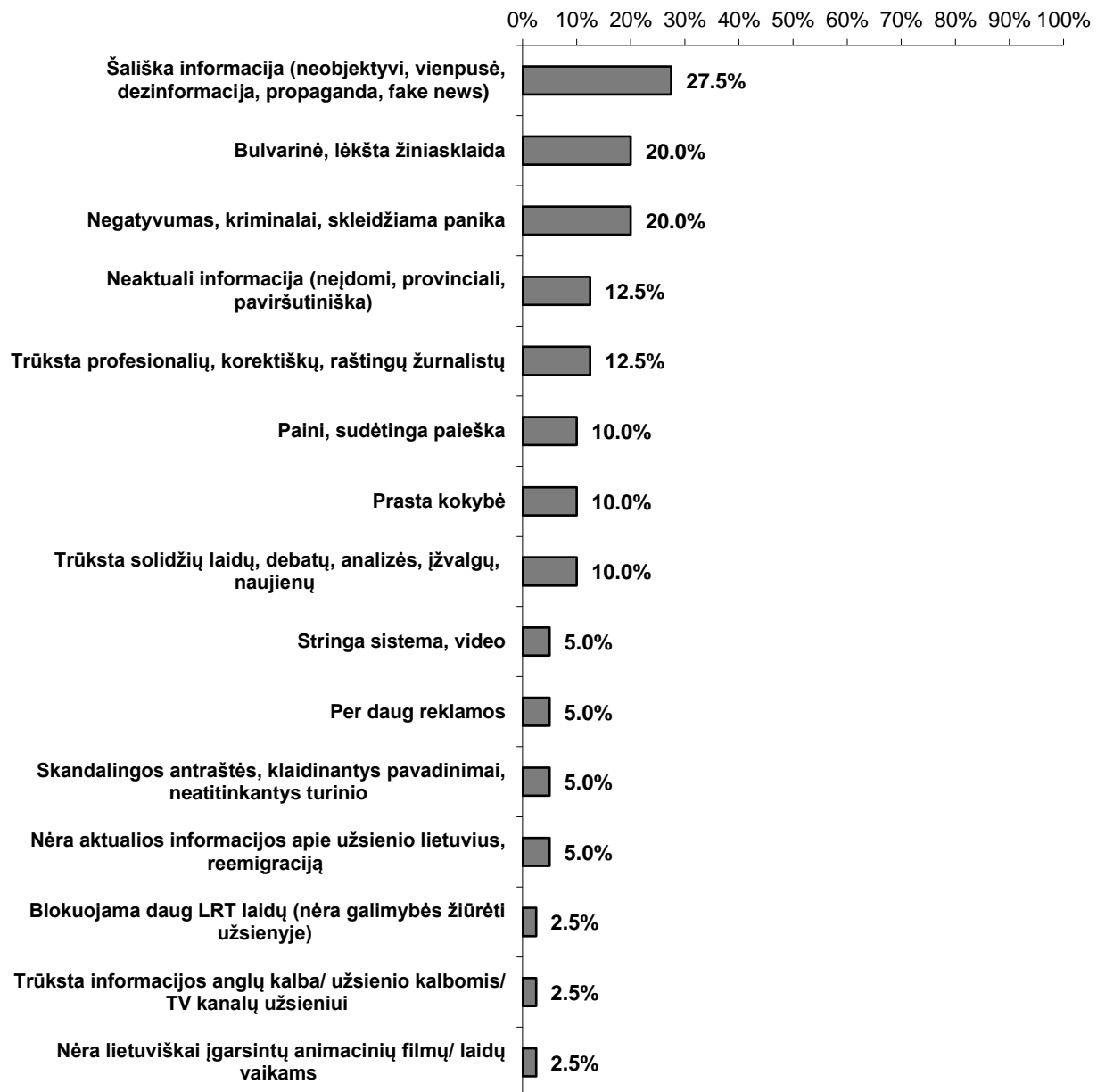
Atsakinėja respondentai, sutinkantys, kad komunikacijos priemonės atitinka jų lūkesčius, bet matantys ir trūkumus (N=142)

62 pav. **Prašome nurodyti trūkumus:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę kad komunikacijos priemonės labiau neatitinka jų
 lūkesčių (N=99)

63 pav. **Prašome nurodyti trūkumus:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę kad komunikacijos priemonės visiškai neatitinka jų lūkesčių (N=40)

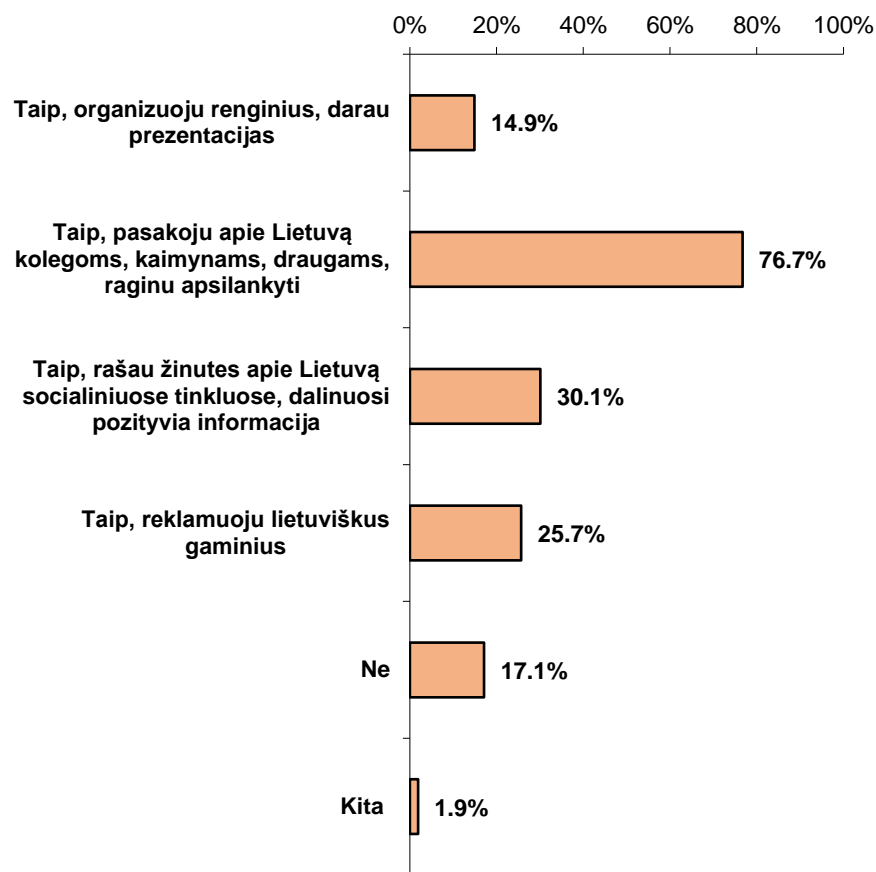

Dauguma matančių trūkumus Lietuvos komunikacijos priemonėse nurodo, kad trūksta solidžių laidų, bulvarinės laidos, vienpusiška informacija.

3.8. Lietuvos įvaizdis

Anketoje buvo pateiktas klausimas, kaip yra prisidedama prie Lietuvos žinomumo didinimo užsienyje.

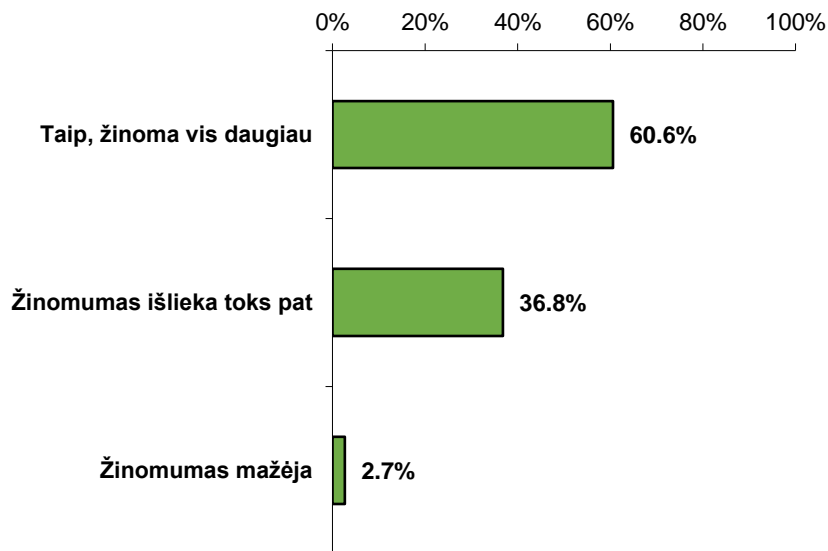
64 pav. **Ar Jūs prisidedate prie Lietuvos žinomumo gyvenamoje šalyje didinimo?**
Atsakinėja visi respondentai (N=1272)

Dažniausiai – 77% – respondentai nurodė, kad apie Lietuvą pasakoja draugams ir pažįstamiems, taip prisidedami prie žinomumo didinimo. Kitos formos naudojamos žymiai rečiau: rašo socialiniuose tinkluose 30%, reklamuoja lietuviškus gaminius – 26%. Rečiau

– 15% – yra daromos prezentacijos, renginiai. Tačiau tarp turinčių mokslinį laipsnį tokių yra net 25%, tarp įmonių/įstaigų vadovų – 30%.

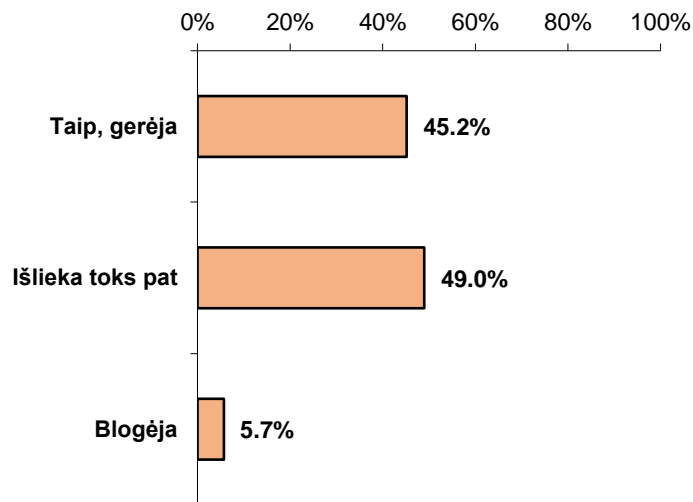
65 pav. **Ar manote, kad Lietuva yra vis daugiau žinoma Jūsų buvimo valstybėje?**
Atsakinėja visi respondentai (N=1273)

Dauguma – 61% – apklaustųjų nurodė, kad Lietuva yra užsienyje žinoma vis labiau. Skeptikų yra tik 3%. Palankūs įvaizdžio dinamikos vertinimai vyrauja visose socialinėse demografinėse grupėse ir šalyse.

66 pav. **Ar manote, kad Lietuvos tarptautinis patrauklumas/įvaizdis Jūsų buvimo valstybėje gerėja?**

Atsakinėja visi respondentai (N=1273)

Maždaug tiek pat – 45% – apklaustųjų nurodė, kad Lietuvos įvaizdis gerėja ir kiek daugiau – 49% – kad nesikeičia. Blogėjimą nurodė tik 6% apklaustųjų. Dažniau blogėjimą nurodė 51-65 m. žmonės – 11%, verslininkai – 12%, Danijoje – 11%.

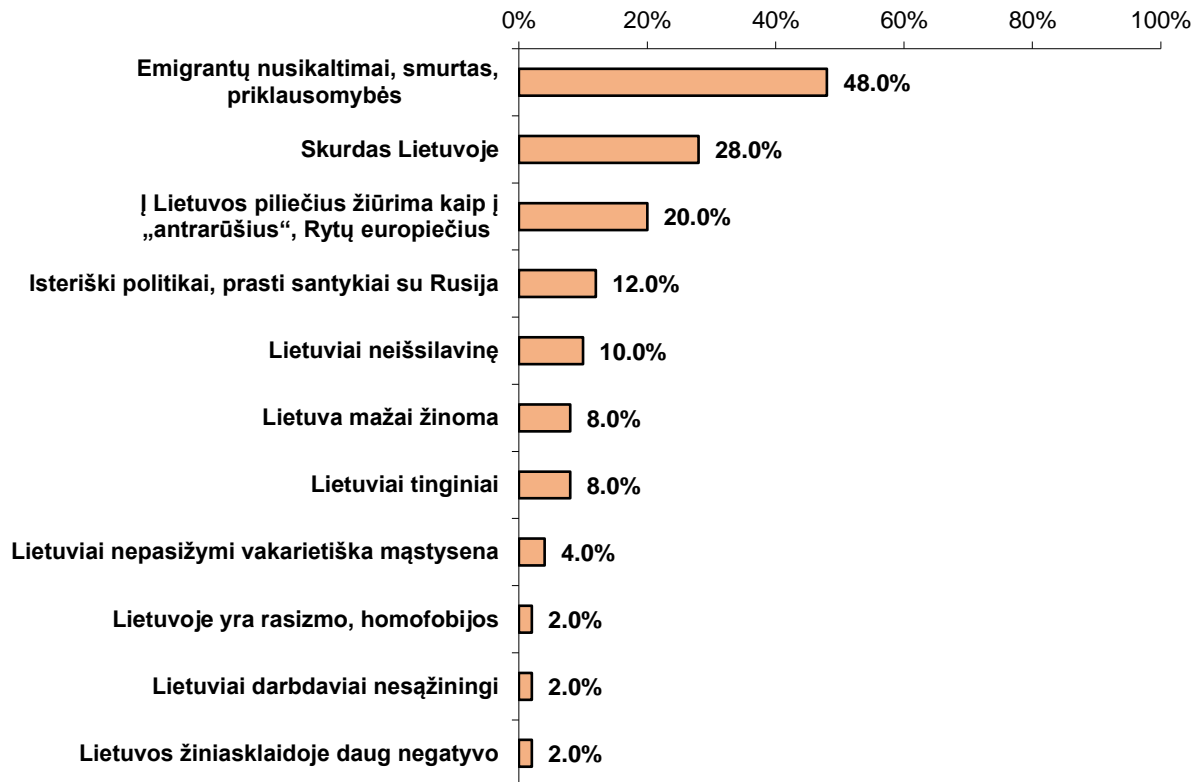
Respondentų buvo klausiama apie Lietuvos įvaizdžio gerėjimo priežastis (atviras klausimas).

1 lentelė. Jei galite, labai prašome įrašyti, kodėl: (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę kad patrauklumas gerėja (N=259)

	%
Turizmas/ geri užsieniečių įspūdžiai	29.7%
Užsienio lietuviai stengiasi parodyti gerąsias lietuvių savybes (darbštumas, draugiškumas)	23.6%
Užsienio lietuviai myli Lietuvą, su meile pasakoja apie ją, organizuoja renginius	15.8%
Užsieniečiai ėmė domėtis Baltijos šalimis, mūsų istorija	15.1%
Daugėja informacijos apie Lietuvą/ kad Lietuva nėra Rusijos dalis/ apie LT rašo užsienio žiniasklaida	15.1%
Situacija Lietuvoje gerėja/ Lietuva - vakarietiška, pažangi šalis	13.1%
Daugėja išsilavinusių emigrantų	7.7%
Lietuvių pasiekimai, geri darbai	5.0%
Lietuvos kultūra, tradicijos	4.6%
Lietuva – naujas kraštas Vakarų rinkai, gera vieta investuoti	3.9%
Lietuvos jaunimas gali bendrauti anglų k.	3.5%
Žiniasklaidoje daugiau pozityvumo/ mažiau neigiamų naujienų	3.5%
Dėl Lietuvos palankaus požiūrio į kitas šalis (Ukraina, ...)	3.5%
Sporto pasiekimai	3.5%
Turistai domisi Lietuvos maistu	3.1%
Stipri IT sritis, imlumas inovacijoms	3.1%
Dėl tvirtos politikų pozicijos (D. Grybauskaitė, LT pozicija Rusijos klausimu)	2.7%
Informacija apie Lietuvą socialiniuose tinkluose (Youtube, Instagram)	2.7%
Lietuviai įsilieja į vietinį gyvenimą, tampa artimesni užsieniečiams	2.3%
Patrauklios turistinės vietos	2.3%
Lietuvoje graži gamta, palankios oro sąlygos	2.3%
Geras ambasadų/ ambasadorių darbas	1.9%
Geras susisiekimasis su Lietuva/ susisiekimasis oro keliais	1.9%
Lietuva reklamuoja savo pasiekimus, pačią Lietuvą	1.5%
Medicina	1.5%
Lietuvos narystė ES – esam labiau matomi	1.2%
Dėl kitų šalių palankaus požiūrio į Lietuvą (Latvijos, Lenkijos, ...)	1.2%
Mokslo laimėjimai	1.2%
Sumažėjo kriminalinių įvykių	0.8%
Lietuvos valiuta - euras	0.8%
Lietuvos menas	0.8%
Lietuvos įdirbis fintech srityje	0.4%
Lietuva investuoja į turizmą	0.4%
Galimybė užsieniečiams studijuoti Lietuvoje	0.4%
Lietuva – saugi šalis	0.4%
Lietuvoje įdomios pramogos	0.4%
Gamtosauga	0.4%
Natūrali kosmetika	0.4%

Dažniausiai buvo nurodoma, kad Lietuvos įvaizdis gerėja dėl gerų užsieniečių, kurie yra buvę Lietuvoje, įspūdžių (30%), dėl užsienio lietuvių charakterio savybių (24%), pasakojimų apie Lietuvą (15%).

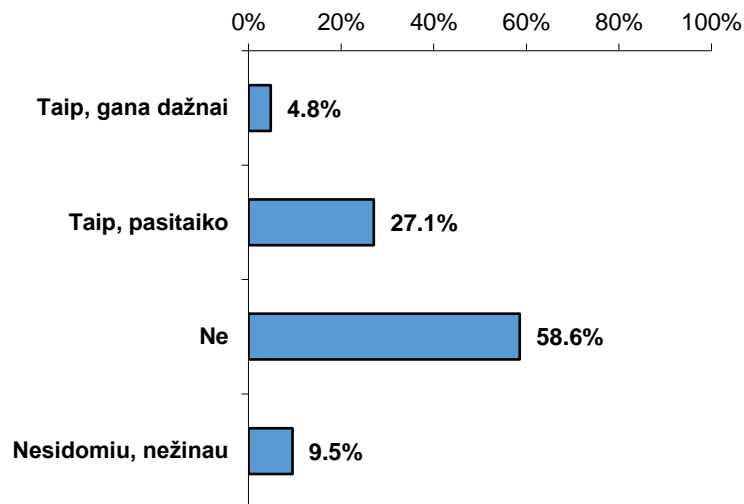
67 pav. **Jei galite, labai prašome įrašyti, kodėl:** (atviras klausimas)
Atsakinėja respondentai, nurodę kad patrauklumas blogėja (N=50)

Respondentų taip pat buvo klausiama, kodėl, jų nuomone, blogėja Lietuvos įspūdis (atviras klausimas). Dažniausiai buvo nurodoma, kad tai vyksta dėl emigrantų vykdomų nusikaltimų

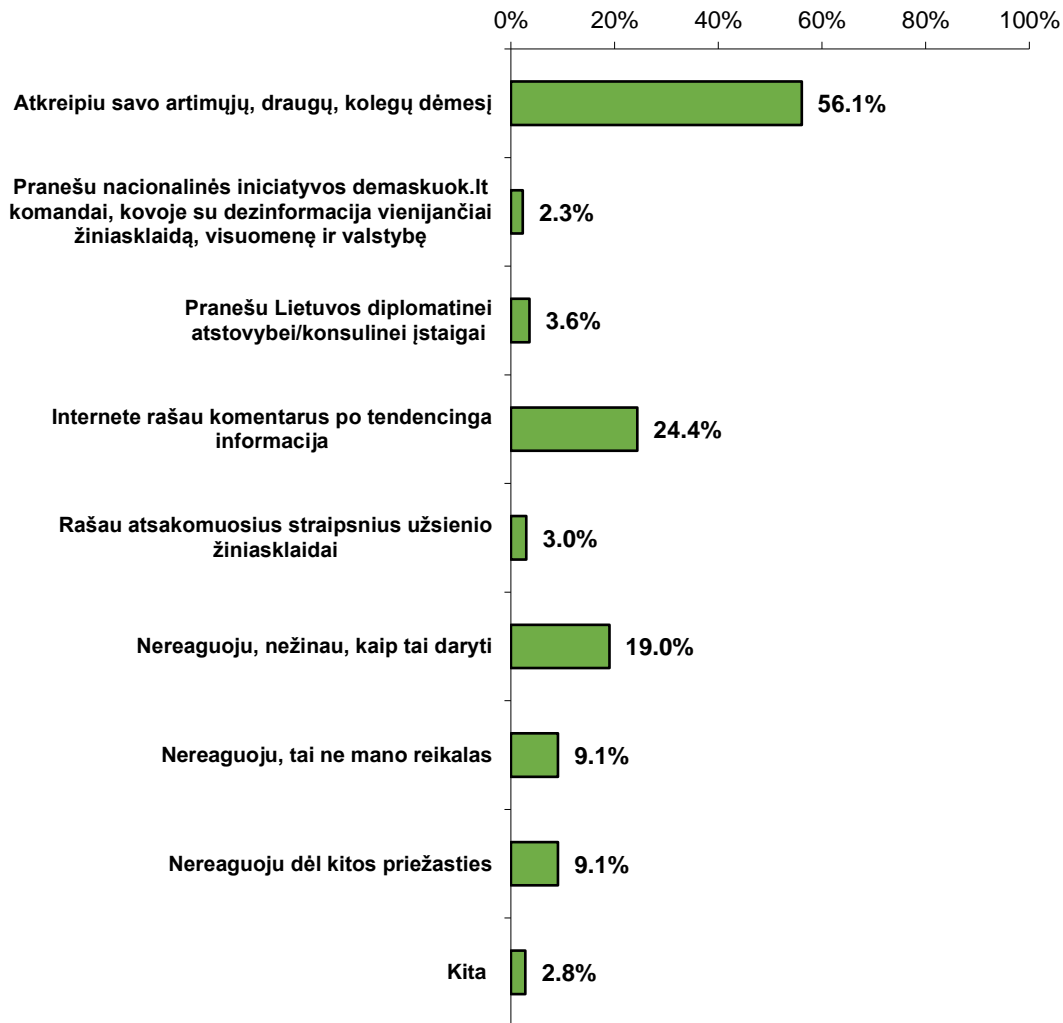
68 pav. **Ar savo gyvenamoje šalyje pastebite dezinformacijos apraiškų, kuriomis siekiama pakenkti Lietuvos įvaizdžiui?**

Atsakinėja visi respondentai (N=1259)

32% apklaustųjų nurodė, kad dezinformacijos apie Lietuvą pasitaiko (5% dažnai, 27% kartais). Dažniau tą paminėjo turintys mokslinį laipsnį 38%, studentai 39%, Danijoje 48%, Lenkijoje 62%, Norvegijoje 42%.

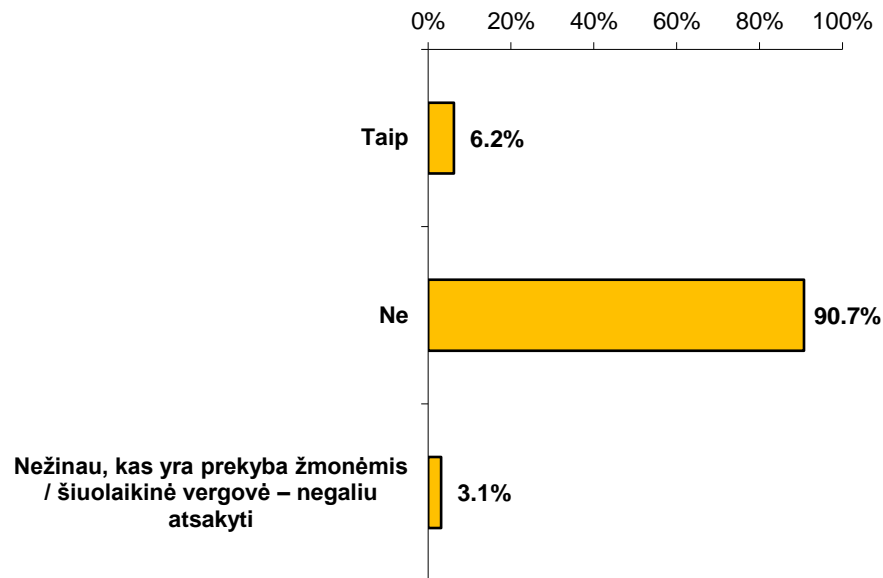
69 pav. **Kaip reaguojate į pastebimą dezinformaciją Lietuvos atžvilgiu?**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad pastebi dezinformaciją (N=394)

Pastebėję dezinformaciją apie Lietuvą dažniausiai atkreipia į tai draugų/ artimųjų dėmesį – 56%, parašo internete – 24%. Atsakyme „kita“ dažniausia buvo nurodoma, yra geriau nereaguoti, kad dezinformacija neplistų plačiau, „nemaitinti trolių“.

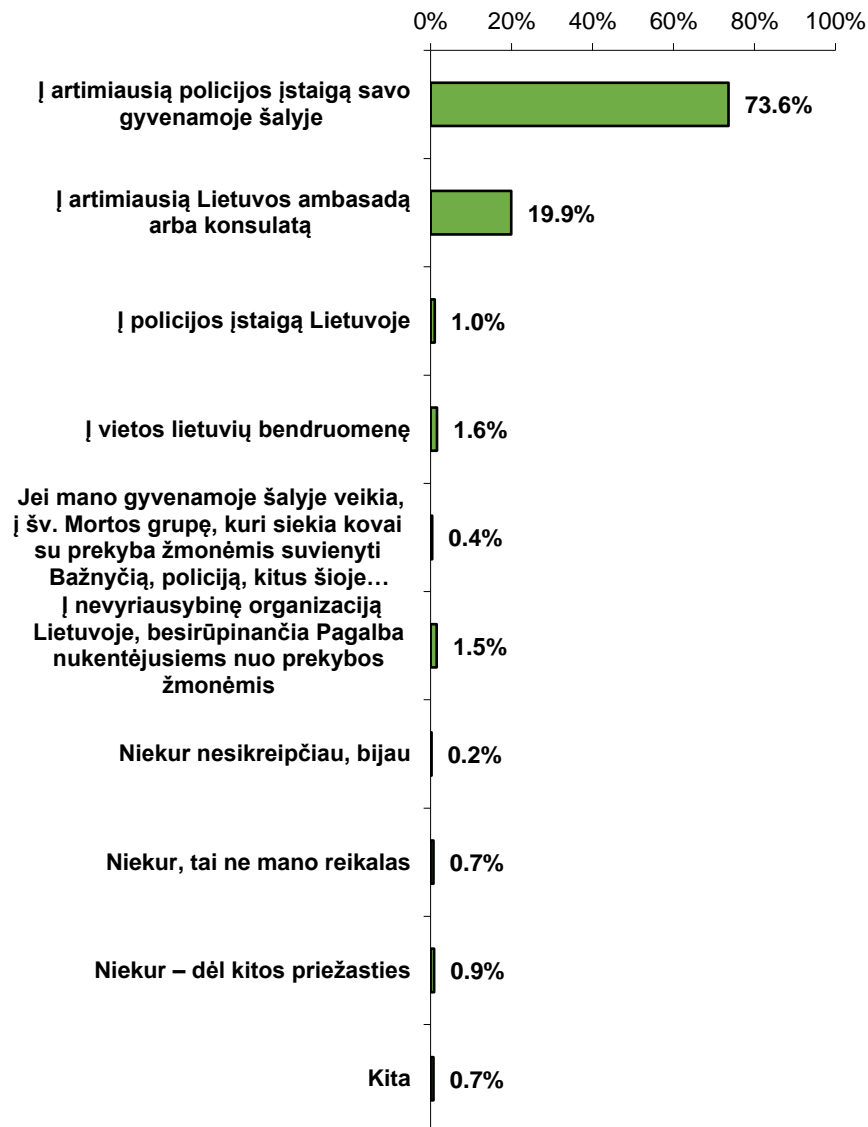
3.9. Prekyba žmonėmis

70 pav. Ar Jūsų artimoje aplinkoje yra buvę prekybos žmonėmis, šiuolaikinės vergovės atvejų, kuriuose būtų nukentėję lietuviai?
Atsakinėja visi respondentai (N=1241)

6% aplaustųjų nurodė, kad yra susidūrę su prekybos žmonėmis atvejais, kur buvo nukentėję lietuviai. Daugiau tokių tarp turinčių aukštesnį/ spec. vidurinį išsilavinimą 14%, įmonių vadovų 17%, verslininkų 11%, Ispanijoje 15%, Jungtinėje Karalystėje 13%. Visai apie tai nebuvo girdėję respondentai Belgijoje, Lenkijoje.

71 pav. Kur kreiptumėtės, jei Jūs ar Jūsų artimieji/draugai patektų į prekybos žmonėmis, šiuolaikinės vergovės pinkles?
Atsakinėja visi respondentai (N=1219)

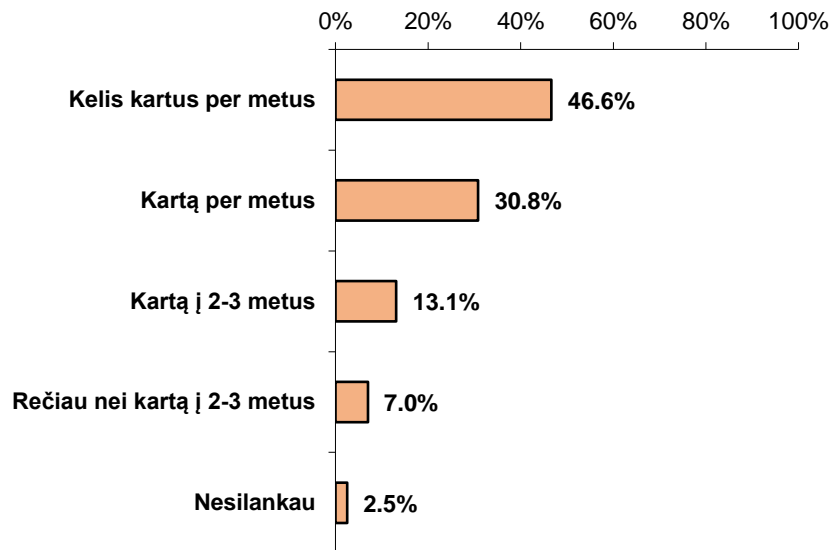

Jeigu respondentas susidurtų su prekybos žmonėmis atveju, dažniausiai – 74% – būtų kreipiamasi į artimiausią policijos įstaigą savo gyvenamojoje šalyje, o taip pat į Lietuvos ambasadą – 20%.

3.10. Lankymasis Lietuvoje

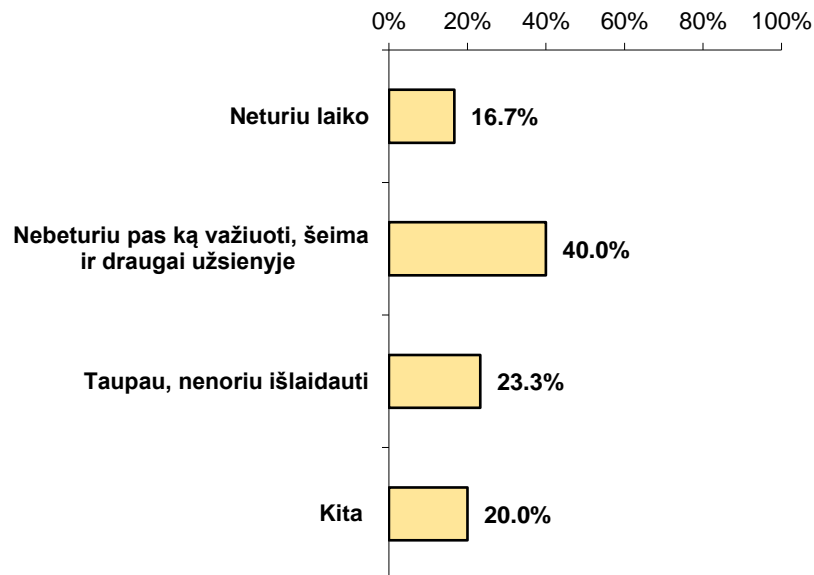
Respondentų buvo klausiama, kaip dažnai jie lankosi Lietuvoje.

72 pav. **Ar dažnai lankotės Lietuvoje?**
Atsakinėja visi respondentai

Modalus atsakymas – kelis kartus per metus, tokiu dažniu Lietuvoje lankosi beveik pusė – 47% – apklaustųjų. Dar 31% lankosi bent vieną kartą per metus. Kelis kartus per metus dažniau lankosi jaunimas – 68%, studentai – 65%, gyvenantys užsienyje nuo 6 mėnesių iki 3 metų – 70%, gyvenantys Belgijoje – 72%, Danijoje – 69%.

73 pav. *Lietuvoje nesilankote, nes:*
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad Lietuvoje nesilanko (N=30)

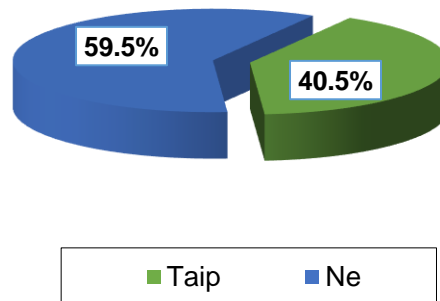

Nesilankantys Lietuvoje (tokių yra tik N=30) dažniausiai nurodė, kad nėra pas ką važiuoti, nes visi artimieji ir draugai užsienyje.

3.11. Naudojimasis sveikatos priežiūra Lietuvoje

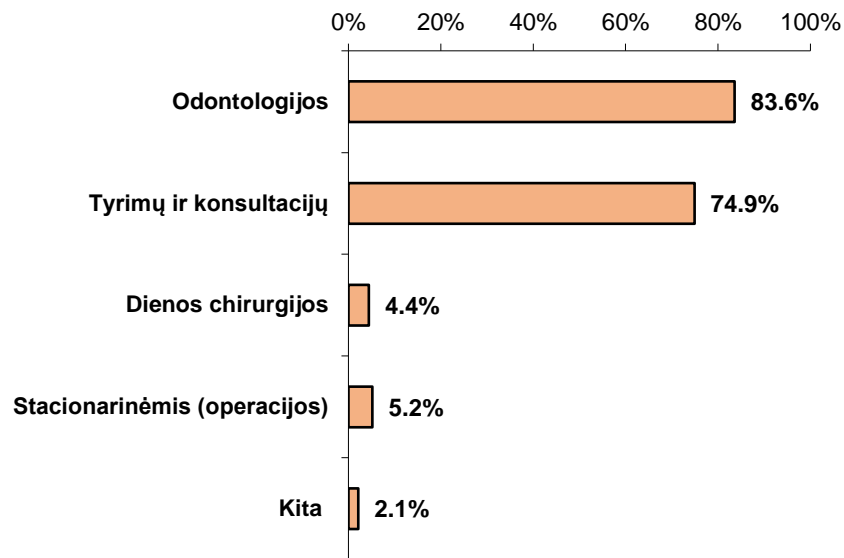
74 pav. *Ar lankydami Lietuvoje naudojatės sveikatos priežiūros paslaugomis?
(išskyrus skubiąją būtiną pagalbą)*

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad lankosi Lietuvoje

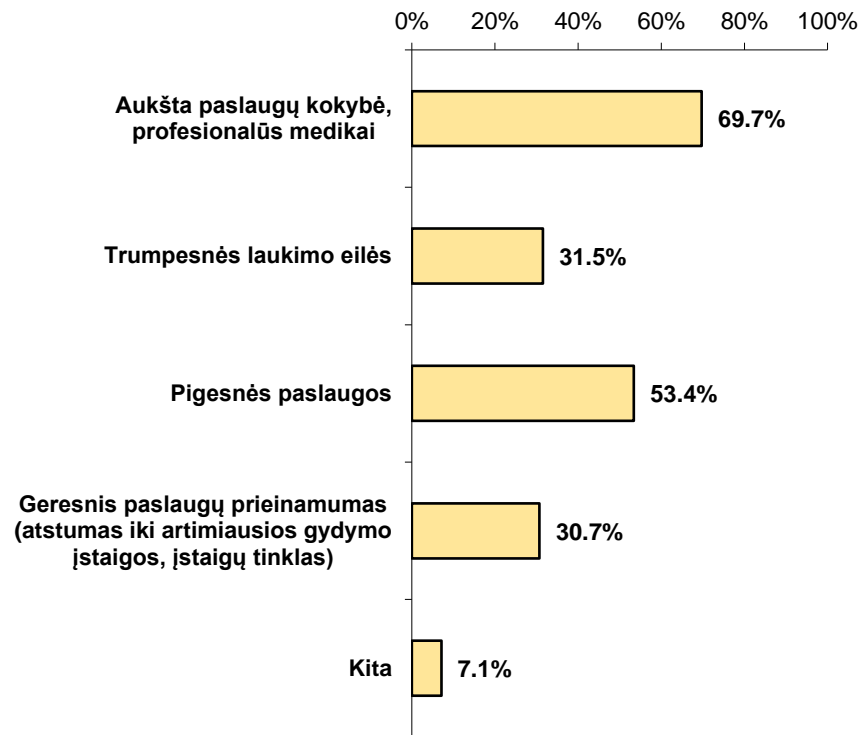
Naudojosi sveikatos priežiūra 41% besilankančių Lietuvoje. Dažniau sveikatos priežiūra Lietuvoje naudojosi jaunimas 49%, gyvenantys užsienyje iki 3 metų – 55%, gyvenantys Airijoje – 56%, Norvegijoje - 64%.

75 pav. **Kokiomis sveikatos priežiūros paslaugomis naudojotės:**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad naudojasi sveikatos priežiūros paslaugomis Lietuvoje (N=482)

Dažniausiai yra naudojamos odontologijos paslaugomis – 84% (nuo besinaudojančių sveikatos priežiūros paslaugomis) ir tyrimais – 75%.

76 pav. Kodėl renkatės gydymą Lietuvoje?
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad naudojami sveikatos priežiūros paslaugomis Lietuvoje (N=476)

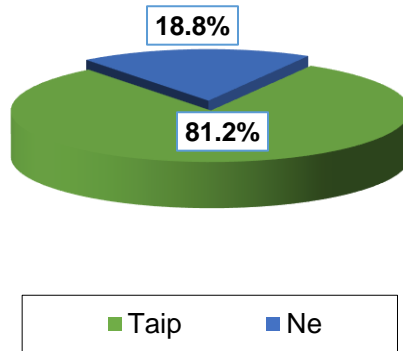
Besinaudojantys sveikatos priežiūros paslaugomis dažniausiai nurodo aukštą paslaugų kokybę – 70% ir paslaugų pigumą – 53%.

2 lentelė. Kokius įvardintumėte sveikatos priežiūros paslaugų kokybės skirtumus Lietuvoje, lyginant su Jūsų buvimo šalimi? (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad naudojami sveikatos priežiūros paslaugomis Lietuvoje (N=256)

	%
Gydytojų profesionalumas, gydymo kokybė (LT)	52.0%
Prieinamumas, greitis (LT)	28.1%
Pigiau/ prieinama kaina (LT)	20.3%
Nuoširdūs gydytojai, dėmesingi pacientui (LT)	16.4%
Trūksta kultūros, artumo ligoniui, mandagumo, privatumo (LT)	7.0%
Atlieka daugiau tyrimų, išsamiau (LT)	6.3%
Galėjimas susikalbėti lietuvių kalba (LT)	5.5%
Nereikia duoti kyšių (užsienyje)	4.7%
Paslaugos brangesnės nei kitose šalyse (LT)	4.3%
Prastesnė gydymo kokybė (LT)	3.1%
Reikia ilgai laukti nuo registracijos iki patekimo pas gydytoją (LT)	2.0%
Viskas vienoje vietoje (LT)	1.6%
Daug popierizmo, mažiau laiko ligoniui (LT)	1.6%
Žema gydytojų motyvacija/ mažos algos (LT)	1.6%
Senesnė medicinos įranga (LT)	1.2%
Aukštas technologijų panaudojimo lygis (LT)	1.2%
Galima iš karto kreiptis į specialistą (LT)	0.8%
Sunkiau gauti šiuolaikinių vaistų (LT)	0.8%
Receptinius vaistus išrašo metams/ nereikia dažnai lankytis poliklinikoje (užsienyje)	0.8%
Švara (LT)	0.8%
Greičiau gali gauti gydymą (užsienyje)	0.8%
Išvystytas komunikacinių technologijų naudojimas (užsienyje)	0.8%
Elektroninė erdvė (LT)	0.4%
Kalbų mokėjimas (LT)	0.4%
Išrašo per daug vaistų (LT)	0.4%
Geresnė priežiūra stacionare (užsienyje)	0.4%
Trūksta kai kurių specialistų (užsienyje)	0.4%
Atsargiai skiria stiprius vaistus (LT)	0.4%
Paslaugos prieinamos kiekvienam/ bedarbiui, be dokumentų (konkrečioje šalyje užsienyje)	0.4%
Platesnis tyrimų spektras (užsienyje)	0.4%

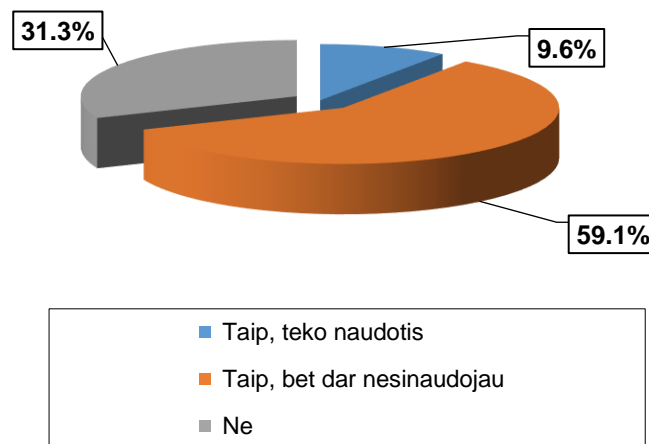
Į atvirą klausimą, kokie yra gydymosi Lietuvoje privalumai, dažniausia buvo nurodomas gydytojų profesionalumas ir gydymo kokybė.

77 pav. **Ar žinote, kad Europos sveikatos draudimo kortelė suteikia teisę ES valstybėse socialiniu draudimu apdraustiems asmenims gauti nemokamas būtinosios medicinos paslaugas Lietuvoje?** Atsakinėja visi respondentai (N=1211)

Dauguma – 81% – atsakiusių į klausimą respondentų žino apie Europos sveikatos draudimo kortelės galimybes.

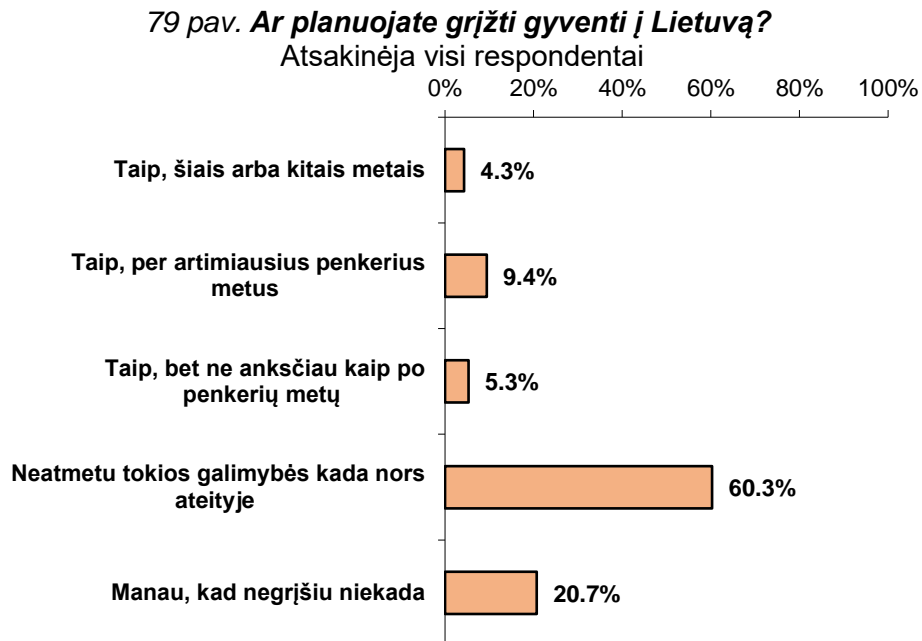
78 pav. **Ar žinote, kad, būdami apdrausti socialiniu draudimu vienoje iš ES valstybių, turite teisę toje šalyje kreiptis dėl Lietuvoje gautų ir savo lėšomis apmokėtų sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų kompensacijos?** Atsakinėja visi respondentai (N=1211)

Dauguma – 59% – apklaustųjų žino apie tai, kad apsidraudus ES šalyse, galima gauti kompensacijas už Lietuvoje patirtas sveikatos priežiūros išlaidas (10% apklaustųjų tuo jau pasinaudojo, Belgijoje pasinaudojo net 28%).

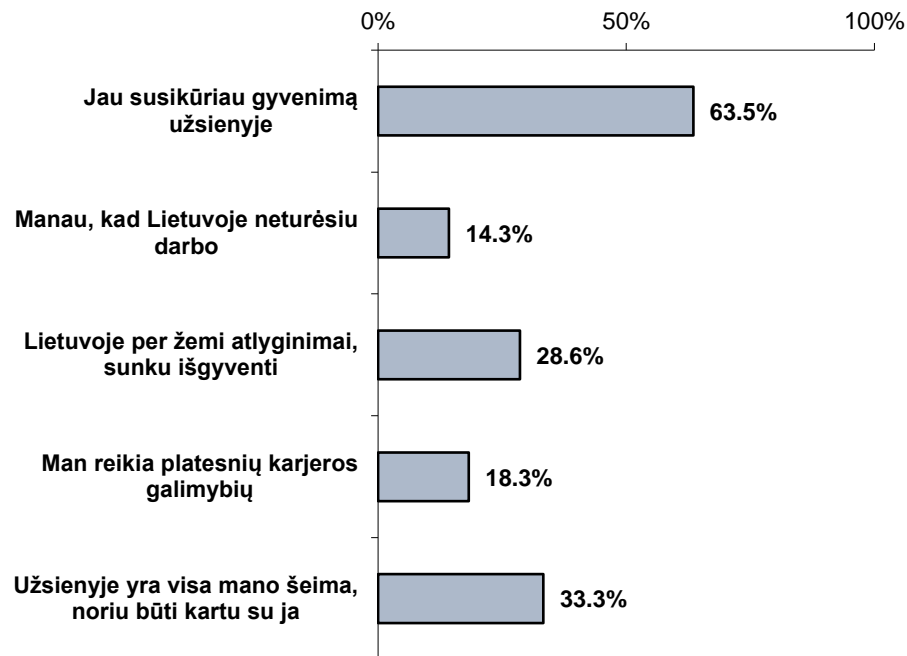
3.12. Planai grįžti į Lietuvą

Respondentų buvo klausima, ar jie planuoja grįžti į Lietuvą.

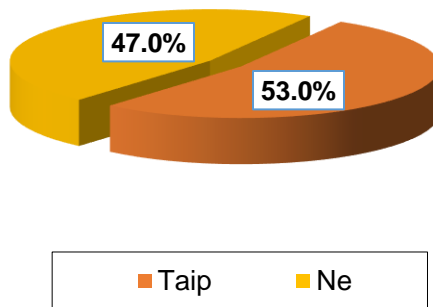
Nurodė, kad niekada negrįš į Lietuvą 21% respondentų (gyvenantys virš 10 m. – 28%), dauguma – 60% – neatmeta tokios galimybės ateityje. Nurodė, kad sugrįš ne vėliau, kaip po 5 metų – 14% (gyvenantys nuo 6 mėn. iki 3 metų – 33%), vėliau – 5%.

80 pav. Į Lietuvą neplanuojate grįžti, nes:
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad neplanuoja grįžti (N=252)

Dažniausiai neplanuojantys grįžti į Lietuvą nurodo, kad jau susikūrė gyvenimą užsienyje – 64%, užsienyje jau yra visa šeima – 33%, rečiau nurodoma, kad Lietuvoje sunku išgyventi – 29%.

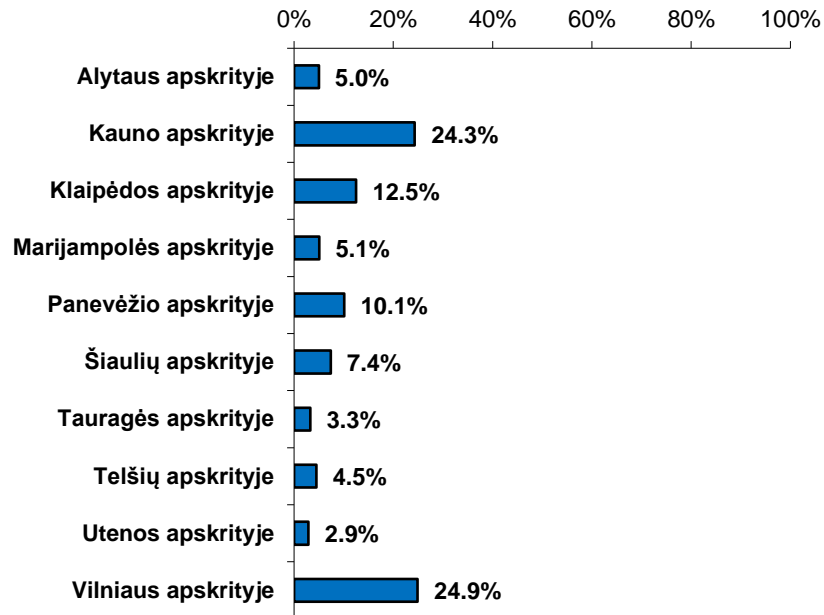
81 pav. **Jei planuote grįžti į Lietuvą, ar prioritetas būtų Jūsų gimtasis regionas?**
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad planuojantys grįžti arba neatmetantys tokios galimybės (N=973).

Planuojantys grįžti į Lietuvą pagal savo grįžimo vietą pasidalino maždaug per pusę: 53% grįžtų į gimtąjį regioną, o 47% – kitur.

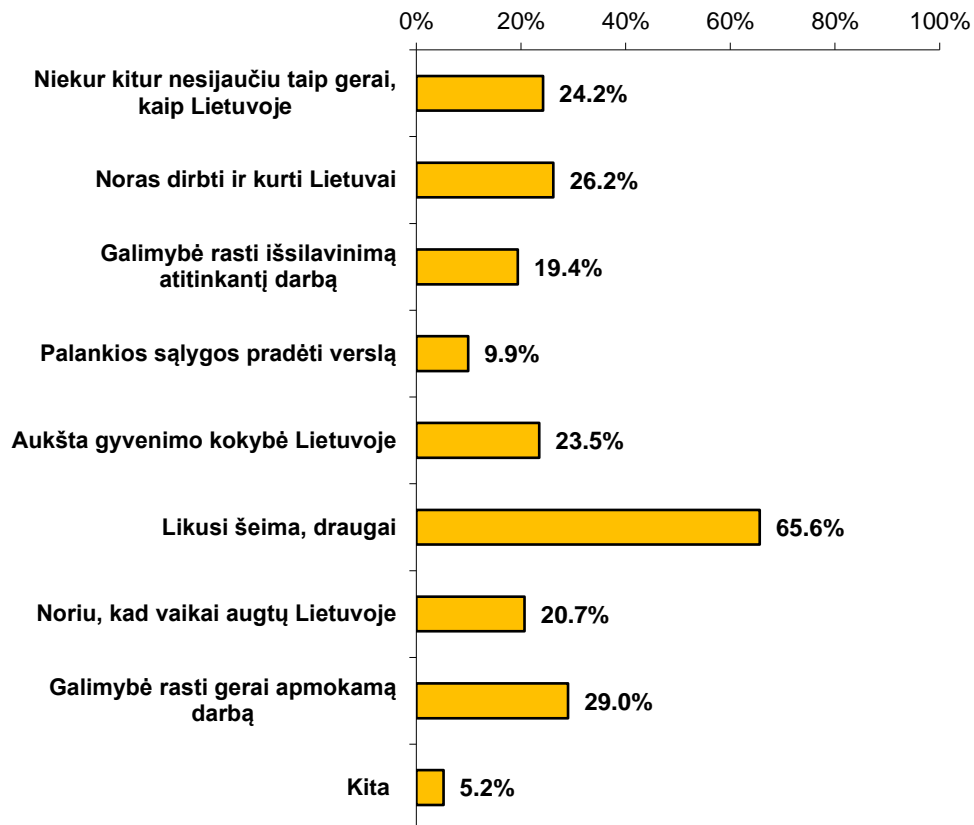
Planuojančių grįžti gimtasis regionas yra:

82 pav. **Jūsų gimtasis regionas yra:**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad planuojantys grįžti arba neatmetantys
 tokios galimybės (N=919)

Respondentų buvo klausiama apie galimus grįžimo į Lietuvą motyvus.

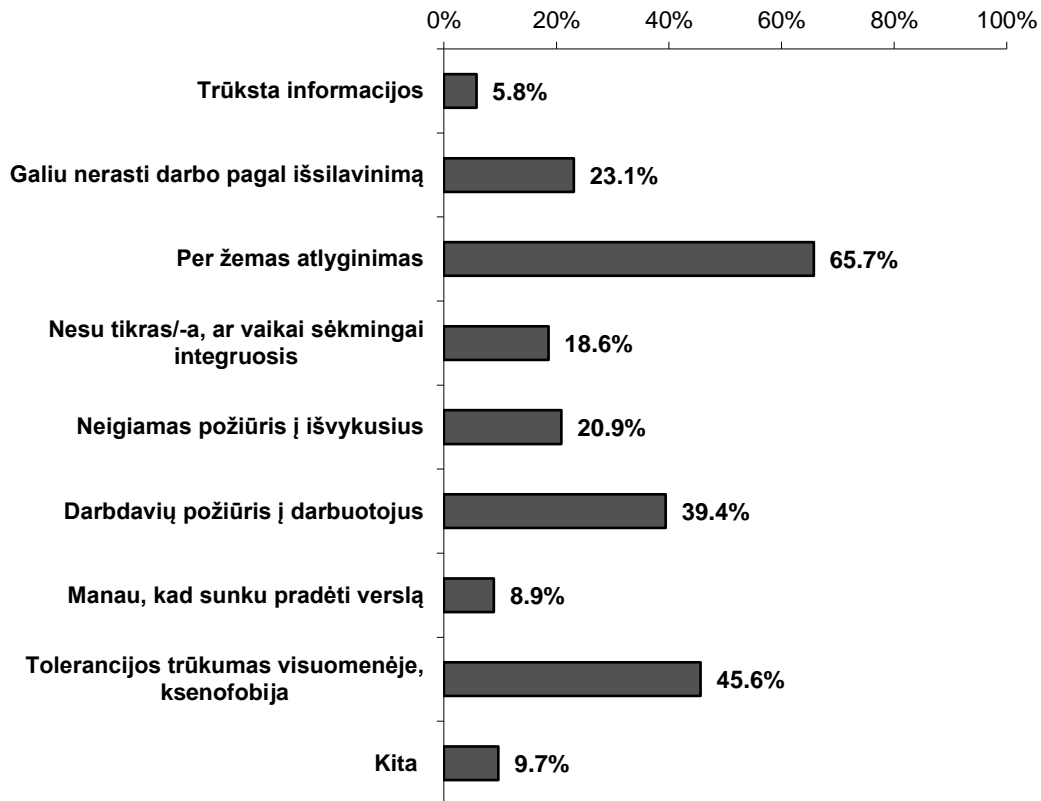
83 pav. Kas Jums svarbiausia, svarstant grįžimą į Lietuvą?
Atsakinėja visi respondentai

Dažniausiai apklaustieji nurodė, kad pagrindinis grįžimo motyvas yra likusi šeima/ draugai – 66%. Kiti motyvai buvo minimi žymiai rečiau: jei ras Lietuvoje gerą darbą – 29%, motyvas dirbti Lietuvai – 26%, geriausiai jaučiasi Lietuvoje – 24%, aukšta gyvenimo kokybė Lietuvoje – 23%, kad vaikai augtų Lietuvoje – 21%.

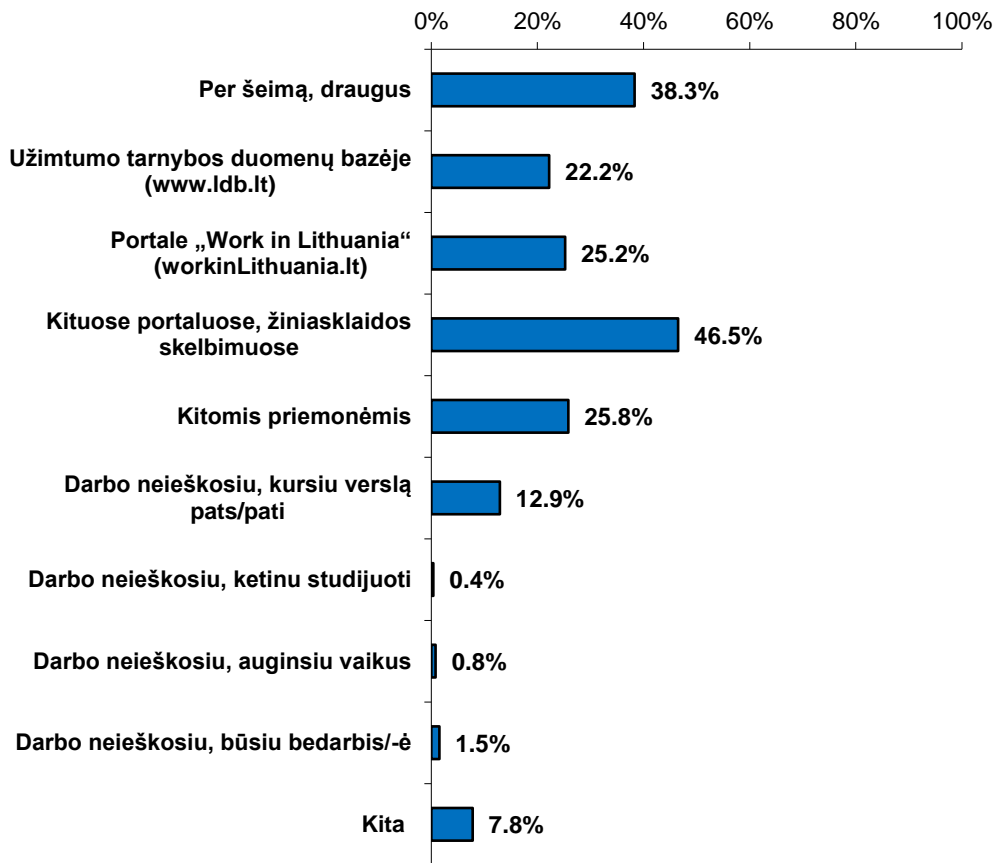
Respondentų buvo klausiama, kas labiausiai trukdo grįžti į Lietuvą.

84 pav. **Kokios pagrindinės kliūtys, rizikos, planuojant grįžimą?**
Atsakinėja visi respondentai

Dauguma – 66% – apklaustųjų nurodė, kad pagrindinė kliūtis grįžti į Lietuvą yra mažas atlyginimas, po to – tolerancijos trūkumas – 46%, darbdavių požiūris į darbuotojus – 39%. Kitos priežastys buvo minimos rečiau.

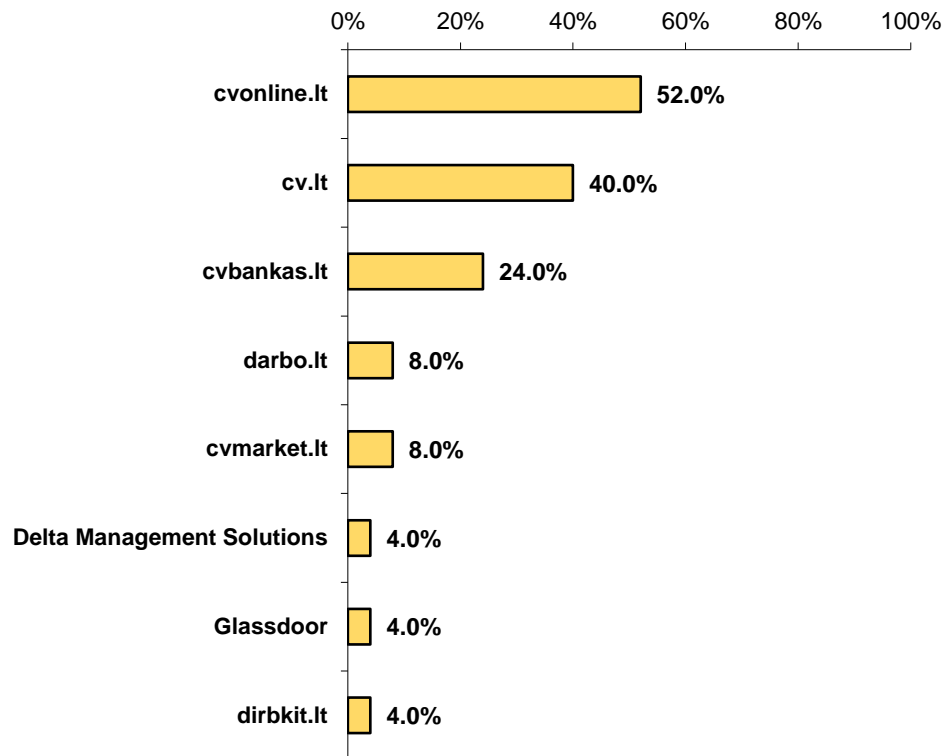
85 pav. **Planuodami grįžimą į Lietuvą, darbo ieškotumėte:**
Į klausimą atsakė N=89 respondentai

Dažniausiai buvo nurodoma, kad ieškant darbo būtų peržiūrimi įvairūs portalai, skelbimai žiniasklaidoje – 47%, daugelis nurodė, kad darbo ieškotų per draugus – 38%. Tačiau nemaža dalis paminėjo ir portalą „Work in Lithuania“ – 25%, Užimtumo tarnybos duomenų bazę – 22%.

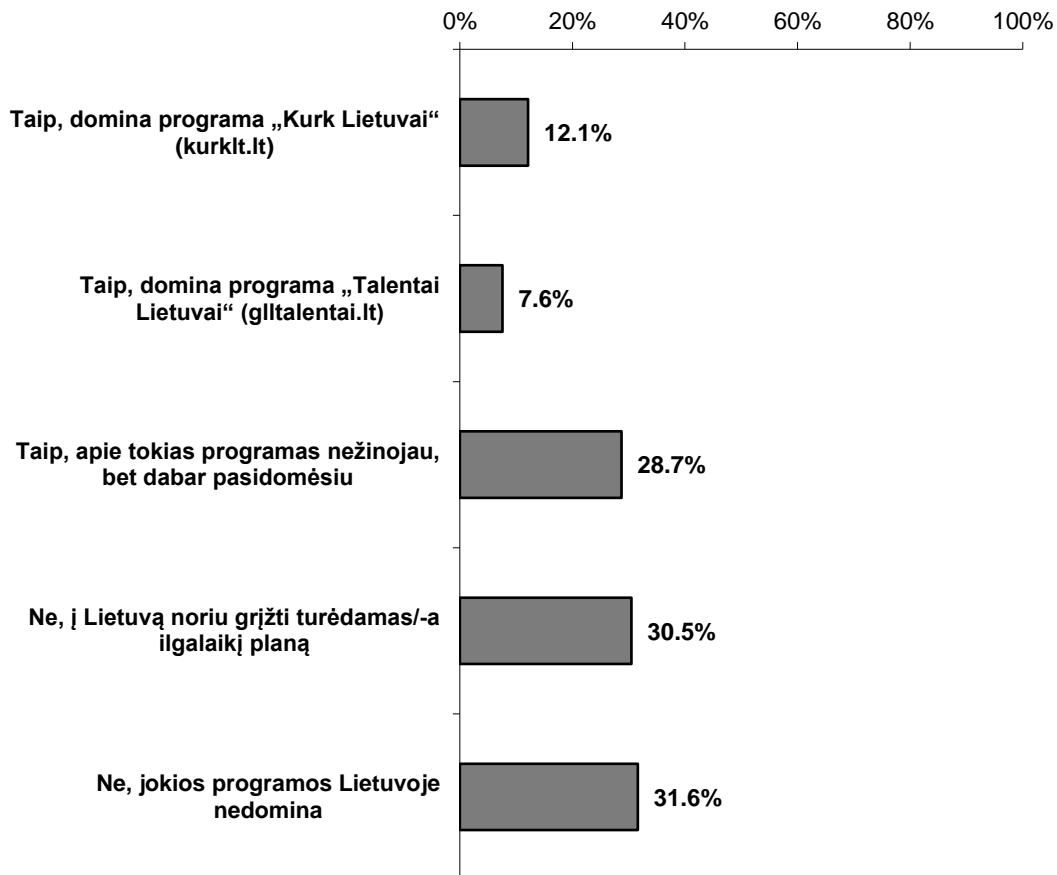
86 pav. **Jei galite, nurodykite kitus portalus, žiniasklaidos skelbimus:**
(atviras klausimas)

Atsakinėja respondentai, nurodę, kad darbo ieškotų kituose portaluose (N=25)

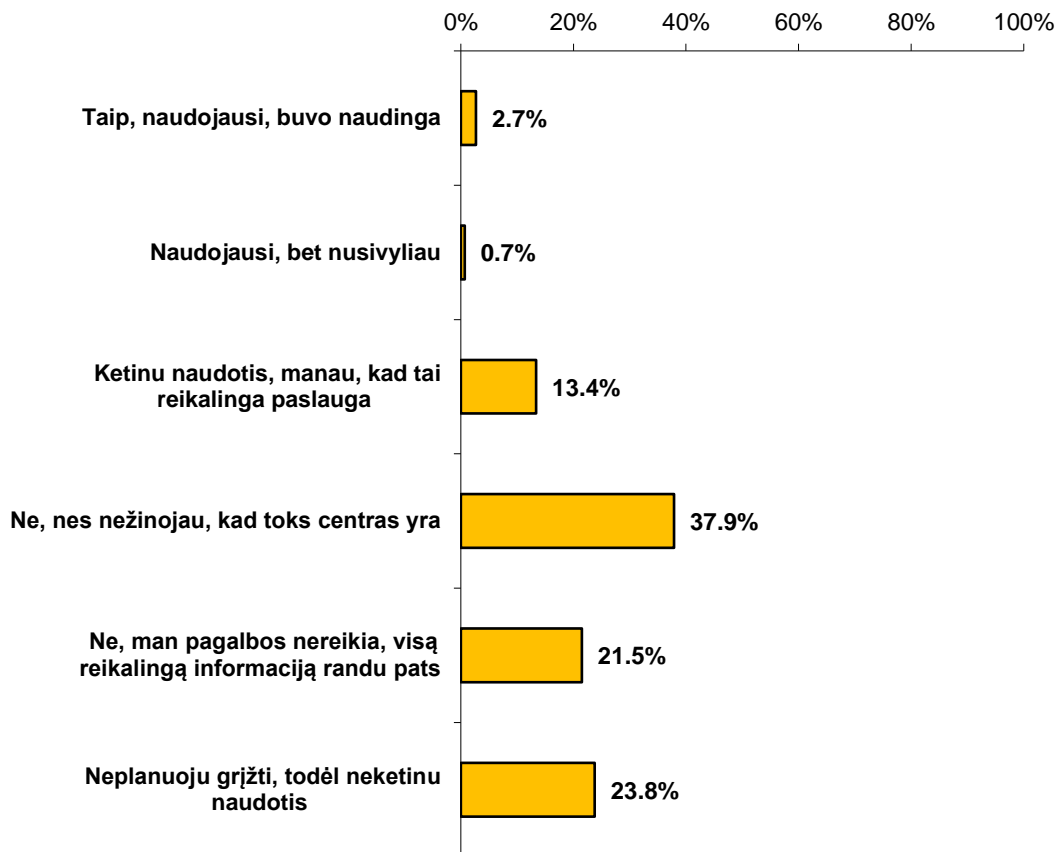
87 pav. **Ar Jus domina mokymų stažuočių programos Lietuvoje?**

Atsakinėja visi respondentai (N=1204)

Programa „Kurk Lietuvai“ domina 12% apklaustųjų, o „Talentai Lietuvai“ – 8% apklaustųjų. Dar 29% nurodė, kad pasidomės šiomis programomis.

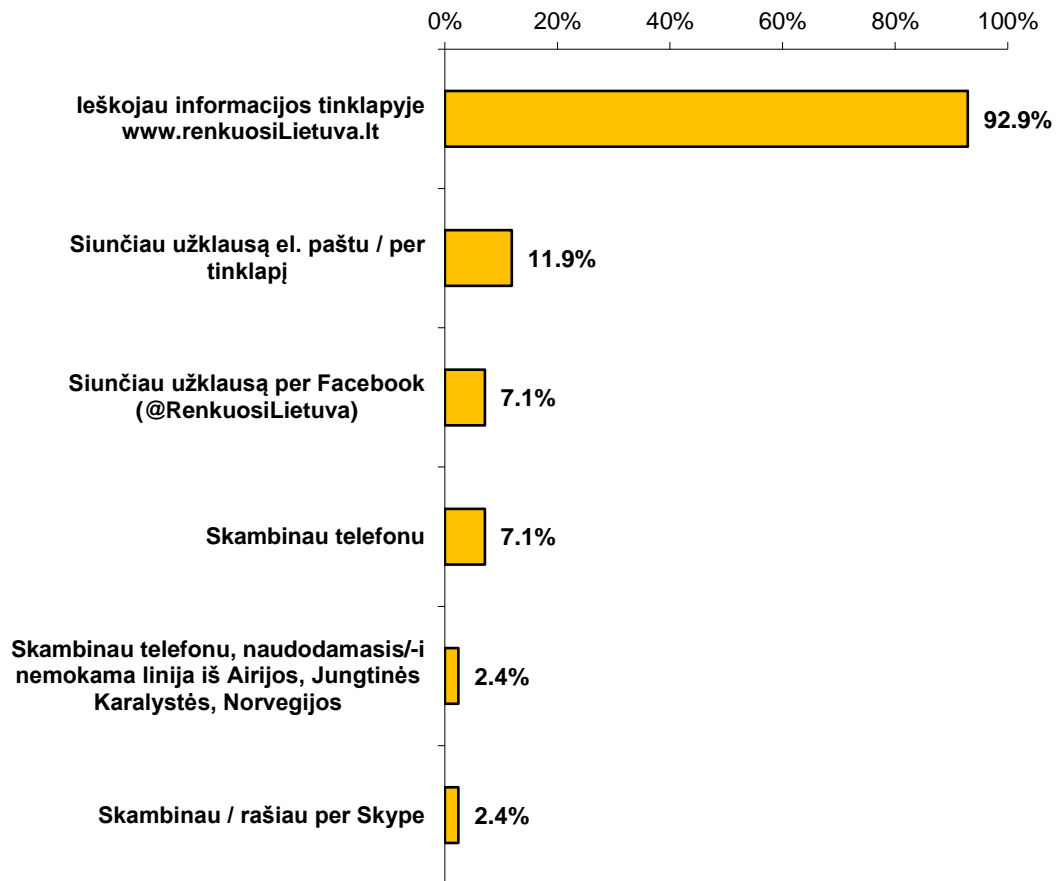
88 pav. **Ar naudojotės arba ketinate naudotis migracijos informacijos centru „Renkuosi Lietuvą“ (www.renkuosilietuva.lt), teikiančio informaciją visais su grįžimu į Lietuvą susijusiais klausimais, paslaugomis?** Atsakinėja visi respondentai (N=1204)

3,4% atsakiusiųjų naudojosi informacijos centro „Renkuosi Lietuvą“ paslaugomis (2,7% nurodė, kad tai jiems buvo naudinga). Žymiai daugiau – 13% – nurodė, kad tai naudinga paslauga ir jie ketina pasinauti ja.

89 pav. **Kuriomis „Renkuosi Lietuvą“ paslaugomis naudojotės?**

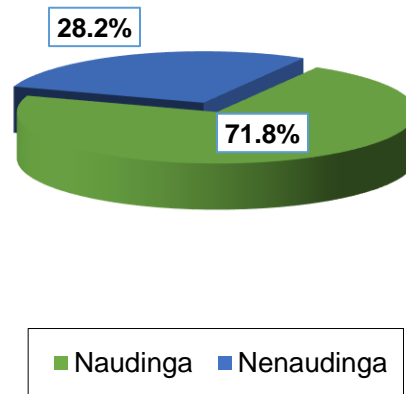
Atsakinėja respondentai, nurodę, kad naudojami „Renkuosi Lietuvą“ paslaugomis (N=42).

Absoliuti dauguma – 93% – besinaudojusių „Renkuosi Lietuvą“ paslaugomis, ieškojo informacijos tinklapyje www.renkuosilietuva.lt.

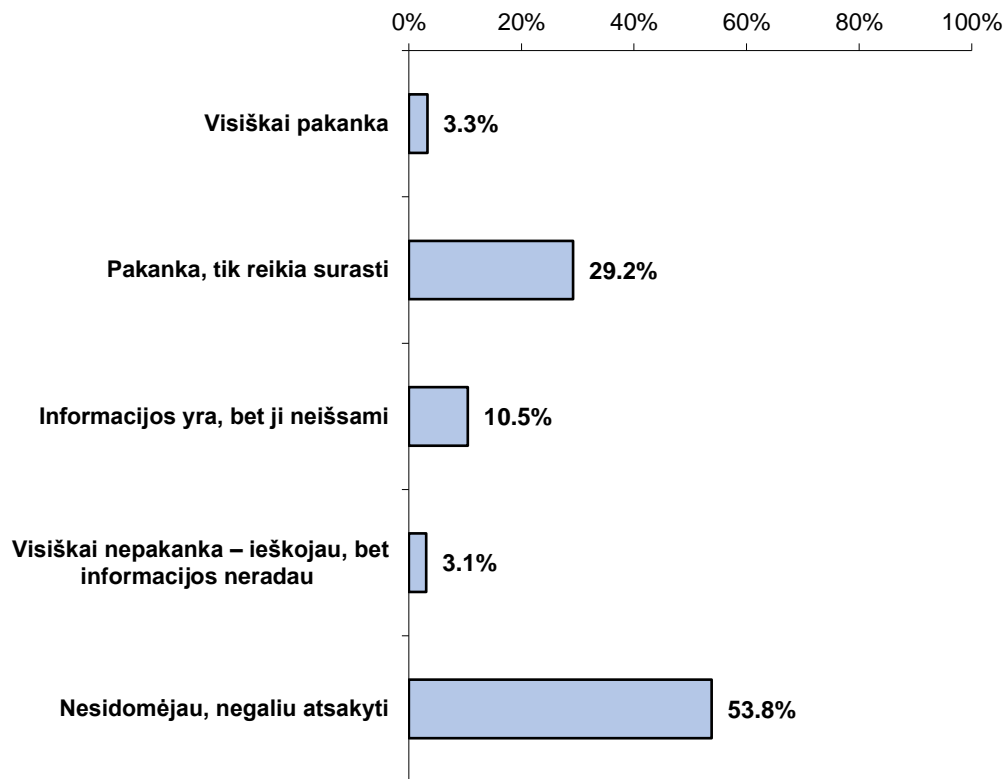
90 pav. Ar, Jūsų nuomone, yra naudinga valstybės finansuojama psichologinė pagalba grįžusiems ir ketinantiems į Lietuvą grįžti asmenims bei jų artimiesiems (Skype sistemoje)?

Atsakinėja visi respondentai

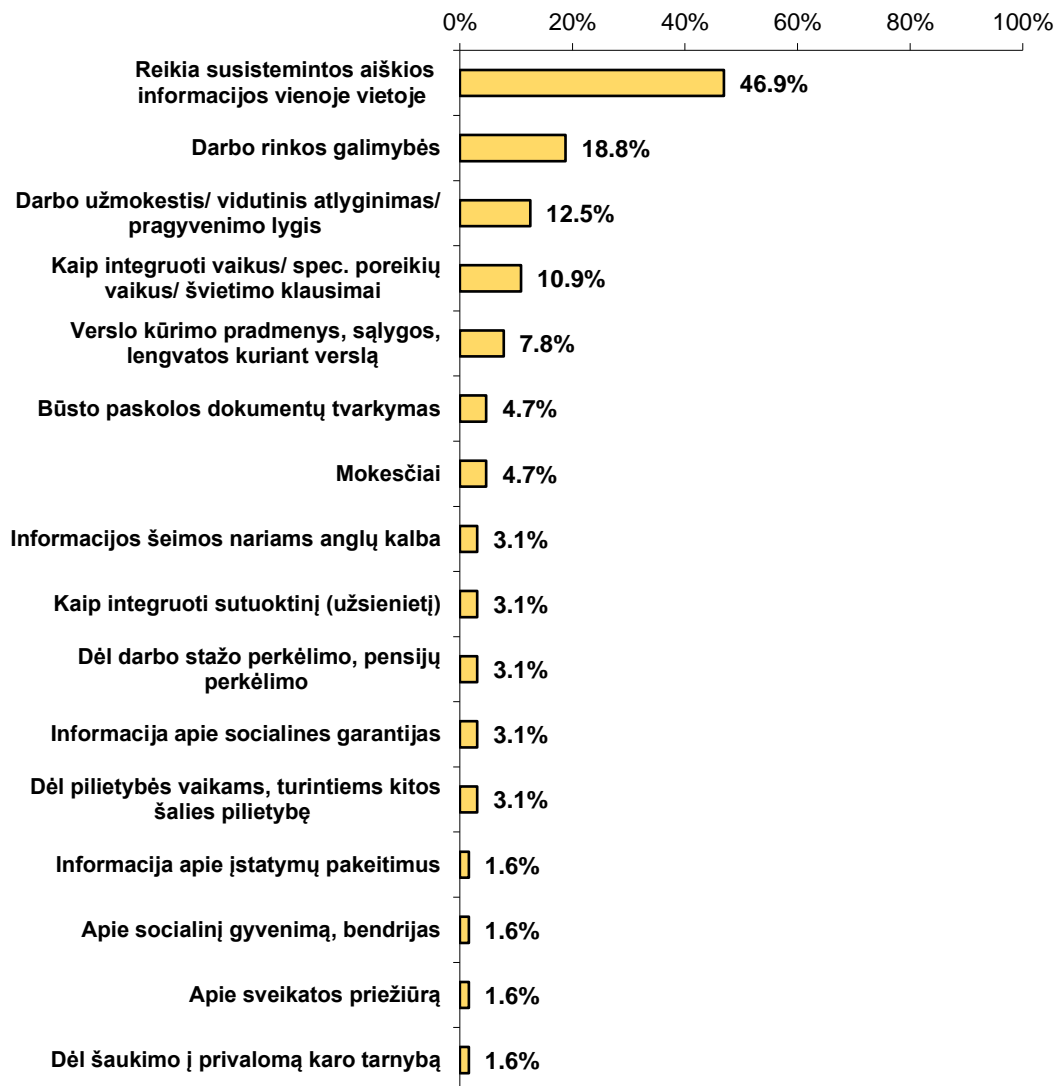
Dauguma – 72% – apklaustųjų mano, kad psichologinė pagalba grįžusiems ir ketinantiems grįžti į Lietuvą yra naudinga.

91 pav. **Jūsų nuomone, ar pakanka informacijos grįžimo ir reintegracijos Lietuvoje klausimais?** Atsakinėja visi respondentai (N=1196)

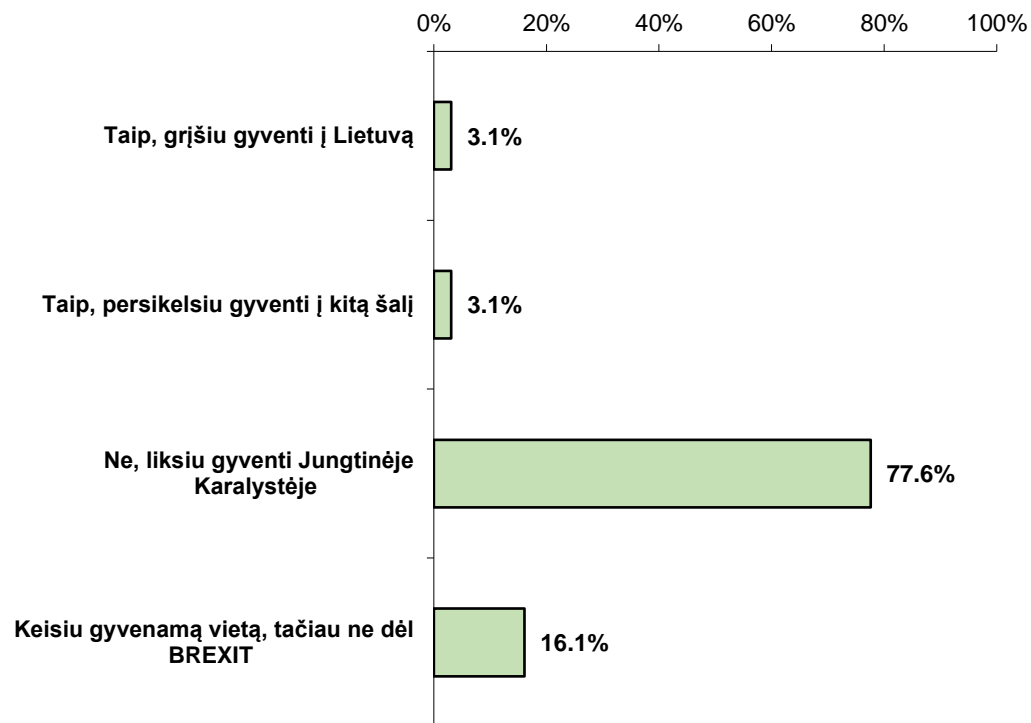
Dauguma – 54% – informacija apie grįžimą nesidomėjo. Nepatenkintų informacija yra 14% (neišsami, jos nepakanka). Daugelis – 29% – nurodė, kad informacijos yra, tik ją reikia rasti, 3% – visiškai patenkinti esama informacija.

92 pav. **Prašome įrašyti, kokios informacijos trūksta:** (atviras klausimas)
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad esanti informacija yra neišsami (N=64)

Dažniausiai buvo nurodoma, kad reikalinga aiški, susisteminta informacija vienoje vietoje.

93 pav. **Ar BREXIT paskatins Jus išvykti iš Jungtinės Karalystės?**
 Respondentų, gyvenančių JK, atsakymai (N=223)

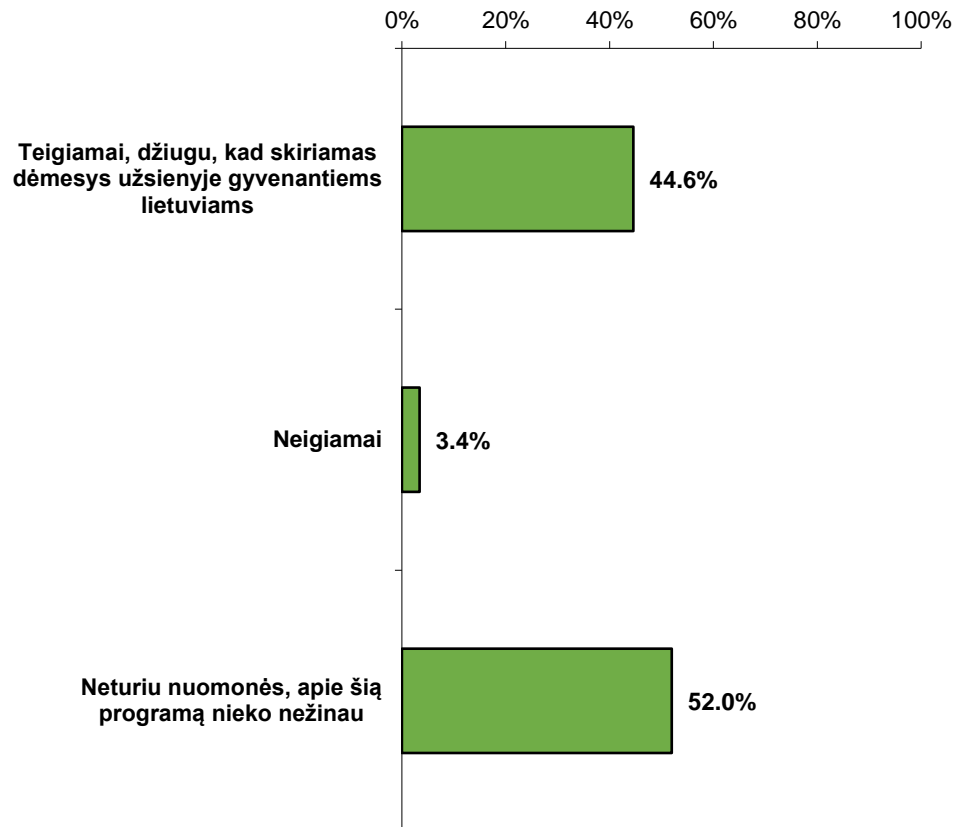

Didžioji dauguma – 78% - Jungtinėje Karalystėje gyvenančių lietuvių ir po BREXIT planuoja likti gyventi Jungtinėje Karalystėje.

3.13. Programos „Globali Lietuva” vertinimas

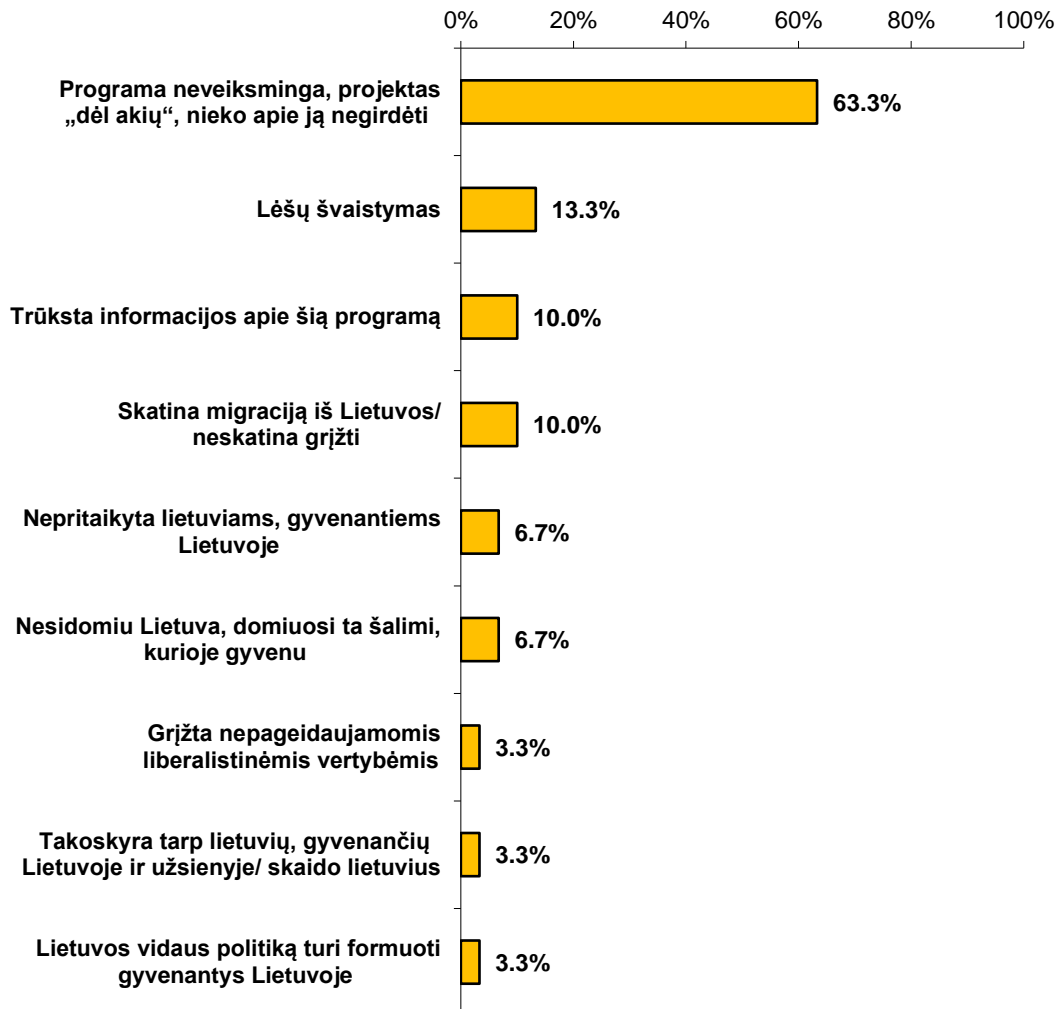
94 pav. Kaip vertinate Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgyvendinamą Globalios Lietuvos – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo programą?

Atsakinėja visi respondentai

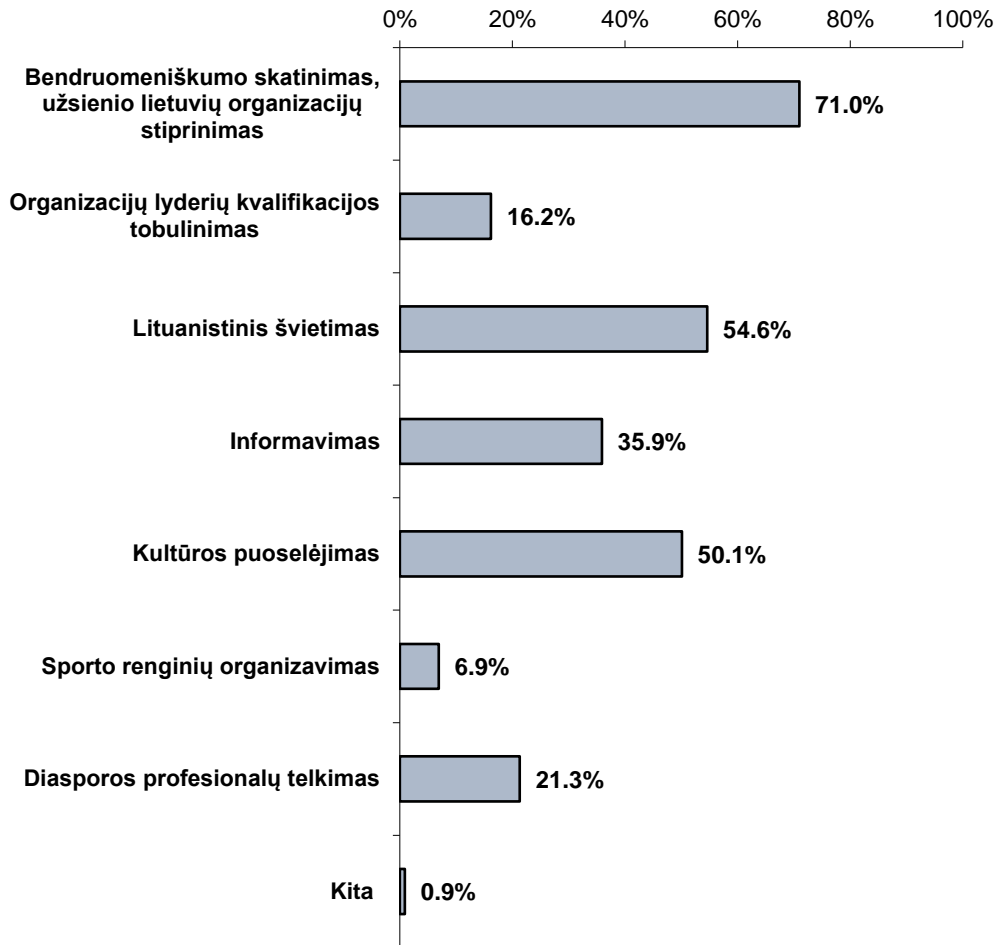
Virš pusės - 52% apklaustųjų negirdėjo apie šią programą, tačiau absoliuti dauguma žinančių apie ją įvertino teigiamai.

95 pav. **Prašome įrašyti priežastį, kodėl įvertinote neigiamai: (atviras klausimas)**
 Atsakinėja respondentai, nurodę, kad programą vertina neigiamai (N=30)

96 pav. **Jūsų nuomone, kurios Globalios Lietuvos programos sritys yra naudingiausios?**

Atsakinėję respondentai, žinantys programą (N=549)

Dažniausiai buvo nurodoma, kad naudingiausios Globalios Lietuvos programos sritys yra bendruomeniškumo skatinimas – 71%, lituanistinis švietimas – 55% ir kultūros puoselėjimas – 50%.

3.14. Dalyvavimas apklausoje

Pabaigoje respondentams buvo pateiktas klausimas, ar jie dalyvavo ankstesnėse užsienio lietuvių apklausoje. Dauguma atsakiusių į šį klausimą nurodė, kad dalyvauja pirmą kartą – 83%. 17% yra dalyvavę užsienio lietuvių apklausoje anksčiau (daugiau tokių tarp 51-65 m. amžiaus žmonių – 26%, turinčių mokslinį laipsnį – 26%, verslininkų – 27%, gyvenančių Belgijoje – 32%).